

DE FAPT, CARE ESTE DIFERENȚA?

de Fritz Ridenour

Cuprins

PREFAȚĂ la ediția românească

Prefață

Introducere

De fapt, despre ce diferențe este vorba?

Capitolul 1 - CREȘTINISMUL BIBLIC

Capitolul 2 - BISERICA ROMANO-CATOLICĂ

Capitolul 3 - RELIGIA ROMANO-CATOLICĂ

Capitolul 4 - CATOLICI ȘI PROTESTANȚI

Capitolul 5 - IUDAISM

Capitolul 6 - ISLAM

Capitolul 7 - HINDUISM

Capitolul 8 - BUDISM

Capitolul 9 - UNITARIANISM

Capitolul 10 - MARTORII LUI IEHOVA

Capitolul 11 - ȘTIINȚA CREȘTINĂ

Capitolul 12 – MORMONISM

PREFAȚĂ

la ediția românească a cărții "De fapt, care este diferența?" ("So What's the difference?")

România se bucură azi de o neașteptată și aproape deplină libertate religioasă. După ani de zile de îndoctrinare materialist-atée, timp în care credința religioasă era pusă la stîlpul rușinii, Țara s-a eliberat.

Biblia, Cartea Cărilor, Cîntarea Cîntărilor, nu mai este o carte interzisă. În România fiecare poate avea acum o Biblie sau cel puțin, un Nou Testament.

Odată cu falimentul pe plan economic al marxismului, o lovitură de moarte a suferit și filozofia marxistă care atașase concepției sale despre lume și viață, ateismul. Și astfel în sufletele oamenilor, mai ales al generației tinere, s-a produs un gol imens.

Din nefericire Biserica Ortodoxă n-a constituit o barieră în calea invaziei ateismului. Formalismul religios n-a putut face față nici filozofiei materialiste și nici persecuției declanșate împotriva celor care continuau să creadă într-o lume dincolo de mormînt. Mai mult decît atît, Biserica Ortodoxă a devenit un instrument docil în mîna potențailor vremii. "Pravoslavnică Rusie" a "beneficiat" de același tratament. Cele două patriarhii - de la Moscova și București - se întreceau una pe alta în osanale aduse conducătorilor comuniști pentru binefacerile de care se "bucurau" bisericile lor. Nici conducătorii altor culte, mai mult sau mai puțin creștine, nu se pot lăuda că în acele vremuri triste au avut o atitudine demnă și curajoasă. Persoane izolate, ici și colo, au înfruntat pe asupritori și au plătit cu suferință și uneori cu martiraj credința lor în Dumnezeu.

Cum poate fi umplut azi golul de care am pomenit mai înainte? Împreună cu Fericitul Augustin, noi creștinii credem că numai Dumnezeu vrea și poate să umple acest gol din

sufletele oamenilor. Noi credem de asemenea că Biblia - Cartea Cărților, este opera uman-divină care ne descopere voia lui

Dumnezeu. Afirmatia aceasta ridică serioase semne de întrebare față de acele confesiuni religioase care exclud Biblia, adaugă sau scot părți din ea; căci odată cu dulcea libertate religioasă are loc în România și proliferarea unor "credințe" care se îndepărtează din ce în ce mai mult de "credința care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna" (Iuda 3).

Cartea pe care o propunem cititorilor noștri este un ghid în labirintul acestor "credințe". Unele din ele sînt cu totul departe de credința creștină, așa cum este ea prezentată în Sfînta Scriptură. Aici intră Hinduismul, Budismul, Mahomedanismul, ca să amintim doar cîteva din aceste "erezii nimicitoare" cum le numește Apostolul Petru (2 Petru 2:1).

Altele, precum Romano-Catolicismul și Ortodoxismul Răsăritean, admit că Biblia este divin inspirată dar au adăugat nu puține învățături și practici religioase care nu numai că nu-și găsesc nici un temei biblic, dar sînt direct opuse Cuvîntului inspirat al Sfîntelor Scripturi. (Cultul morților, cultul icoanelor, cultul sfinților, Cultul Fecioarei Maria, Clericalismul etc., etc.)

Autorul ediției engleze n-a analizat într-un capitol distinct Cultul Ortodox Răsăritean dar ce se spune despre Biserica Romano-Catolică se potrivește în cea mai mare parte și Bisericii Ortodoxe.

În fine o problemă foarte dificilă este legată de acele culte pseudo-creștine care au atașat Bibliei o altă "biblie" și profeților Bibliei, alți "profeți". Aici se includ "Martorii lui Iehova", "Mormonii", „Știința Creștină". Eroii acestor pseudo-creștini sînt Charles Russel, Franklin Rutherford, Joseph Smith, Mary Baker.

O poziție aparte ocupă "Iudaismul" care acceptă Vechiul Testament dar respinge pe Isus, așteptînd un alt Mesia.

Sperăm să ajutăm pe credincioșii care vor citi această carte să-și verifice propriile lor convingeri și să discearnă corect între adevăr și erezie... și să aleagă nu un "credo" ci o "Persoană" și anume pe Isus Cristos, Domnul și Mîntuitorul lumii.

PREFAȚA

Atunci cînd scrii sau citești despre diferite concepții religioase, deosebite de aceea pe care o profesezi, ești tentat să te plasezi într-una din cele două extreme:

- a) să le condamni și să le combați deoarece îți este teamă, în secret, că "s-ar putea la urma urmelor, să fie corecte";
- b) să te împotmolești într-o îngăduință siropoasă, ignorînd diferențele cruciale în interesul "bunei înțelegeri".

Membrii echipei noastre editoriale (cei care au realizat o cercetare aprofundată și au scris această carte) au stabilit, de la început, patru reguli de bază ce permit navigarea pe un traseu de mijloc, între cele două extreme. Aceste reguli de bază care sînt la fel de utile și pentru cititori - includ:

1. Un studiu al altor credințe nu trebuie făcut în spirit de blamare și rea voință.
2. Totuși, studiul altor credințe este destinat să scoată la iveală diferențele și neconcordanțele. A nu fi de acord cu cineva, nu înseamnă neapărat a-l blama. Această carte este scrisă de pe poziția creștinismului biblic. Scopul ei declarat este de a examina diferențele reale și de bază între creștinismul biblic și câteva dintre principalele religii și secte ale lumii.

Aceasta ne conduce la ultima regulă de bază:

3. Creștinismul biblic este comparat cu alte religii pentru a-l ajuta pe creștin să-și înțeleagă mai bine propria credință. Învățăturile creștinismului biblic îl deosebesc de celelalte religii. Creștinismul biblic - credința descrisă pe paginile Noului Testament - este unic deoarece Cristos este Unic. Lucrarea Sa a fost unică și Scripturile care descriu această lucrare sînt unice. Sperăm ca această carte să vă ajute să vedeți mai clar răspunsul la întrebarea tipică despre alte religii: "De fapt, care este diferența?".

Înainte de a pregăti această ediție revăzută, ne-am consultat cu lideri și savanți de alte culte religioase, care sunt considerați experți într-o anumită religie. Le sîntem recunoscători pentru ajutorul dat în corectarea și punerea la punct a contextului istoric și a mărturisirii de credință în domeniul particular al religiei lor.

Fritz Ridenour

INTRODUCERE

De fapt, despre ce diferențe este vorba?

Această carte se referă la "diferența" între credința creștină și principalele religii și secte ale lumii. Multe cărți s-au scris despre religie. Unele s-au străduit să arate că toate religiile sînt esențialmente la fel, că ele sînt doar "diferite căi" care duc la același Dumnezeu. Dar conform Bibliei, nu toate religiile duc la Dumnezeu.

Există diferențe - esențiale, de neevitat - între învățăturile creștinismului biblic și învățăturile, de exemplu, ale mahomedanilor și ale hindușilor.

"Creștinismul biblic" se referă la convingerile proclamate de majoritatea creștinilor de la începutul Bisericii în primul secol. Aceste convingeri fundamentale, așa cum sînt arătate în Biblie, includ următoarele elemente:

- Dumnezeu S-a întrupat în Omul Isus Cristos.
- Isus Cristos a ispășit (a plătit pentru) păcatele omului prin moartea Sa pe cruce.
- Cristos a înviat din mormînt, în trup, învingînd moartea și dovedind că El este Dumnezeu.
- Biblia este Cuvîntul lui Dumnezeu, inspirat, cu autoritate, infailibil.

Nici o altă religie sau denominație religioasă din lume nu este de acord cu creștinismul biblic asupra acestor patru puncte. Scopul acestei cărți intitulată: "De fapt, care este diferența?", este să explice exact prin ce diferă creștinismul de alte credințe și în ce constă de fapt aceste

diferențe.

Sperăm că această carte va ajuta creștinului să înțeleagă mai bine propria profesiune de credință; în al doilea rând, va ajuta persoanei care, spiritual vorbind, este "în cumpănă", să vadă care sînt problemele cheie și să se decidă să-și lege destinul etern de Isus Cristos - nu de o religie, nu de o biserică, nu de dogmă, ci de Isus Cristos care este Calea, Adevărul și Viața.

În fine, va ajuta pe discipolul convins al altei filosofii, să înțeleagă mai bine creștinismul bazat pe Biblie și, în același timp, să înțeleagă mai clar credința pentru care își riscă destinul în viața aceasta și în eternitate.

Primul capitol trece în revistă dovezile Biblice pentru punctul de vedere creștin biblic și constituie temelia acestei cărți, întrebarea majoră este cum dorești tu să tratezi aceste dovezi, care sînt rezumate foarte bine în 1 Corinteni 15:3-4: "Cristos a murit pentru păcatele noastre, după Scripturi; a fost îngropat și a înviat a treia zi, după Scripturi".

Capitolul 1

CREȘTINISMUL BIBLIC

"Firul cu plumb" pentru compararea credințelor

„Creștinism "biblic"? Ce înseamnă aceasta? Există și tipuri de creștinism "nebiblic"? Ce vrea să ne spună "firul cu plumb"? Acesta era, și uneori mai este încă, o unealtă folosită de zidari pentru a construi pereți drepecți, verticali. Ce înseamnă a avea un "fir cu plumb" pentru compararea credințelor? Avem nevoie de definirea unor termeni.

Încă din secolul doi și chiar de la sfîrșitul primului secol, creștinii au constatat că este nevoie să separe credința creștină corectă, (adevărată, dreaptă) de diversele feluri de erezii subtile ce începuseră să se infiltreze. Altădată, "erezie" sau "eretic" erau cuvinte care declanșau în minte imaginea unui ticălos cu ochi sălbatici, pîndind în umbră.

Webster definește "erezia" ca o "opinie, în opoziție cu doctrina acceptată în mod curent și care tinde să producă neînțelegeri și diviziune". Creștinismul a avut întotdeauna inamicii săi, dar nici unul nu a fost mai periculos decît "inamicul dinlăuntru". E vorba de cei care au păreri opuse față de adevărurile de bază care stau la temelia creștinismului.

De la gnosticiei din sec. II și pînă la afirmația că "Dumnezeu este mort" din zilele noastre, creștinismul biblic a rezistat provocărilor, datorită învățăturilor simple și clare ale Bibliei. "Cristos a murit pentru păcatele noastre, după Scripturi, a fost îngropat și a înviat a treia zi, după Scripturi (1 Cor. 15:3-4).

În ceea ce ne privește, creștinismul biblic este construit pe idei și învățături conținute în aceste cîteva versete ale Scripturii: 1 Cor. 15:1-11. Există în adevăr și alte învățături importante în creștinism, dar în 1 Corinteni 15 există un "fir cu plumb" pentru măsurarea diferenței între credința creștină și alte credințe.

"Firul cu plumb" era celălalt termen ce necesită o definiție, în una din cărțile mai mici ale Vechiului Testament, Dumnezeu spune: "Iată, Eu pun un fir cu plumb (1) în mijlocul poporului Meu" (Amos 7:8).

Un fir cu plumb este o unealtă folosită încă și astăzi de zidari, pentru a fi siguri că zidul de

cărămidă este vertical. Scriind sub inspirația lui Dumnezeu, Amos s-a referit la această unealtă obișnuită, pentru a explica faptul că Dumnezeu va măsura pe oameni și devoțiunea lor pentru El, după standardele Lui, nu după cele ale omului.

În același fel Cuvîntul lui Dumnezeu va fi firul cu plumb folosit în această carte, pentru a defini ceea ce este "corect" și ceea ce nu este. Pentru a găsi diferențele între adevărurile de bază pe care se întemeiază creștinismul și ceea ce susțin alte religii, această carte va explora învățăturile Bibliei despre trei puncte cheie. Aceste puncte - toate conținute în formă condensată în 1 Cor. 15:3-4, sînt:

1. persoana și lucrarea lui Cristos (cine este El, ce a făcut El pentru om).
2. natura umană (omul este un păcătos revoltat împotriva lui Dumnezeu și are nevoie de un Mîntuitor).
3. adevărul și infailibilitatea Bibliei (Biblia a fost scrisă prin inspirația divină)

Cristos a murit...

Prin definiție, coloana vertebrală a creștinismului este Cristos. Întrebările cheie privitoare la Cristos sînt: Persoana Sa - cine este El? Lucrarea Sa - ce a făcut El? Dintre toate religiile mari ale lumii, doar romano-catolicii (2) sînt de acord cu protestanții biblici în ceea ce privește divinitatea lui Cristos. Toate celelalte religii fac din Cristos doar un om; un mare învățător, un mare exemplu de viață prin sacrificiul Său – totuși doar un om. În continuare, dăm cîteva dintre întrebările cheie care se pun referitoare la Isus Cristos.

A fost Isus într-adevăr Dumnezeu, sau doar un mare învățător și nimic mai mult?

Dacă Cristos a fost "doar un om" și nimic mai mult, creștinismul este o farsă și nici nu e demn de a fi pus alături de marile religii ale lumii. Scrierile biblice afirmă clar, direct și frecvent că Isus a fost Dumnezeu. De exemplu Ioan 1:1 se referă la Cristos ca Logosul, Cuvîntul, și ne spune că "La început a fost Cuvîntul... și Cuvîntul era Dumnezeu". Ioan 1:14 mărturisește "Cuvîntul (Dumnezeu) S-a făcut trup și a locuit printre noi". De importanță majoră este ceea ce Isus spune despre Sine. De cîteva ori El pretinde că este egal cu Dumnezeu. Vezi, de exemplu, Ioan 10:30: "Eu și Tatăl una sîntem". Cu altă ocazie Isus îi spunea lui Filip și altor ucenici că, întrucît L-au văzut pe El, L-au văzut și pe Tatăl (vezi Ioan 14:9).

În Matei 11:27 Cristos pretinde egalitate unică cu Dumnezeu, spunînd că "nimeni nu cunoaște deplin pe Fiul, afară de Tatăl; tot astfel nimeni nu cunoaște deplin pe Tatăl afară de Fiul, și acela căruia vrea Fiul să i-L descopere".

În toate relatările Evangheliei, Isus pretinde a fi Mesia. Iudeii care L-au auzit zicînd asta, au înțeles foarte bine greutatea acestei revendicări. Pentru ei Mesia era Unsul lui Dumnezeu. Isus i-a spus femeii cu care sta de vorbă la o fîntînă din Samaria că El este Mesia (vezi Ioan 4:25-26).

În timp ce era judecat de conciliul Iudeu în noaptea dinaintea crucificării Sale, Isus a fost întrebat direct: "Ești Cristosul (Mesia)"? El a răspuns: "Eu sînt". Pentru iudei asta era o blasfemie și au cerut ca Isus să fie condamnat la moarte (vezi Marcu 14:61-64).

În rezumat, dacă Cristos nu a fost ceea ce El pretindea că este - Dumnezeu - atunci El a fost un mincinos sau un nebun. Așa cum a spus C.S. Lewis, El nu lasă altă alternativă.

Este nașterea lui Isus, din fecioară, un mit păgân?

Anumite denominații religioase resping doctrina nașterii din fecioară, afirmându-se că aceasta este o legendă, ca și poveștile păgâne despre eroi, jumătate zei, jumătate oameni.

Dar în toate poveștile păgâne de acest gen, este vorba de un concubinaj între un zeu și o ființă umană. În relatarea Scripturii, Maria este doar informată că "Duhul Sfânt se va pogori peste tine, și puterea Celui Prea înalt te va umbri. De aceea Sfântul care Se va naște din tine va fi chemat Fiul lui Dumnezeu" (Luca 1:35).

A nega nașterea din fecioară înseamnă a respinge Cuvântul inspirat al lui Dumnezeu, și a exclude posibilitatea ca Isus să fie Mântuitorul nostru. Pentru ca să fie un Mântuitor desăvârșit, Cristos trebuie să fie Dumnezeu. Orice altceva mai puțin decât atât nu ar fi suficient. Dacă Cristos S-ar fi născut dintr-un cuplu uman, cum ar fi putut El să fie etern și preexistent? Când o ființă umană, obișnuită, este concepută de părinți umani, o nouă "persoană" își începe existența. Ori, Scriptura ne învață că Cristos a existat de la început (vezi Ioan 1:1).

Trinitatea înseamnă "trei Dumnezei"?

Anumite religii resping Trinitatea pe motivul că ar însemna închinarea la trei dumnezei, nu la unul singur. Dar motivul principal al respingerii este probabil faptul că doctrina Trinității îl face pe Cristos egal cu Dumnezeu Tatăl. Trinitatea este ținta principală a atacurilor altor religii și a multor secte; este vorba în special de Iudaism, Islamism, Unitarianism, Martorii lui Iehova și Scientism(3) (Știința Creștină).

Răspunsul creștin, la negarea Trinității, se bazează pe dovezile Scripturii. Este adevărat că, în Vechiul Testament, la Deuteronom 6:4 este scris: "Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn". Totuși Genesa 1:26 folosește forma la plural, Elohim, pentru cuvântul "Dumnezeu", așa cum face și Genesa 11:7. Și în apariția divină din Genesa 18, înaintea lui Avraam, este folosit din nou pluralul.

Noul Testament, de asemenea, proclamă clar că Dumnezeu este Unul (vezi Galateni 3:20), și totuși există și aici dovezi din plin că unitatea lui Dumnezeu, unicitatea Sa, implică trei "persoane". Vezi, de exemplu, Matei 3:16; 28:19, 2 Corinteni 13:14. În plus se observă că Isus se referă la Sine, în mod frecvent, ca la Dumnezeu (de exemplu Ioan 8:58) iar Ioan în capitolele 14 -16 ale evangheliei Sale arată că Duhul Sfânt Se bucură de aceeași relație cu Tatăl ca și Isus. Fiul, Isus Cristos, este Dumnezeul-Om, de o umanitate perfectă și o divinitate perfectă. El a fost o persoană având două naturi distincte (vezi Ioan 1:1,14; Galateni 4:4-5; Filipeni 2:6-7).

Motivul pentru care anumite persoane nu acceptă Trinitatea este că inconștient sau conștient, Dumnezeu este redus la o unitate matematică, familiară rațiunii umane. Ei interpretează Creatorul în termenii creației; adică îl văd pe Dumnezeu ca un fel de "om mare".

Cum pot fi trei persoane o singură ființă? Trinitatea este o enigmă pentru logica normală, întrebarea este totuși: "Dacă Dumnezeu este supranatural - dincolo de natură - de ce trebuie El înțeles doar în termeni umani?".

Creștinul biblic acceptă taina măreției lui Dumnezeu și a Trinității. Dicționarul de teologie a lui Baker rezumă poziția creștină astfel: "Creștinul învață să-L cunoască pe Dumnezeu din chiar faptele lui Dumnezeu și din confirmarea acestora în Sfânta Scriptură. El nu este surprins dacă rămîne un element de mister care sfidează analiza și înțelegerea cea mai pătrunzătoare, deoarece el știe că nu este decît un om, pe cînd Dumnezeu este Dumnezeu. Dar în lucrarea divină, așa cum este ea descrisă în Biblie, Dumnezeul unic se revelează pe Sine ca Tată, Fiu și Duh Sfînt, prin urmare, creștinul trebuie să venereze, în credința adevărată, gloria Trinității eterne". A înviat Cristos din morți cu adevărat? Creștinii biblici spun că El a înviat, și că învierea este una din dovezile cele mai puternice că Cristos este Dumnezeu. El a învins moartea și garantează viața veșnică pentru toți care cred în El. Pentru relatări asupra învierii vezi Matei 28:1-10; Marcu 16:1-8; Luca 24:1-42; Ioan 20 și 21.

Doctrina învierii este temelia pe care stă creștinismul. Așa cum scrie Pavel: "Și dacă Cristos n-a înviat, credința voastră este zadarnică, și voi sînteți încă în păcatele voastre" (1 Corinteni 15:17). Dr. Wilbur M. Smith, celebrul teolog american, comentează într-un articol din "Dicționarul de Teologie" a lui Baker: "Doctrina învierii ne învață despre caracterul supranatural al persoanei lui Isus Cristos și nădejdea specială pe care El a adus-o oamenilor. Nici o altă religie a lumii nu a formulat o mărturisire de credință care să cuprindă afirmații ca acestea".

Și în alt loc, în același articol, Smith scrie: "Scoateți adevărul despre înviere din Noul Testament și toată structura sa doctrinară se va prăbuși iar nădejdea va dispărea".

Deoarece Cristos a înviat din morți, creștinul are nădejdea și siguranța că și el va învia.

Nădejdea creștină a învierii este subiectul pasajului înflăcărat din 1 Corinteni 15. Iar în 2 Corinteni 4:14 Pavel scrie: "Și știm că cel ce a înviat pe Domnul Isus, ne va învia și pe noi împreună cu Isus". Dacă nădejdea creștinului ar fi într-un Cristos mort, care a murit ca martir pentru că a iritat "status-quo-ul" iudeu, atunci creștinul ar fi în aceeași barcă cu mahomedanul, budistul și cu discipolul lui Confucius. Mahomed este mort, Buda este mort, Confucius este mort. Biblia afirmă că Cristos este viu, și deoarece El trăiește veșnic, creștinul va trăi de asemenea veșnic.

Există multe alte învățături cu privire la Cristos. Iată cîteva din ele: înălțarea Sa (vezi Fapte 1:10), lucrarea Sa de mijlocire în cer pentru credincioși (vezi Evrei 7:25), a doua venire a Sa. La 1 Tes. 4:16-17, găsim una din cele trei sute de afirmații ale Noului Testament, despre a doua Sa venire. Dar cartea pe care o citiți acum se concentrează asupra doctrinelor creștine biblice de bază care vor fi comparate cu părerile altor confesiuni religioase ce vor fi discutate în continuare. Moartea lui Cristos se justifică rațional de orice minte sănătoasă. Dragostea lui Dumnezeu și păcatele lumii și-au dat întîlnire în moartea pe cruce a lui Isus Cristos.

Cristos a murit pentru păcatele noastre

Oamenii nu întreabă doar "Cine este Cristos?" ci și "Cine este omul?" sau, mai precis "Ce este omul?". Vom arăta răspunsurile creștinismului biblic la întrebările tipice despre om.

Este omul în totalitate bun, în totalitate rău sau "și bun și rău"?

Majoritatea oamenilor n-ar putea să spună că omul este în totalitate bun. Există prea multe

dovezi în presa zilnică ce contrazic această părere. Dar ei nu vor să admită că omul este în totalitate rău. Ei preferă opinia: "Cîte puțin din fiecare".

De fapt, majoritatea dintre noi gîndim încîntați că sîntem "suficient de răi" pentru a avea șarm (adică nu sîntem de tipul comun, niște încuiați, sau niște "sfînțișori"). Dar, desigur, sîntem și "suficient de buni" pentru a face o faptă bună atunci cînd "contează".

Foarte elocvent în acest sens, este elogiul tipic adus, deseori, la mormîntul cuiva: "A fost o persoană deosebită, minunată," cînd de fapt el și-a urît soacra, a nutrit o ranchiună împotriva vecinului său timp de 20 de ani, nu și-a plătit corect impozitul pe venit, și-a păcălit șeful, a "cucerit" cîteva femei în afară de soția sa și L-a necinstit zilnic pe Dumnezeu prin vorbele și faptele sale.

Creștinismul biblic susține opinia nepopulară că omul este în totalitate rău. Aceasta pare nerezonabil atîta timp cît nu examinezi ceea ce spune Scriptura despre "păcat". Scriptura arată că oamenii, care la nivel social, uman, etalează capacitatea de a face bine, se nasc cu o "infirmiitate" - și această infirmitate este păcatul originar. Biblia ne învață că orice om se naște mort spiritual (vezi Efeseni 2:1) și aceasta se datorează păcatului primului om, Adam. Conform textului din Genesa 1:26, Adam a fost creat după chipul lui Dumnezeu, avînd libertatea opțiunii morale. El a ales să nu se supună lui Dumnezeu; prin aceasta a păcătuit și întreaga rasă umană a fost infestată de păcat (vezi Genesa 3 pentru relatarea despre căderea omului).

Deoarece Adam a acționat în postura de "cap" al rasei umane, păcatul său inițial a avut consecințe asupra tuturor oamenilor din toate timpurile. Pavel a scris că "printr-un singur om a intrat păcatul în lume, și prin păcat a intrat moartea, și astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor, din pricină că toți au păcătuit..." (Romani 5:12).

Natura tuturor oamenilor certifică corectitudinea celor spuse de Pavel. Noi toți știm, din propria experiență, că nu facem tot ceea ce ar trebui să facem în relația cu Dumnezeu și cu semenii. Biblia, de asemenea, ne spune lucruri și ne arată că rădăcinile păcatului sînt împlîntate în om, în inima sa, adică în profunzimea ființei sale lăuntrice. "Inima," - scrie Ieremia - "este nespus de înșelătoare și deznădăjduit de rea; cine poate s-o cunoască?" (Ieremia 17:9).

În Noul Testament, citim că Isus, care "știa ce este în om" (Ioan 2:25) nu și-a propus să le dovedească oamenilor că ei sînt păcătoși. Pur și simplu, El le-a spus că ei sînt păcătoși și că El a venit să-i ajute. Cea mai severă muștrare a Lui a fost pentru "auto-neprihănirii" farisei, care gîndeau că ei nu sînt păcătoși.

În Matei 9:13 Isus afirmă cu ironie: "N-am venit să chem la pocăință pe cei neprihăniți, ci pe cei păcătoși". El demască fățărnicia și masca ceremonială religioasă, dezvăluind privirii sursa păcatului - inima rebelă a omului (vezi Matei 15:1-20).

Biblia ne învață, și antropologia modernă confirmă, că noi toți facem parte din aceeași rasă umană. Scriptura arată că noi toți sîntem descendenți ai lui Adam. Toți facem parte din familia lui Adam; întreaga rasă umană are natura lui Adam - "o inimă păcătoasă".

Întreaga omenire se află sub osînda divină, din cauza păcatului. În Romani 1:18 - 3:23, Pavel face o descriere magistrală a condamnării universale a omului păcătos și arată că păcatul, în

esență, nu este doar o anumită faptă. Păcatul este atitudinea de trufie și de rebeliune a oamenilor, indiferent că este vorba de iudeu sau grec, de păgînul idolatru sau religiosul bisericos, sau de micul burghez "moral". Acestea ne conduc la întrebarea tipică:

"De fapt ce este păcat?" Cine decide ce este și ce nu este păcat?

Răspunsul este că Dumnezeu decide. Există multe definiții pentru păcat: călcarea legilor lui Dumnezeu, împotrivirea față de voia lui Dumnezeu, etc.... Aceste definiții se pot rezuma astfel: "Păcatul este rebeliunea trufașă, independența față de Dumnezeu în formă activă sau pasivă". Exemple de păcat activ sînt crima, furtul și înșelăciunea.

Păcatul pasiv este mai subtil: a nu ajuta pe cineva atunci cînd depinde de tine să-l ajuți, sau atitudinea de "neimplicare" prin care spunem: "Doamne, sînt prea ocupat; n-am timp pentru Tine".

Toți păcătuim și activ și pasiv. Ioan ne spune: "Dacă zicem că n-avem păcat, ne înșelăm singuri și adevărul nu este în noi" (1 Ioan 1:8). Isaia pune punctul pe "i": "Noi rătăceam cu toții ca niște oi, fiecare își vedea de drumul lui; dar Domnul a făcut să cadă asupra Lui nelegiuirea noastră a tuturor" (Isaia 53:6).

Transferul nelegiurii noastre (al păcatului nostru) asupra lui Cristos este o altă "enigmă" pentru mulți oameni. Ei se întreabă:

Cum a fost posibil ca Isus Cristos să moară pentru păcatele tuturor? Nu este fiecare răspunzător pentru păcatele lui?

Multe religii și secte acceptă realitatea păcatului, dar soluția lor diferă întotdeauna de cea a creștinismului. În timp ce creștinismul spune că singura mîntuire de păcat este prin credința în Isus Cristos și în moartea Sa ispășitoare pe cruce, alte religii caută mîntuirea prin fapte bune sau prin respectarea unor reguli sau legi. Creștinii biblici denumesc moartea lui Cristos "ispășire". Dragostea și dreptatea lui Dumnezeu sînt implicate în ea. Cînd Cristos - Dumnezeu întrupat - a murit pe cruce, El a dat satisfacție standardelor sfînte ale lui Dumnezeu și a primit pedeapsa pentru păcatele tuturor oamenilor.

Tot atît de important este și faptul că moartea lui Cristos demonstrează dragostea și grija lui Dumnezeu pentru toți oamenii, chiar și pentru aceia care-L urăsc pe Dumnezeu și nu doresc să-L cunoască. Romani 5:6-8 spune limpede: "Căci, pe cînd eram noi încă fără putere, Cristos, la vremea cuvenită a murit pentru cei nelegiuiți. Pentru un om neprihănit cu greu ar muri cineva; dar pentru binefăcătorul lui, poate că s-ar găsi cineva să moară. Dar Dumnezeu își arată dragostea față de noi prin faptul că, pe cînd eram noi încă păcătoși, Cristos a murit pentru noi".

În Vechiul Testament se poate găsi o ilustrare a conceptului de ispășire în relatarea despre Pastele iudaic (vezi Exod 12:1-14). Israelii au jertfit miei, fără cusur, și au uns cu sîngele lor stîlpii și pragul de sus al ușii. Îngerul morții, care a trecut prin Egipt în noaptea aceea, a omorît pe întîii născuți din orice casă care nu avea sîngele de miel pe ușă. În 1 Corinteni 5:7 Pavel se referă la acest eveniment, descris în cartea Exod, spunînd: "Cristos, Paștele noastre, a fost jertfit". Pavel spune aici că așa cum israelii au fost salvați de la moartea fizică, prin sîngele mielului, tot așa toți creștinii sînt salvați de la moartea spirituală, veșnică, prin sîngele Mielului lui Dumnezeu - Isus Cristos - care a venit ca să ridice păcatele lumii (vezi Ioan

1:29).

Scriptura ne învață că Isus a murit "prin delegare" adică El a fost Substitutul nostru, înlocuitorul nostru. Apostolul Petru ne spune că: "Cristos, de asemenea, a suferit odată pentru păcate, El, cel neprihănit pentru cei nelegiuți, ca să ne aducă la Dumnezeu" (1 Petru 3:18).

Scriptura arată că Cristos a murit o singură dată pentru toți oamenii. Sacrificiul Său nu trebuie repetat: "La sfârșitul veacurilor, S-a arătat o singură dată, ca să șteargă păcatul prin jertfa Sa" (Evrei 9:26).

De ce spune Scriptura că moartea lui Cristos este plata potrivită pentru păcatele întregii umanități? Este potrivită pentru că Cristos este Dumnezeu. Nimeni, în afară de Dumnezeu, nu poate plăti pentru păcatele tuturor oamenilor. Dumnezeu este acela care fixează standardul sfânt. Cine-l poate împlini în afară de Dumnezeu însuși?

Scriptura ne învață că Cristos a murit din cauza păcatelor noastre, plătind prin sacrificiul Său prețul răscumpărării. Prin aceasta, omul este justificat. A fi justificat înaintea lui Dumnezeu, înseamnă că dreptatea Lui a fost satisfăcută prin moartea înlocuitoare a Fiului Său Isus Cristos. El a suportat pedeapsa pentru păcatele noastre și de asemenea a înlăturat vinovăția noastră, îndepărtarea vinovăției este un lucru important, trecut cu vederea de mulți creștini.

De exemplu să presupunem că ești chemat în judecată pentru depășirea vitezei legale. Afli că nu e nevoie să plătești amenda, deoarece a fost plătită deja de altcineva - probabil de blajinul și îngăduitorul tău tată sau de unchiul tău bogat. Plătirea amenzii proprii de către altcineva ilustrează parțial justificarea, dar Dumnezeu face mai departe un pas important.

Vinovăția ta rămîne chiar dacă altcineva a plătit amenda în locul tău, dar atunci când păcătosul se întoarce la Dumnezeu prin Isus Cristos, El îi șterge orice vinovăție adusă de păcat.

Pavel explică acest lucru în Romani 5:1: "Deci, fiindcă sîntem socotiți neprihăniți (4), prin credință, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Cristos" (vezi de asemenea Galateni 3:6 și Filipeni 3:9).

În ochii lui Dumnezeu creștinul este pe deplin iertat pentru toate păcatele. Noi "sîntem socotiți neprihăniți, fără plată, prin harul Său, prin răscumpărarea care este în Cristos Isus" (Romani 3:24).

În plus, Dumnezeu ne înfiază, devenim o parte a familiei Sale - copii spirituali și moștenitori (vezi Ioan 1:12; Romani 8:16). Creștinul nu poate înțelege complet lucrul acesta, dar el poate spune: "Dumnezeu Se uită la mine prin Cristos și mă vede ca și când n-ași fi păcătuit deloc". "Justificat" înseamnă că sînt iertat de Dumnezeu pentru păcatele mele și sînt acceptat de El, avînd dreptul la toate binecuvîntările pe care El le rezervă pentru ai Săi.

Eu sînt eliberat chiar și de sentimentul de vinovăția păcatului, deoarece Dumnezeu, prin Cristos, Se uită la mine ca la unul care nu a păcătuit niciodată. Biblia arată de asemenea că omul nu poate face nimic pentru a-și cîștiga justificarea. Creștinul este mîntuit prin "har" - favoarea, mila și dragostea nemeritată din partea lui Dumnezeu. "Căci prin har ați fost mîntuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni" (Efeseni 2:8,9).

Ideea că "nimeni nu trebuie pedepsit pentru greșelile mele" este foarte răspândită și sună foarte frumos. Apare ca ceva cinstit, nobil și smerit. Dar de fapt această opinie izvorăște din mândrie, din faptul că nu vreau să admit că nici un om nu se poate ridica la standardul sfințeniei lui Dumnezeu. "Căci toți au păcătuit și sînt lipsiți de slava lui Dumnezeu" (Romani 3:23). "Căci nu este om care să nu păcătuiască" (1 Regi 8:26).

Biblia afirmă că nu există un om perfect, chiar dacă el ar respecta toate regulile și legile. Nu importă cît de multe fapte bune ar face, el tot păcătos este. El încă este lipsit de sfințenia perfectă a lui Dumnezeu. Dacă admit că un om își poate cîștiga singur mîntuirea, asta înseamnă că Dumnezeu este ceva mai puțin decît perfecțiunea, adică Dumnezeu este mai puțin decît Dumnezeu.

Cristos a murit pentru păcatele noastre după Scripturi

Fiecare confesiune religioasă are păreri sale despre ceea ce înseamnă "Scriptură". Hindușii au multe scrieri sfinte numite Vedas. Budiștii au scrierile sfinte numite Tripitaka (trei coșuri). Islamul are Coranul său dictat de Mahomed. Unele confesiuni religioase adaugă Bibliei alte scrieri pentru a-și justifica opinia specifică în opoziție cu creștinismul biblic. De exemplu, mormonii recunosc inspirația Bibliei, dar pretind că sînt inspirate și alte cărți (Cartea lui Mormon, Perla de Mare Preț, Doctrină și Legăminte). Scientismul spune că Biblia este inspirată, dar tot așa de inspirată este și cartea scrisă de Mary Baker Eddy "Știință și Sănătate cu Explicația Scripturilor".

Inspirația divină a Bibliei este principala deosebire între creștinism și alte religii. Dacă Biblia nu poate fi considerată drept Cuvîntul inspirat al lui Dumnezeu, atunci revendicările privind divinitatea lui Cristos, starea de păcat a omului și nevoia sa de mîntuire, prin credința în moartea și învierea lui Cristos, toate aceste revendicări nu au credibilitate.

În continuare, sînt date răspunsurile creștine biblice la întrebările tipice despre Biblie.

Este Biblia, de fapt "inspirată de Dumnezeu"? De ce este Biblia considerată superioară altor cărți?

Versiunea NIV (5) traduce 2 Timotei 3:16 în felul următor: "Toată Scriptura este inspirată de Dumnezeu" adică, Dumnezeu, Duhul Sfînt, a acționat în mintea autorilor Scripturii, revelîndu-le ceea ce dorea să fie scris.

Dr. William Evans rezumă astfel poziția creștină asupra inspirației Scripturii: "Oamenii sfinți ai lui Dumnezeu, autorizați de infuzia de inspirație divină, au scris în ascultare de porunca divină, și au fost păziți de orice eroare atît în revelarea adevărurilor necunoscute cît și în relatarea celor deja familiare" (vezi 2 Petru 1:21).

Ce dovezi au creștinii pentru inspirația și infailibilitatea Bibliei?

În primul rînd, propria revendicare a Bibliei, de a fi Cuvîntul lui Dumnezeu. Asta s-ar putea să nu fie suficient pentru "sceptici", dar scriitorii Bibliei afirmă în mod constant că ei înregistrează cuvintele lui Dumnezeu pentru oameni. Scriitorii Vechiului Testament revendică inspirația divină folosind expresia: "Așa vorbește Domnul" sau echivalentele ei, de peste 2000 de ori (de exemplu, vezi 2 Samuel 23:1-3; Ieremia 1:9; Habacuc 2:2).

De asemenea apostolii au pretins că sînt inspirați de Dumnezeu; ei au afirmat că transmit poruncile lui Dumnezeu, în 1 Corinteni 14:37 Pavel spune că el a scris "poruncile Domnului". Iar Petru ne aduce aminte "de lucrurile vestite mai dinainte de sfinții prooroci, și de porunca Domnului și Mîntuitorului nostru, dată prin apostolii voștri" (2 Petru 3:2).

Paternitatea apostolică a fost un criteriu principal pentru a decide ce cărți pot face parte din Noul Testament. Apostolii au fost oameni care au trăit și slujit împreună cu Cristos. Ei L-au cunoscut în fapt, sau L-au experimentat într-un mod deosebit, așa cum este cazul apostolului Pavel, convertit pe drumul Damascului. Apostolii au îndurat persecuții incredibile și au fost martirizați pentru cauza creștină. Singura explicație validă pentru zelul lor este că ei L-au văzut, au vorbit, și au mîncat cu Domnul Isus Cristos cel înviat.

Dacă El nu ar fi înviat și nu ar fi apărut în fața apostolilor, ar fi murit ei toți pentru o minciună? Mărturia lui Isus Cristos însuși, este o dovadă vitală pentru inspirația și autoritatea Bibliei.

Creștinii cred că Isus Cristos a fost Dumnezeu în trup omenesc. Isus a reafirmat în mod constant inspirația divină a Vechiului Testament, deoarece Noul Testament nu fusese încă scris.

Dr. Vernon Grounds scrie în revista Christianity Today: "Cristos a cunoscut, a crezut, a studiat, a expus, a venerat, a respectat, S-a supus și a împlinit Scripturile". Pe scurt, spune Grounds, Cristos a afirmat și a întărit autoritatea și infailibilitatea Cuvîntului lui Dumnezeu.

Cristos a criticat adesea interpretarea fariseică a Scripturii, dar niciodată Scriptura însăși. Cristos Și-a fundamentat învățătura și viața pe Scriptură. Pentru părerea Lui despre Scriptură vezi Matei 5:17-18; 22:29; Ioan 5:39, 40, 46,47.

A pretinde ceva mai puțin decît inspirația Scripturii, înseamnă a pretinde că Isus S-a înșelat sau a mințit, dar asta ar însemna că El este mai puțin decît Dumnezeu. Dacă El este mai prejos decît Dumnezeu, lucrarea Sa de ispășire pe cruce, pentru păcatele noastre este insuficientă.

O altă dovadă pentru inspirația Bibliei este unitatea sa. Biblia a fost scrisă de 40 de autori de-a lungul a 1600 ani. Majoritatea acestor autori nu se cunoșteau între ei. Cînd J.B. Philips a început să traducă Noul Testament în limba engleză modernă, el nu credea în inspirația literală a Bibliei (adică nu recunoștea că și cuvintele folosite erau insuflate de Dumnezeu).

Dar, pe măsură ce progresa în traducere, Phillips era din ce în ce mai copleșit de unitatea ce există între cărțile Bibliei. El a spus: "Acești autori vorbesc fiecare despre același lucru, privit din unghiuri diferite și descris pe căi diferite, dar toți vorbesc cu o asemenea siguranță încît trezesc admirație în inima omului modern".

Inspirația Scripturii este elementul vital care ridică Biblia deasupra întregii literaturi. A spune că piesele lui Shakespeare, de exemplu, sînt la fel de inspirate ca și Biblia, înseamnă a reduce Scriptura la nivelul scrierilor umane. În felul acesta se încearcă a se da o lovitură de grație autorității și puterii credinței creștine. Biblia reprezintă revelația lui Dumnezeu pentru om. Nu poți judeca revelația; o poți doar primi. A discuta veridicitatea Bibliei în raport cu cunoașterea umană, înseamnă a-l face pe om prea mare și pe Dumnezeu prea mic.

De-a lungul istoriei, inspirația și infailibilitatea Bibliei au fost atacate conștient, dar Biblia a

rezistat. Oamenii o pot critica sau respinge, dar ei nu pot demonstra că Biblia nu este ce ea pretinde: Cuvîntul inspirat al lui Dumnezeu pentru oameni. "Cuvîntul Tău, Doamne, dăinuiește în veci în ceruri" (Psalmul 119:89).

Este creștinismul biblic corect?

Credința creștină are multe alte doctrine în afară de doctrinele despre persoana și lucrarea lui Cristos, natura umană și inspirația Scripturii. Studiind alte concepții religioase, totuși, se observă că aceste trei probleme cheie apar în mod continuu. Creștinul biblic crede că Cristos este Dumnezeu și că El a murit pentru păcatele omului. El crede, de asemenea, că omul este păcătos în natura Sa, este mort spiritual și singura nădejde pentru mîntuirea de păcat este credința în moartea și învierea lui Cristos.

Creștinul biblic crede și faptul că Biblia este inspirată de Dumnezeu cel viu, și că ea reprezintă singura călăuză infailibilă pentru credință și pentru viață.

Pentru a avea un dialog inteligent cu alte credințe, creștinul trebuie să-și cunoască bine propria credință, să cunoască ce învață Biblia.

Unii afirmă că ceea ce spune Biblia nu reprezintă dovada suficientă pentru a demonstra valabilitatea creștinismului. Scopul acestei cărți nu este să dovedească validitatea creștinismului ci să compare, cu claritate și obiectivitate, creștinismul biblic cu diferite confesiuni religioase. Creștinismul biblic este adevăratul creștinism, de aceea el nu poate fi diluat, rearanjat (amplificat n.tr.). Creștinismul biblic se bazează pe credința "care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna" (Iuda 3). E adevărat că numai Dumnezeu poate convinge o persoană, căci "nimeni nu poate zice: 'Isus este Domnul' decît prin Duhul Sfînt" (1 Corinteni 12:3).

Nimeni nu poate fi convins de validitatea creștinismului biblic decît prin Duhul Sfînt.

SECȚIUNEA I

RELIGIA ROMANO-CATOLICĂ

Singura Biserică Adevărată?

Singura Cale Spre Cer?

Catolici și Protestanți - Se pot înrudi prin căsătorie?

Capitolul 2

BISERICA ROMANO-CATOLICĂ

Este oare singura biserică adevărată?

Aproape 600 milioane, mai mult de o șesime din populația globului, sînt considerați a fi romano-catolici. Numai în Statele Unite sînt peste 48 milioane. Influența Bisericii Romano-Catolice este incalculabilă. De fapt, care sînt diferențele între Romano-Catolici și Protestanți? Multe dintre acestea au de-a face cu "instituția papală". Catolicii îl consideră pe Papă capul Bisericii creștine, reprezentantul lui Cristos pe pămînt și succesorul direct al apostolului Petru. Cu alte cuvinte ei consideră biserica lor drept "adevărata biserică" a lui Isus Cristos.

Protestanții biblici diferă de catolici din pricina acestor afirmații și a altora.

Dar sînt diferențele acestea vitale? Cum a început controversa între ei?

Cum s-a dezvoltat Biserica Romano-Catolică

Creștinismul a început fără fanfară, fără zgomot - doar cu cea mai scurtă poruncă: "Cum M-a trimis pe Mine Tatăl, așa vă trimit și Eu pe voi" (Ioan 20:21). Pare ușor astăzi, dar să ne gândim puțin. Primii ucenici ai lui Isus mergeau într-o lume care-i ura. Isus a zis: "Eu vă trimit ca pe niște oi în mijlocul lupilor" (Matei 10:16). Pentru mulți ura aceasta a însemnat persecuție, tortură, moarte. Știind toate acestea, ne întrebăm de ce n-au cedat? Ca să devină creștini, nimeni nu i-a mituit și nici nu i-a forțat. Atunci, de ce au devenit ucenici ai lui Isus și au stăruit în credință chiar pînă la moarte? Răspunsul este prea simplu pentru a fi și crezut.

Ei erau siguri că Isus era exact ceea ce El pretindea a fi. Ei erau pe deplin convinși că El era Fiul lui Dumnezeu, că El le-a vorbit cu autoritatea lui Dumnezeu. Ei L-au iubit și s-au încrezut în El. Doreau să facă exact ceea ce a spus El. Iată ce simplu este răspunsul. Puțin mai târziu, Isus le-a spus: "Pe această piatră voi zidi Biserica Mea" (Matei 16:18). Despre ce piatră era vorba? Și, despre ce Biserică? Romano-Catolică? Ortodoxă-răsăriteană? Protestantă (de un fel sau altul)? Nu era vorba de nici una dintre acestea. Atunci, la ce Biserică S-a gândit El? Ce Biserică urma El să zidească? Care este "Biserica adevărată" astăzi? Pentru a cunoaște răspunsurile trebuie să parcurgem istoria Bisericii prin secole.

Scînteia minusculă aprinsă de Isus în Ierusalim izbucnește curînd într-o flacără care se deplasează rapid în lungul coastelor Mediteranei - prin Grecia, Italia, Spania, - prin Egipt și Libia. Persecuția nu reușește decît să întrețină flacăra și s-o facă și mai strălucitoare.

În primii 100 de ani, creștinii ar fi putut să se întrebe: "Care este biserica adevărată"? Fiecare biserică locală avea particularități în structură și organizare. Totuși, cu toate diferențele dintre ele, membrii lor purtau același nume: "creștini" și toți se străduiau pentru unitatea dragostei auto-jertfitoare, manifestată în Cristos și recomandată de Pavel Bisericii din Efes (vezi Efeseni 4:3). Ei toți erau credincioși, trăind, muncind, rugîndu-se și murind împreună, în ascultare de învățăturile Domnului lor. Înainte de sfîrșitul secolului al doilea, Biserica din Roma deținea o poziție deosebită în lumea creștină. Pavel spusese despre Biserica din Roma: "Mai întîi mulțumesc Dumnezeului meu, prin Isus Cristos, pentru voi toți, căci credința voastră este vestită în toată lumea" (Romani 1:8).

Roma era un centru politic și economic important, iar în secolul al patrulea Biserica creștină din Roma era foarte puternică.

Într-o încercare de a uni Biserica, împăratul roman Constantin, în secolul al patrulea, declară creștinismul drept religia "oficială" a imperiului. El a acordat liderilor bisericii, și în special celor din Roma, o putere politică și religioasă foarte mare.

La mijlocul secolului al cincilea, Leo, episcopul Romei, poruncește, printr-un edict împărătesc, ca toți creștinii să se supună episcopului Romei, deoarece el deține "Primatul Sfîntului Petru". Prin Papă, ca succesor al său, Petru continuă să slujească în Biserică avînd "cheile împărăției".

Pretenția lui Leo a fost aprig contestată, în special de aripa răsăriteană a Bisericii, cu centrul la Constantinopol. Ruptura a venit în anul 1054, cînd Patriarhul de Constantinopol (liderul bisericii răsăritene) l-a excomunicat pe Papa Leo IX al Romei. Începînd de atunci, cele două biserici, apuseană (Romano-Catolică) și răsăriteană (Ortodoxă) se dezvoltă separat.

Pe măsură ce Biserica apuseană a crescut, au început să se adauge noi doctrine care nu erau în Biblie. Nu toți erau de acord cu aceste noi doctrine, dar abia în 1517 a apărut un lider al opoziției. Martin Luther nu a intenționat să se separe de Biserica Romano-Catolică. El dorea numai să îndepărteze doctrinele nebiblice, să pună accentul pe învățăturile din Biblie.

Luther considera Biblia drept singura autoritate în materie de credință. El a descoperit în ea că miezul credinței creștine este relația directă și personală cu Isus Cristos. Biserica Romano-Catolică a respins însă părerile lui Luther, așa că el și ceilalți "protestatari" au fost dați afară din biserică. Aceștia au început să se întâlnească separat. Ei studiau Biblia pentru a o aplica în viața de toate zilele. Așa a început Biserica "Protestantă".

Iată cum de la o singură Biserică Creștină s-a ajuns la trei ramuri principale: Romano-Catolică, Ortodoxă Răsăriteană și Protestantă (cu multe sale denominații).

Singura biserică adevărată?

"Catolicii susțin că singura biserică adevărată a lui Cristos este Biserica Romano-Catolică". Cum au ajuns ei la această afirmație? Prin interpretarea "convenabilă" a Bibliei. Vă surprinde cumva acest lucru? Biserica Romano-Catolică acceptă inspirația divină a Bibliei. Iată o declarație recentă în acest sens: "Sfânta Maică Biserica, bazându-se pe credința apostolilor, susține că toate cărțile din Vechiul Testament și Noul Testament, cu toate părțile lor, sînt sfinte și canonice deoarece au ca autor pe Dumnezeu, fiind scrise sub inspirația Duhului Sfânt".

Dar le este permis catolicilor să citească Biblia? Unii susțin că nu, dar asta nu este foarte exact. Astăzi Biserica Romano-Catolică încurajează pe membrii ei să se hrănească cu adevărurile revelate ale Scripturii.

Totuși pentru a evita divergențele în doctrinele esențiale, Biserica Romano-Catolică crede că Duhul Sfânt interpretează Biblia prin Papă. "Scriptura este supusă judecății Bisericii, care împlinește slujba de păstrare și interpretare a Cuvîntului lui Dumnezeu". Iar în altă parte: "Biserica are însărcinare divină să fie Păstrătorul (custodele) și interpretul Bibliei. Dumnezeu nu a intenționat niciodată ca Biblia să fie regula de credință a creștinului independent de autoritatea vie a Bisericii".

Au dreptate catolicii? Sau Dumnezeu vrea ca fiecare creștin să citească Biblia și să o interpreteze pentru sine? Ce dovezi avem? Să ne uităm la limbajul biblic. Noul Testament, de exemplu, a fost scris în întregime în limba greacă, dar nu în greaca clasică, citită doar de poeți și învățați, ci în greaca vorbită și citită în piețe și în case. Asta sugerează că Dumnezeu a intenționat ca Scriptura să fie citită și interpretată nu doar de "autorități" ci și de oamenii obișnuiți.

Ce ne spune Biblia însăși despre acest subiect? În Deuteronom 17:19, omului lui Dumnezeu i se spune "s-o citească (Biblia) în toate zilele vieții lui". Profetul Isaia a zis "Căutați în cartea Domnului și citiți" (Isaia 34:16).

Isus a zis, vorbind despre Saduchei, că este periculos să nu cunoști Cuvîntul lui Dumnezeu. "Vă rătăciți! pentru că nu cunoașteți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu" (Matei 22:29). Mesajul este clar. Fiecare trebuie să citească și să interpreteze Biblia pentru sine.

Să luăm în considerare și următoarea obiecție: Biserica Romano-Catolică pretinde că este singura autorizată să interpreteze Cuvântul lui Dumnezeu. Dar protestanții nu practică același lucru atunci când depind de păstori și învățătorii care interpretează Biblia? Așa s-ar părea la o primă vedere, dar să privim mai atent.

(În trecut, Biserica Romano-Catolică și chiar și Biserica Ortodoxă interziceau "laicilor" citirea Bibliei. n.r.)

Hildebrand, unul din cei mai renumiți papi, s-a opus citirii Bibliei. Grigore al IX-lea, un alt papă, a interzis laicilor să citească Biblia și a suprimat traduceri din limba latină în limbile naționale, arzându-le împreună cu posesorii lor.

Papa Clement al XI-lea (1667-1691), sub presiunea iezuiților, a emis o bulă papală împotriva citirii Bibliei.

Desigur, păstorul are un rol important. Dar a zis Cristos că păstorul este infailibil, sau că el are autoritatea finală în interpretarea Scripturii? Nu. Realitatea în Noul Testament este alta. Este vorba de individul care studiază Cuvântul lui Dumnezeu și-l împărtășește cu ceilalți. De exemplu, în Berea: "Au primit Cuvântul cu toată râvna și cercetau Scripturile în fiecare zi, ca să vadă dacă ce li se spunea, este așa" (Fapte 17:11). Pavel scria: "Cuvântul lui Cristos să locuiască din belșug în voi, în toată înțelepciunea" (Coloseni 3:16).

Protestanții îl respectă pe predicator (învățător, păstor) pentru anii săi de studiu, dar ei cred că sînt liberi să accepte sau să respingă învățătura dată de el. Ei cred că Dumnezeu vorbește direct fiecărei persoane prin Cuvântul său și că Duhul Sfînt ajută pe cel care citește Biblia să înțeleagă mesajul lui Dumnezeu (vezi Ioan 16:13).

Dar ce au toate acestea cu întrebarea: "Care este biserica adevărată"? Biserica Romano-Catolică își fundamentează pretenția de a fi singura biserică creștină adevărată, pe interpretarea sa a evenimentelor din Matei 16. Să examinăm acest capitol și să vedem ce interpretare vom obține fără a ne lăsa constrinși de nici o interpretare "oficială".

"Pe această piatră voi zidi Biserica Mea"

În Matei 16 îl vedem pe Isus cu ucenicii Săi, în Cezarea Filipi, aproximativ 40 km nord-est de la Marea Galileii. Isus știa că în curînd El va merge la Ierusalim - în primul rînd pentru o intrare triumfală, apoi pentru a muri pe cruce. Isus dorește să-i ajute pe ucenicii Săi să înțeleagă cele ce urmau să se întîmple.

O problemă fundamentală era identitatea Sa. Isus a pus întrebarea: "Cine zic oamenii că sînt Eu, Fiul Omului"? De ce a pus Isus o astfel de întrebare? Cu siguranță El știa că se vorbea în popor despre El. Întrebarea avea rostul să-i provoace pe ucenici, să gîndească asupra problemei identității Sale. Ucenicii au răspuns: "Unii zic că ești Ioan Botezătorul; alții Ilie; alții Ieremia sau unul din prooroci". Apoi Isus i-a întrebat: "Dar voi cine ziceți că sînt"? Simon Petru a răspuns: "Tu ești Cristosul, Fiul Dumnezeului celui viu!". Aceasta a fost minunata mărturisire de credință a lui Petru.

Petru îl cunoștea pe Isus de mai multe luni, probabil de mai bine de doi ani. El L-a văzut pe Isus în tot felul de situații. Întrebarea despre identitatea lui Isus și-a făcut loc treptat în mintea

lui Petru, dar acum ea se impune brusc în centrul atenției.

Răspunsul lui Isus arată importanța mărturisirii lui Petru: "Ferice de tine, Simone, fiul lui Iona; fiindcă nu carnea și sîngele ți-au descoperit lucrul acesta, ci Tatăl Meu care este în ceruri". Pînă la acest punct Scriptura este foarte clară. Nu sînt divergențe în interpretarea ei. Dar de aici în continuare lucrurile se complică: "Și Eu îți spun: tu ești Petru (6), și pe această piatră (7) voi zidi Biserica Mea și porțile locuinței morților nu o vor birui. Îți voi da cheile împărăției cerurilor și orice vei lega pe pămînt, va fi legat în ceruri, și orice vei dezlega pe pămînt, va fi dezlegat în ceruri" (Matei 16:18-19).

Oare, cum interpretează Biserica Romano-Catolică acest text? Iată opinia ei:

1. Biserica creștină este zidită pe Petru.
2. Petru devine primul episcop al Bisericii locale din Roma; și de aceea...
3. Petru predă "cheile împărăției" succesorilor săi la Roma.
4. Biserica Romano-Catolică este "Biserica adevărată" fondată de Isus Cristos.

Doctrina catolică este formulată astfel: "Domnul nostru l-a făcut doar pe Petru, Piatra de temelie a Bisericii și l-a desemnat pe el ca păstor al întregii turme". Argumentînd că este biserica adevărată, catolicismul spune: "Doar prin Biserica Romano-Catolică a lui Cristos, găsim ajutorul universal pentru mîntuire, și obținem plinătatea mijloacelor mîntuirii".

Dovezile biblice

Putem accepta interpretarea de mai sus? Ea ridică anumite probleme. Să ne uităm, de pildă, la cîteva dovezi din Noul Testament despre biserica primară. Lui Petru nu i se dă o poziție cu autoritate absolută în Noul Testament.

Isus i-a tratat pe apostoli întotdeauna la fel în ceea ce privește autoritatea și responsabilitatea lor (vezi Matei 28:16-20).

La singurul sinod al Bisericii, menționat în Noul Testament, nu conduce Petru ci Iacov (vezi Fapte 15). Atunci cînd se vorbește de temelia Bisericii, nu Petru ci Cristos este piatra pe care se zidește. Însuși Petru în 1 Petru 2:4-8 arată că Cristos este piatra din capul unghiului, a bisericii. Pavel, de asemenea, ne spune că "piatra din capul unghiului este Isus Cristos" (Efeseni 2:20). "Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decît cea care a fost pusă, și care este Isus Cristos" (1 Corinteni 3:11).

Biblia spune deci că biserica adevărată are ca temelie pe Isus Cristos. Membrii bisericii sînt cei care-L mărturisesc pe El drept Mîntuitor și Domn, așa cum face Petru atunci cînd spune: "Tu ești Cristosul, Fiul Dumnezeului celui Viu".

Unii învățați protestanți (ca Luther și Calvin) au susținut că "piatra" de care vorbea Isus era mărturisirea lui Petru despre Isus Cristos. Toți cei care-L mărturisesc pe Isus Cristos ca Fiul Dumnezeului celui Viu formează biserica lui Cristos.

Să presupunem că opinia romano-catolică este corectă; adică Petru este "piatra". Chiar și în acest caz, textul biblic nu spune nimic despre "succesiunea apostolică". Nu spune că cei ce-i vor urma lui Petru la conducerea Bisericii, vor fi de asemenea "piatra" pe care este zidită Biserica. Tot astfel, textul nu spune nimic despre autoritatea Romei sau despre Papi. De fapt,

cuvîntul "Papă" nu există în Noul Testament.

În concluzie, Biblia ne învață că "Biserica adevărată" nu este o organizație sau un cult anume. Ea este totalitatea credincioșilor - a celor care, prin credință, au o relație vie cu Cristos (vezi, de pildă, 1 Corinteni 12:27; Efeseni 1:23; 4:12; Coloseni 2:19; Ioan 10:9; 14:6).

Altfel spus, oricine - fie că se numește romano-catolic, ortodox de rit răsăritean sau protestant - poate deveni un membru al "bisericii adevărate" a lui Isus Cristos. Cum se poate face acest lucru - constituie subiectul capitolului următor. Cititorul va lua cunoștință despre o nouă și importantă deosebire între catolicism și creștinismul biblic.

Care este diferența?

Ce cred "Protestanții"	Ce cred Catolicii
AUTORITATE	
1. Biblia este singura călăuză pentru credință și viață (2 Timotei 3:16, 17; 1 Ioan 15:3; Deuteronom 12:32).	1. Atît Sfintele Scripturi cît și Sfînta Tradiție a bisericii sînt privite ca autoritate pentru credință și viață.
2. Orice creștin este liber să citească și să interpreteze Biblia pentru sine, sub călăuzirea Duhului Sfînt (Ioan 5:39; Romani 15:4; Ioan 14:26; 1 Ioan 2:27).	2. Interpretarea Scripturii este supusă judecării Bisericii, "care are misiunea divină de a păstra și interpreta Cuvîntul lui Dumnezeu".
3. Nici o ființă umană nu este infailibilă. Cristos este Capul Bisericii și aceasta este Trupul Său (Efeseni 1:22; Coloseni 1:18). (Iacov, fratele Domnului, spune că "toți greșim în multe feluri" (Iacov 3:2) n.tr.).	3. Papa este infailibil (8) - este adevărat, doar atunci cînd vorbește "ex cathedra" (8) în probleme de credință și morală, ca locuitor al lui Cristos, ca lider al Bisericii vizibile pe pămînt.
4. Duhul Sfînt este locuitorul lui Cristos pe pămînt, pînă în ziua cînd Cristos va veni din nou (Ioan 16:7-14; 14:15-16; 15:26). n. tr.	4. Papa este locuitorul lui Cristos pe pămînt (Vicarius Filii Dei). Valoarea numerică a acestei pretenții este 666 (10). Creștinismul ortodox (răsăritean) susține de asemenea autoritatea "Tradiției" (vezi punctul 1) și dreptul de a fi singurul interpret al Sfintelor Scripturi (punctul 2). Pînă și cuvîntul tradiție are o relație cu numărul 666 n.tr.

Capitolul 3 RELIGIA ROMANO-CATOLICĂ Singura cale spre cer?

Cum se poate mîntui omul? Dintre toate problemele divergente între protestanți și catolici, nici una nu a creat o prăpastie așa de mare. Unde putem găsi răspunsul? Trebuie să începem

cu Biblia, Cuvîntul lui Dumnezeu, care a fost dată în primul rînd pentru a revela planul lui Dumnezeu pentru mîntuirea omului.

În scrisoarea către Romani, Pavel reia istoria lui Avraam pentru a ilustra planul de mîntuire al lui Dumnezeu. El întreabă "Ce zice Scriptura"? și răspunde: "Avraam a crezut pe Dumnezeu și aceasta i s-a socotit ca neprihănire" (Romani 4:3). Avraam a făcut fapte bune, dar nu acestea l-au mîntuit, ci credința sa în Dumnezeu. Mai departe în Romani 4:23-25, Pavel arată că noi toți putem fi mîntuiți exact în același fel.

La acest plan simplu al mîntuirii (acceptat de protestanții biblici) Biserica Romano-Catolică a adăugat o serie de condiții:

Primul termen cheie este "harul sfințitor" (sanctifying grace - harul de consacrare). Ce este acesta? Catolicii spun că este cel mai mare dar din partea lui Dumnezeu. A fost dat și primilor oameni (Adam și Eva) dar ei l-au pierdut la "cădere". Acum este posibil să-l primești doar prin botez. După ce ai primit acest dar, poți să duci o viață plină de fapte bune sau să pierzi darul.

Această doctrină l-a îngrijorat foarte mult pe un călugăr tînăr, dar deosebit de inteligent, numit Martin Luther. El împlinea tot ceea ce se cerea unui călugăr la începutul secolului XVI: postea, se bicia, executa penitențele, mărturisea unui preot chiar și cea mai mică greșeală a sa. Mai tîrziu Luther scria că nu poate descrie tortura mintală prin care a trecut încercînd mîntuirea prin "fapte bune", deoarece, în ciuda celor mai mari eforturi, el simțea că nu este mîntuit.

Frămîntările lui Luther nu au trecut neobservate profesorilor săi de la Universitatea Wittenberg. El era caracterizat ca un om de o dedicare autentică. Unul dintre profesorii mai vîrstnici comenta: "Acest călugăr va pune în încurcătură pe toți doctorii. El va reforma întreaga Biserică Romano-Catolică și va înființa o nouă religie, deoarece el își bazează teologia pe scrierile profeților și apostolilor. El se sprijină pe cuvintele lui Cristos, care nu pot fi răsturnate de nici o filozofie sau sofistică".

Această previziune a început să se îplinească în ziua cînd, citind epistola către Romani, Luther a înțeles versetul 1:17: "Cel neprihănit va trăi prin credință". Acum a găsit ceea ce căuta. Cheia pentru viață este credința. Doar credința este necesară pentru mîntuire. Experiența "descoperirii" acestui veset a fost pentru Luther ceea ce "drumul Damascului" a fost pentru Pavel.

Protestanții biblici cred că interpretarea lui Luther este corectă. Catolicii, de partea cealaltă, îl consideră pe Luther un eretic care a dezbinat Biserica. Care este, de fapt, diferența între catolici și protestanți în ceea ce privește mîntuirea?

Definiția catolică a mîntuirii

Catolicii și protestanții sînt de acord că, fundamentală, pentru mîntuire este necesară credința. Deosebirea dintre ei apare atunci cînd primii consideră că "faptele bune" sînt necesare pentru a fi mîntuit și că mîntuirea deplină nu este posibilă decît prin Biserică. Există patru termeni care trebuie cunoscuți pentru a înțelege doctrina catolică despre mîntuire: Credință, Har, Păcat și Fapte Bune.

Credința

Ce reprezintă ea pentru catolici? Două lucruri: credința în adevărul creștin revelat în Biblie și credința în tradiția și învățăturile Bisericii Catolice. Autoritatea Scripturii este egală, pentru catolici, cu autoritatea "părinților Bisericii".

Să luăm în considerare Conciliul din Trent (1545-1563). Acolo trebuiau rezolvate problemele ridicate de Luther și alți reformatori. Liderii catolici au stabilit definiția credinței: "Începutul mântuirii umane și temelia și rădăcina justificării". Dar ei au adăugat că: "Dacă cineva va spune că omul este iertat de păcate și justificat... și că iertarea și justificarea sînt desăvîrșite numai prin credință, să fie anatema (blestat)". Cu alte cuvinte ei au stabilit că doar credința în Isus Cristos nu e suficientă pentru iertarea păcatelor.

Există încă o altă doctrină catolică, ce implică mîntuirea și care diferă foarte mult de poziția protestantă. Este doctrina că Maria, mama lui Isus, se poate ruga lui Dumnezeu pentru păcatele unui om. Credința în puterea Mariei este așa de mare în unele părți ale globului, încît anumiți catolici superstițioși se închină mai mult Fecioarei Maria decît Domnului Cristos.

Studiul rolului Mariei conține afirmații de genul: (1) Maria este Maica lui Dumnezeu; (2) fecioria ei a continuat și după nașterea lui Isus, ea nu a mai avut alți copii; (3) ea a fost concepută fără păcat și a trăit o viață fără păcat (doctrina Imaculatei concepțiuni); (4) la sfîrșitul vieții sale, ea a fost răpită, trup și suflet, la cer (doctrina înălțării Maicii Domnului); (5) ea este Co-Răscumpărătoare, adică a suferit cu Cristos și aproape că a murit cu El și "se poate spune că a răscumpărat rasa umană împreună cu Cristos"; (6) ea este Mijlocitoare între om și Dumnezeu (ultimele două, afirmații notate punctele 5 și 6 nu sînt doctrine oficiale, dar sînt susținute de mulți catolici). Sute de capele, dedicate Mariei, au fost construite în întreaga lume. Patima, în Portugalia, este una din cele mai mari și și-a serbat a 60-a aniversare în 13 mai 1977. Milioane de pelerini au vizitat locul unde se crede că a apărut Maria în 1917.

Un alt lăcaș dedicat Mariei se află în Washington D.C., biserica Imaculatei Concepțiuni, cea mai mare biserică romano-catolică din Statele Unite și a șaptea ca mărime în lume. Mulți alți sfinți ai bisericii catolice sînt venerați de credincioșii catolici. Ei cred că acești sfinți au atins perfecțiunea, de aceea ei se pot ruga acum lui Dumnezeu pentru aceia care se străduiesc să o atingă.

Păcat

Atît catolicii cît și protestanții cred în păcatul original -fiecare dintre noi moștenim o natură păcătoasă de la Adam. Ei diferă în ceea ce privește modul cum Dumnezeu iartă păcatul nostru. În timp ce protestanții cred că păcatul este înlăturat prin credința în Cristos, în jertfa Lui de la crucea Golgotei, catolicii consideră că mai sînt necesare și altele pe lîngă credință. Atît unii cît și alții cred că există păcate prin comitere sau prin omitere. Păcatul comis constă în orice gînd, dorință, vorbă sau faptă în dezacord cu voia lui Dumnezeu. Păcat prin omisiune este abținerea de la o vorbă bună sau faptă bună posibilă. Catolicii împart păcatele comise și omise în păcate de moarte și păcate scuzabile. Ei cred că păcatul de moarte este o ofensă împotriva lui Dumnezeu și are drept consecințe pierderea harului sfințitor și separarea sufletului omului de Dumnezeu.

Iertarea de un păcat de moarte se poate obține doar prin mărturisirea la un preot sau printr-un act de pocăință, bazat pe dragostea lui Dumnezeu "pentru Numele lui Dumnezeu". Cei mai

legaliști dintre catolici ca și fariseii de pe vremea lui Isus, au întocmit liste lungi cu păcatele care duc la moarte. Iată câteva dintre ele:

- absența de la biserică duminică sau într-o zi de sărbătoare religioasă, fără o motivație "sfântă"
- beția gravă
- a fi un exemplu rău pentru copii în problemele importante
- a fura ceva scump
- citirea unei Biblii sau a unor cărți religioase care nu sînt catolice

Păcatele scuzabile sînt mai puțin grave, nu duc la pierderea harului sfințitor nici la moartea sufletului ci doar la îmbolnăvirea lui. Ele sînt periculoase pentru faptul că duc la păcatele de moarte. Iată câteva păcate scuzabile:

- minciuna care nu rănește pe nimeni
- bîrfa
- beția ușoară
- îmbuibarea
- furtul unui lucru ieftin

Păcatul scuzabil poate fi iertat doar printr-un act de pocăință.

Sacramentele

Catolicismul susține că prin credință se face doar intrarea în procesul de mîntuire. După aceasta, credinciosul trebuie să muncească toată viața pentru a-și desăvîrși mîntuirea. În mod concret, el va trebui să respecte și să împlinească cele șapte Sacramente ale bisericii. Catehismul catolic spune: "Un sacrament este un semn al lui Cristos. Este Cristos ajutînd sufletele noastre. Un sacrament... dă har. Cu ce este de folos harul pentru suflet? Harul dă viață, este viața lui Dumnezeu. Harul ne dă putere pentru a-i fi plăcuți lui Dumnezeu".

Cele șapte Sacramente: trepte ale "scării spre

cer"

Un "Dicționar Catolic Practic" declară că "Dumnezeu a dat cele șapte Sacramente Bisericii pentru a purta de grijă nevoilor spirituale din viețile oamenilor". Cele șapte sacramente sînt următoarele:

1. Botezul (Matei 28:19). Este atît de important pentru catolici, încît ei cer ca să fie botezat și un prunc care moare la naștere.
2. Confirmarea (Ioan 14:26). Se face la vîrsta de 12 ani, pentru un copil botezat. Semnifică o întărire a credinței prin umplerea cu Duhul Sfînt.
3. Sfînta împărtășanie (Matei 26:26-28; Marcu 14:22-23; Luca 22:19-20). Se mai numește și Sfînta Comuniune (Părtășie) și este cel mai important sacrament catolic. Pentru catolici, împărtășania nu este doar un simbol al sacrificiului lui Cristos pe cruce ci reprezintă pîinea și vinul transsubstanțiate în trupul și sîngele lui Cristos.

Astfel, pentru catolici, Isus Cristos este Victima al cărui sânge și trup, sînt oferite, de cîteva ori pe zi în mii de biserici catolice din toată lumea. Ei cred că aceasta este o aplicație a textului din Evrei 9:24-28.

4. Împăcarea (Reconcilierea) (Ioan 20:23). Prin acest sacrament, păcatele comise după botez sînt iertate de Isus prin lucrarea preotului. Pentru a putea primi acest sacrament, credinciosul trebuie să-și examineze conștiința, apoi să-i pară rău pentru păcatele sale și să ia hotărîrea de a nu mai păcătui din nou, după care mărturisește păcatele preotului și împlinește (pedeapsa) penitența, prin rugăciuni sau fapte bune, pe care o primește de la preot.

Pedeapsa poate fi făcută mai ușoară în viața aceasta și în purgatoriu, prin indulgențe. Aceasta este o putere deținută de biserică. Indulgențele pot fi obținute în multe feluri. Exemple de indulgențe: rostirea Rosariilor (Mătăanii) - o serie de rugăciuni a căror evidență se ține prin mișcarea mărgelilor într-un șirag - sau prin ocolirea bisericii cu rostirea a șapte rugăciuni, sau prin vizitarea locurilor sfînte de pelerinaj, de exemplu, la Patima, în Portugalia. În Evul Mediu indulgențele erau vîndute în stradă. Un anume Tetzel, vînzător de indulgențe, l-a înfuriat pe Luther, care a scris cele 95 de teze împotriva indulgențelor și a altor practici. Acum nu se mai practică vînzarea indulgențelor, dar ele sînt considerate importante.

5. Ungerea celui bolnav; (Iacov 5:14-15) este sacramentul pentru cei bolnavi. Este gîndit ca o îndepărtare a păcatelor de moarte și scuzabile, chiar pentru persoanele care sînt în comă, pe punctul de a muri.

6. Sfînta Ordinare (1 Corinteni 11:23-24). Acest sacrament "parafează" spiritual sufletul persoanei care l-a primit și îi permite să îndeplinească acte rituale în Biserică, de pildă botezul și împărtășania. Ordinarea nu se poate pierde, ceea ce înseamnă că și în cazul cînd preotul duce o viață păcătoasă, el rămîne tot preot, adică poate îndeplini în continuare actele rituale, poate administra sacrameinte și ierta păcatele.

7. Căsătoria (Matei 19:6). Catolicii cred că prin acest sacrament al căsătoriei, cei doi sînt uniți pînă la moarte. Biserica Romano-Catolică nu admite divorțul, cu toate acestea anumite căsătorii pot fi declarate nevalabile dacă se constată că unul din cei doi nu avea capacitatea mintală pentru a lua decizia de a se căsători.

Acestea sînt cele șapte sacrameinte care ajută pe catolici să-și realizeze mîntuirea. Acum să vedem ce spune Biblia despre subiectul mîntuirii.

Concepția Biblică despre mîntuire

"Voi erați morți în păcatele și în greșelile voastre, în care trăiați odinioară, după mersul lumii acesteia, după domnul puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în fiii neascultării, între ei eram și noi toți odinioară, cînd trăiam în poftele firii noastre pămîntești, cînd făceam voia firii noastre pămîntești și ale gîndurilor noastre, și eram din fire copii ai mîniei, ca și ceilalți.

Dar Dumnezeu care este bogat în îndurare, pentru dragostea cea mare cu care ne-a iubit, măcar că eram morți în greșelile noastre, ne-a adus la viață împreună cu Cristos (prin har sînteți mîntuiți). El ne-a înviat împreună și ne-a pus să ședem împreună în locurile cerești, în Cristos Isus, ca să arate în veacurile viitoare nemărginita bogăție a harului Său, în bunătatea Lui față de noi în Cristos Isus.

Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi, ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni. Căci noi sîntem lucrarea Lui, și am fost zidiți în Cristos Isus pentru faptele bune, pe care Le-a pregătit Dumnezeu mai dinainte, ca să umblăm în ele" (Efeseni 2:1-10).

Este cea mai clară expunere din Noul Testament despre mîntuirea prin credința în Isus Cristos. Acum să vedem cum se pun de acord cu Biblia cele două concepții despre mîntuire: catolică și protestantă.

Păcat. Catolicii și protestanții sînt de acord cu Pavel că oamenii se nasc în păcat și sînt separați în mod natural de Dumnezeu. Pavel scrie în Efeseni că oamenii sînt morți spiritual.

Har. Aici este o mare diferență între catolici și protestanți. Catolicii vorbesc despre "harul sfințitor", care este singurul mijloc de a ajunge în cer. Pavel, scriind sub inspirația Duhului Sfînt, nu zice așa ceva. Nicăieri, în Biblie, nu găsim astfel de calificative aplicate harului lui Dumnezeu.

Scriptura spune că poți fi mîntuit prin har nu prin performanțele proprii. Harul nu se dă după merite: "Căci prin har ați fost mîntuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi, ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte ca să nu se laude nimeni (Efes. 2:8-9).

Mai mult decît atît, acest har minunat nu poate fi pierdut de credincios. Isus ne învață că: "Voia celui ce M-a trimis, este să nu pierd nimic din tot ce Mi-a dat El, ci să-L înviez în ziua de apoi" (Ioan 6:39). Mai departe Isus spune: "Eu le dau viața veșnică, în veac nu vor pieri, și nimeni nu le va smulge din mîna Mea. Tatăl Meu, care Mi le-a dat este mai mare decît toți; și nimeni nu le poate smulge din mîna Tatălui meu" (Ioan 10:28-29).

Petru adaugă că noi sîntem "păziți de puterea lui Dumnezeu, prin credință, pentru mîntuirea gata să fie descoperită în vremurile de apoi" (1 Petru 1:5).

Credința. Harul este darul nemeritat de la Dumnezeu, iar credința este canalul prin care primim acest har. În epistola către Evrei la capitolul 11 se vorbește despre eroii credinței, arătînd cum lucrează Dumnezeu prin oamenii care se încred în El.

Fapte bune. Catolicii cred că faptele bune sînt necesare pentru mîntuire. Dar spune Biblia că noi sîntem mîntuiți prin fapte bune? Nu. "Mîntuirea este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni" (Efeseni 2:8-9). Biblia ne învață că faptele bune sînt consecințele mîntuirii noastre - ele vin după mîntuire, nu înaintea ei. "Căci noi sîntem lucrarea Lui, și am fost zidiți în Cristos Isus pentru faptele bune, pe care le-a pregătit Dumnezeu mai dinainte, ca să umblăm în ele" (Efeseni 2:10).

Iată că miezul controverselor, între catolici și protestanți, asupra problemei mîntuirii, este dezacordul lor asupra interpretării pasajelor scripturale cheie. Catolicii au trăit secole sub o povară similară cu povara Legii de care Pavel scrie în Romani 7 și 8. Atunci cînd Martin Luther s-a luptat cu problema sufletului său, el și-a îndreptat atenția către scrierile unui om care s-a luptat și el foarte mult cu problema mîntuirii: apostolul Pavel, în cuvintele inspirate ale apostolului Pavel, Luther a găsit răspunsul, pe care l-a proclamat apoi toată viața, răspuns care a transformat viața a milioane de oameni: "Cel neprihănit va trăi prin credință" în Isus Cristos și numai în El.

Care este diferența?

Ce cred "Protestanții"	Ce cred "Catolicii"
MÎNTUIREA	
1. Dumnezeu dă viața veșnică celui care crede că Isus Cristos este Mîntuitorul (Romani 3:24; Efeseni 2:8, 9; Romani 10:9, 10), prin jertfa Sa de la Golgota, prin sîngele Său vărsat pe cruce.	1. Mîntuirea este asigurată de credință împreună cu faptele bune și este dată prin intermediul sacramentelor Bisericii Romano-Catolice.
2. Siguranța mîntuirii se bazează pe jertfa lui Cristos și pe promisiunile lui Dumnezeu (Ioan 3:16; 5:24; Romani 5:18; Fapte 2:21). (Faptele bune, sau altfel zis, viața creștină, este dovada mîntuirii primite prin credință. Faptele bune nu ne pot mîntui, nici nu contribuie la mîntuire; ele demonstrează sau dovedesc mîntuirea primită numai prin credință, n.tr.)	2. Nimeni nu poate ști dacă a făcut destule fapte bune pentru a-L satisface pe Dumnezeu și a intra în cer. Ne putem considera norocoși dacă vom intra în purgatoriu, unde după o pedeapsă purificatoare s-ar putea intra în cer.

Capitolul 4

CATOLICI ȘI PROTESTANȚI

Se pot ei oare înrudi prin căsătorie?

Întîlniri, flirt, îndrăgostire, căsnicie - acestea sînt cîteva dintre lucrurile care au atras întotdeauna pe tineri și tinere, și sînt șanse să fie așa și în viitor.

O persoană tînă ră întîlnește la școală mulți oameni veniți din medii diferite. Adesea e confruntată cu întrebarea: "Pot să mă întîlnesc cu o persoană de altă credință - în special dacă e catolic"? Întrebarea este foarte importantă, dar nu este întotdeauna ușor să dai un răspuns clar, da sau nu. Dacă întîlnirile devin din ce în ce mai serioase, ele pot duce la logodnă și apoi la căsătorie. Atunci, întrebarea anterioară devine mai gravă: "Pot să mă căsătoresc cu o persoană de altă credință - în special cu un catolic"?

Putem obține ajutor din Biblie la această întrebare? În primul rînd, Biblia aduce căsnicia la un nivel foarte înalt. În Efeseni 5:31-33, Pavel compară căsătoria între un creștin și o creștină cu căsătoria lui Cristos cu Biserica Sa. Pavel spune că dragostea celor doi în căsnicia creștină trebuie să fie generoasă și gata de sacrificiu, asemănătoare cu dragostea lui Cristos, care S-a dat pe Sine pentru Biserica Sa. Cît de intimă este legătura între cei doi căsătoriți? Biblia spune că cei doi devin un singur trup.

Ei bine, dar de ce întrebările sînt special puse pentru căsătoria cu catolici? Deoarece la căsătoria cu un catolic trebuie să semnezi un contract foarte special - și trebuie să-l respecți toată viața. Asta e ceva important.

Ce spune contractul de căsătorie catolic?

Partenerul care nu este catolic semnează următoarea declarație: "Sînt conștient de obligația soțului (soției) catolic(e) de a păstra și trăi credința sa și de a face tot posibilul pentru a boteza și a educa copiii căsniciei noastre în credința catolică".

Partenerul catolic semnează: "Proclamându-mi credința în Isus Cristos, eu intenționez cu ajutorul lui Dumnezeu, să continui să trăiesc în credință în Biserica Romano-Catolică. Eu respect conștiința partenerului meu în căsătorie. Eu promit sincer să fac tot ce voi putea pentru a-mi împărtăși credința cu copiii noștri, botezându-i și educându-i în religia catolică".

Crezi că acestea sînt genul de promisiuni care să asigure o căsnicie armonioasă? Cînd două persoane devin una în căsnicie, trebuie să existe o dăruire reciprocă ("dat" și "primit") pentru ca cei doi să se sudeze în mod fericit. Dar "datul" și "primitul" pot apare numai dacă există comunicare bilaterală a credinței. Dar în contractul de căsătorie catolic, creștinul necatolic trebuie să renunțe la dreptul său de a-și împărtăși convingerile cu partenerul său și probabil cu copiii lor.

Pe de altă parte, semnarea unui contract nu pune capăt conflictului spiritual între cei doi, ci din contră îl evidențiază și mai mult. "Merg oare doi oameni împreună, fără să fie învoiți?" (Amos 3:3).

Contractul de căsătorie catolic are influență dincolo de relația soț - soție, în viețile copiilor ce se vor naște, deoarece partenerul catolic a semnat: "Eu promit sincer să fac tot ce pot pentru a împărtăși credința mea cu copiii noștri, botezându-i și educându-i în credința catolică".

Patru întrebări vitale pentru Protestanți

Există cel puțin patru întrebări vitale la care trebuie să răspundă un protestant înainte de a se căsători cu un catolic:

1. Sînt gata să accept ca soțul (soția) meu (mea) și copiii mei să fie sub autoritatea Bisericii Romano-Catolice?

Am discutat deja că tradiția bisericii catolice are autoritate egală cu a Bibliei, deci ceea ce a spus un părinte al bisericii în secolul al cincilea constituie o lege catolică astăzi și trebuie respectată. Semnînd contractul de căsătorie catolic, protestantul acceptă ca toată familia sa, cu excepția doar a propriei persoane - să se supună învățaturii catolice. În acest fel, copii săi vor învăța că Biblia nu este singura călăuză a credinței.

Biserica Romano-Catolică spune că "sarcina interpretării autentice a Cuvîntului lui Dumnezeu, a fost încredințată exclusiv oficiului de învățare al Bisericii, a cărei autoritate este exercitată în Numele lui Isus Cristos".

2. Consider eu Biblia drept autoritate supremă pentru viața mea? Pot să accept altă autoritate decît Biblia? Creștinul biblic, cel care crede Biblia, o consideră drept autoritatea supremă, Cuvîntul lui Dumnezeu fiind suficient pentru călăuzire în viață. 2 Timotei 3:16-17, spune: "Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvîrșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună".

3. Sînt de acord ca soțul (soția) meu (mea) și copiii mei să depindă de modul de mîntuire romano-catolic? Partenerul protestant crede că mîntuirea este dată de Dumnezeu prin credința în Cristos. Restul familiei crede că pentru a fi mîntuit trebuie să practici ritualul catolic. Acesta este un conflict real care nu se poate rezolva în mod fericit.

4. Sînt de acord să cooperez cu soțul (soția) meu (mea) pentru instruirea copiilor noștri în cîștigarea mîntuirii conform ritualului catolic? Acesta a fost contractul semnat: partenerul protestant este de acord să coopereze cu partenerul catolic și cu copiii, care încearcă să-și cîștige mîntuirea prin participarea la slujbă, mărturisirea păcatelor și prin împlinirea altor cerințe ale Bisericii.

De fapt, toate cele patru întrebări de mai sus se pot reduce la o întrebare fundamentală: Poate o persoană, care crede în mîntuirea prin credința în Isus Cristos (Romani 3:24) să ducă o căsnicie fericită și durabilă cu o altă persoană care a promis solemn să pună cerințele Bisericii Catolice în locul unei relații personale cu Cristos?

Ghid Biblic

Problema legalismului vis-a-vis de credință este discutată în Filipeni 3:1-11. Pavel are o experiența personală în această privință. El a încercat să găsească mîntuirea prin supunerea față de un sistem de porunci omenești, căutînd să respecte fiecare detaliu al Legii, așa cum era interpretată și înzorzonată de farisei. Cînd Pavel a auzit prima dată de creștinism, el și-a dat seama de pericolul pe care-l prezenta pentru legalismul iudeu și i-a persecutat pe creștini cu mare rîvnă. El credea că este îndreptățit de Lege să procedeze așa.

Ducîndu-se la Damasc să persecute pe creștinii de acolo, el l-a întîlnit pe Isus și concepția lui s-a schimbat. Pavel a devenit o persoană nouă. Ceea ce el considera valoros înainte - legalismul, tradițiile - acum apăreau ca "un gunoi" pe lîngă Persoana lui Cristos.

Nu doctrina sau tradiția au făcut această transformare în viața lui Pavel, ci întîlnirea cu Persoana lui Isus Cristos.

Nu era o teologie, sau un sistem, sau o biserică. Era însuși Isus Cristos. Rezultatul a fost că Pavel a socotit toate lucrurile fără valoare, față de cunoașterea reală a lui Cristos. Pentru el "a trăi este Cristos" (Filipeni 1:21) și nu împlinirea unor reguli și decrete. Pavel nu menționează un sistem sau o anume biserică, nici necesitatea sacramentelor sau a preoților. Doar un conținut și crescînd accent pe nevoia unei relații personale cu Isus Cristos.

Creștinul care crede în Biblie, dar se întîlnește și se gîndește să se căsătorească cu un partener catolic, trebuie să mediteze serios la consecințe. Dacă el îl cunoaște pe Cristos ca Mîntuitor personal, viața lui este bazată pe credință (Romani 1:17). Poate el să renunțe așa de ușor la o viață plină de pacea lui Dumnezeu pentru o căsnicie plină de tensiune și frustrări? Poate fi fericită o căsnicie cu o persoană cu concepții complet diferite? Ce șanse de durabilitate are o asemenea căsătorie?

(Probleme și întrebări de același fel se pun și atunci cînd un creștin sau creștină - în sensul biblic al cuvîntului, se căsătorește cu un partener de altă confesiune (ortodox, mahomedan, iehovist, mormon, mozaic etc., sau cu unul de-a dreptul necredincios - ateu. n.tr.)

SECȚIUNEA II

PRINCIPALELE RELIGII ALE LUMII

IUDAISM: "Ascultă, Israele, Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul "Domn" - Șema.

ISLAMISM: "Mahomed este ... mesagerul lui Allah și sigiliul Profetilor". Coranul, Surah 33:40.

HINDUISM: "Multele credințe nu sînt decît diferite căi ce duc la aceeași realitate, Dumnezeu". Ramakrishna.

BUDISM: "Eu-ul propriu este cel mai dificil de supus". Buda.

Capitolul 5

IUDAISM

Fundament al creștinismului - dar Iudaismul este încă în căutarea lui Cristos (Mesia)

Ce este un iudeu? Iudaismul reprezintă o naționalitate, o religie, sau ambele? Ce putem spune prietenilor noștri iudei despre Isus Cristos, născut iudeu dar respins de poporul Său? (Ioan 1:11). Acestea sînt cîteva din întrebările care se pun adesea despre poporul care urmează una dintre cele mai vechi religii vii ale lumii.

Începem cu observația că iudeii se numeau evrei și că acest nume vine de la "Eber", un strămoș menționat în Genesa 10:21. În același verset este menționat un strămoș și mai îndepărtat, Sem, fiul lui Noe. De la numele Sem vine cuvîntul "Semitic" care se referă la o grupă de popoare din care fac parte evreii și arabii.

Scurtă istorie a iudeilor

Pentru iudeu (ca și pentru arab) cel mai important strămoș este Avraam. Avraam, descendent a lui Sem (Genesa 11:10-28), era un evreu (Genesa 14:13) care a trăit în jurul anului 2000 î.Cr (11).

Biblia descrie un legămînt sau contract între Avraam și Dumnezeu. Dumnezeu promite să-l facă pe Avraam tatăl unei națiuni numeroase (Genesa 12:2) care va moșteni într-o zi țara Canaanului (Genesa 17:8).

Nepotul lui Avraam, Israel (la început cunoscut sub numele de Iacov) a avut 12 fii, care au întemeiat 12 triburi. Toți erau cunoscuți sub numele de "copiii lui Israel" sau "israeliți". După ce au trăit cîteva sute de ani ca sclavi în Egipt, Moise i-a condus către libertate în "țara promisă", Canaan, cunoscut mai tîrziu sub numele de "Israel".

Pe vremea regelui David (1000 î.Cr.), Israel era o națiune mare, consolidată. David a plănuit să construiască un centru frumos de închinare - Templul - în capitala țării - Ierusalim. Solomon, fiul lui David, a construit Templul, una din minunile lumii antice. După moartea regelui Solomon (922 î.Cr.) Israel s-a divizat ca urmare a unui mare război civil: partea de nord s-a numit "Israel", partea de sud "Iuda".

Israel a avut o lungă serie de regi corupți care au îndepărtat poporul de Dumnezeu. În 721 î.Cr. Asirienii au cucerit Israelul și au împrăștiat poporul. Iuda a avut și cîteva regi cu frică de Domnul, așa că a durat mai mult. Totuși Babilonienii cuceresc Iuda și distrug în 587 î.Cr. Ierusalimul. Cînd Mezii și Perșii i-au cucerit pe Babilonieni, ei au eliberat poporul din robie. Poporul, cunoscut sub numele de Iudei, au început să reconstruiască Templul.

Iudaismul, religia iudeilor se fundamentează pe Tora sau Lege. Această Lege a fost dată de Dumnezeu lui Moise. Atunci Dumnezeu le-a promis că dacă ei vor împlini Legea vor fi binecuvântați.

După Lege au venit Profeții. Acești mesageri ai lui Dumnezeu au accentuat importanța dreptății și a dragostei. Ei au pus aceste lucruri mult deasupra împlinirii ritualului. Mica exprimă sintetic voia Domnului în Mica 6:8 "... și ce alta cere Domnul de la tine, decât să faci dreptate, să iubești mila și să umbli smerit cu Dumnezeul tău?".

Acest mod de viață este încă fundamental pentru gândirea iudaică, de aceea multe organizații caritabile sînt conduse și susținute cu fonduri de poporul iudeu. Iudeii au rămas în patria lor pînă cînd Ierusalimul și Templul au fost distruse de Romani în anul 70 d.Cr (12).

De atunci ei nu au mai avut un loc unde să aducă sacrificii pentru păcatele lor. S-au împrăștiat în aproape toate națiunile pămîntului; acolo au format comunități și au construit sinagogi pentru a-și menține credința vie.

Iudeii au fost persecutați de multe ori, dar cel mai rău de naziști, care au ucis șase milioane dintre ei. (Din păcate au fost persecutați, nu de puține ori chiar de "creștini". Antisemitismul este una din rușinile lumii creștine, n.tr.) În anul 1948, iudeii au reînființat Statul Israel. S-au întors imigranți din mai bine de 100 țări ale lumii. În anul 1967, iudeii au cucerit Ierusalimul. Nu-l mai dețineau, ca națiune liberă, din anul 586 î.Cr.

Obiceiuri și legi iudaice

Religia iudaică există astăzi sub trei forme diferite: Ortodoxă, Conservatoare și Reformată. Iudeii ortodocși caută să împlinească litera Legii. Ei studiază foarte atent Tora sau Legea scrisă de Moise. Tora este formată de fapt din primele cinci cărți ale Bibliei. Pentru iudeul ortodox, ea este regula vieții (cel puțin în teorie).

În afară de Tora, iudeul ortodox caută să respecte și alte învățături care s-au adăugat în cursul vremii. În anul 200 d.Cr. o parte din aceste învățături au fost adunate într-o carte numită Mișna, cu aproximativ 2000 de pagini. Ele constau, în principal, din instrucțiuni pentru viața zilnică, cunoscută ca Halakah sau "calea pe care trebuie să umbli".

În jurul anului 500 d.Cr., s-a scris o altă carte a învățăturii iudaice - Talmudul. Acesta are 36 de volume, se bazează pe Mișna dar s-au adăugat foarte multe învățături, în special faimoasele istorioare numite Hagadah.

Aceste trei cărți: Tora, Mișna și Talmudul - controlează orice aspect al vieții iudeului ortodox. Să luăm de pildă, legile referitoare la regimul alimentar. Tora interzice carnea de porc și scoicile. Farfuriile folosite pentru carne nu trebuie folosite la produsele lactate. Animalele trebuie sacrificate într-un anumit mod, în așa fel ca foarte puțin sînge să rămînă în carne.

Iudeul ortodox nu se plimbă, nu călătorește, nu folosește telefonul, nu scrie, nu atinge banii și nu pozează pentru a fi fotografiat în timpul Sabatului. Există și multe alte restricții.

Iudeii conservatori au o interpretare mai îngăduitoare a Legii. Ei cred că Legea este extrem de importantă și doresc să mențină vie limba ebraică și tradiția iudaică.

Iudeii reformați s-au îndepărtat destul de mult de ortodocși. Ei consideră că principiile iudaismului sînt mult mai importante decît practicile. Majoritatea iudeilor reformați nu respectă legile regimului alimentar și nici unele reguli privitoare la ceea ce ar trebui să facă sau să nu facă în ziua de Sabat.

Dar fie că este ortodox, conservator sau reformat, iudeul consideră că Sabatul și alte zile sfinte trebuie respectate. Un proverb iudeu spune: "Mai mult decît a ținut Israel Sabatul, Sabatul l-a ținut pe Israel".

Pentru iudeu, Sabatul începe vineri la apusul soarelui și continuă pînă la apusul soarelui de Sîmbătă. În familiile evlavioase, vineri, la apusul soarelui, femeia iudaică aprinde candelile și pronunță binecuvîntarea străveche: "Binecuvîntat ești Tu, Doamne Dumnezeule, Împărat al Universului, care ne-ai sfințit prin legile Tale și ne-ai poruncit să aprindem lumina de Sabat". Tatăl binecuvîntează apoi vinul, fiecare soarbe puțin din vin, apoi este împărțită pîinea de Sabat. După prînzul de Sabat, familiile iudeilor conservatori și reformați merg la sinagogă. Serviciul ortodox principal este sîmbătă dimineața, dar ei iau parte la încă un serviciu după amiază împreună cu majoritatea conservatorilor. Zilele Prea-Sfinte ale iudeilor sînt Roș-Hașanah (anul nou iudaic, în septembrie) și Yom Kipur, Ziua Ispășirii. Aceste două zile vin după aproximativ 10 zile de pocăință și introspecție (cercetare lăuntrică).

O altă sărbătoare importantă este Paștele. La iudei Paștele nu corespunde, ca dată, decît rareori cu Paștele creștin. În căminul iudeu, Paștele începe cu întrebarea celui mai mic dintre copii: "De ce noaptea aceasta este deosebită de celelalte nopți"? Răspunsul îl dă cineva în vîrstă: "Eram sclavii lui Faraon în Egipt. Dacă Dumnezeu nu i-ar fi eliberat pe strămoșii noștri "cu mîna tare și cu brațul întins" noi am fi și acum sclavi. De aceea este această noapte deosebită de alte nopți". Astfel începe ritualul antic și sărbătoarea ce include totul, de la rugăciuni și mîncăruri speciale, la jocuri pentru copii.

Creștinii au foarte multe lucruri în comun cu Iudeii: Vechiul Testament cu învățăturile sale, credința în același Dumnezeu - un Dumnezeu al Sfînteniei, dreptății, purității, neprihănirii și unității. Ambele religii proclamă cu bucurie: "Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn. Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, și cu toată puterea ta" (Deuteronom 6:4-5).

Învățăturile morale și etice ale creștinilor sînt o parte a moștenirii iudaice. Toți creștinii și iudeii, acceptă faptul că Legea a fost dată de Dumnezeu cel Viu, care a creat lumea și care este Domnul creației. Există și alte similarități între cele două religii: nevoia de închinare față de Dumnezeu, importanța familiei, obligația de a-i iubi pe ceilalți. Unii iudei îl acceptă pe Isus ca un mare Profet și îi apreciază învățăturile Sale. Dar mai departe decît atît nu pot merge.

Isus Cristos: Marea Separare

Iudeii și creștinii se despart în ceea ce privește răspunsul la întrebarea: "Cine este acest om"? Despărțirea a început încă pe vremea cînd Isus mai umbla pe pămînt. Vă amintiți că iudeii acelor vremuri încă îl mai așteptau pe Mesia (Unsul) sau Cristos. El era vestit de proorocii Vechiului Testament ca Cel care va răscumpăra poporul Său din păcatele lor. Dar în vremea lui Isus, tradiția și interpretarea legalistă a Scripturii au slăbit credința în păcatul original și nevoia omului după mîntuirea personală. Iudeii căutau acum nu mîntuire ci eliberarea națională. Ei își doreau un rege războinic ca David, care să-i alunge pe romanii nesuferiți și să

restaureze națiunea Israel la gloria ei trecută. Când știm aceste lucruri este ușor să înțelegem de ce mulți iudei au fost dezamăgiți de smeritul Om din Galilea.

Totuși, Isus a pretins că este Mesia, Fiul lui Dumnezeu. Într-o zi vorbea cu o femeie la o fântână în Samaria, îi explica femeii cum îi poate satisface setea spirituală. Chiar și această femeie păcătoasă știa că Mesia urma să vină. Isus i-a spus că El este Cel Promis. Ea a crezut și a fost mântuită (Ioan 4:7-26). Noul Testament conține multe alte referiri la Isus ca Mesia sau Cristos (Matei 16:16; 26:63-65; Luca 24:26; Ioan 8:28).

Credința creștină în mesianitatea lui Isus este bazată pe faptul că în El se împlinesc profețiile Vechiului Testament. El a afirmat că este Mesia. Afirmția Lui este adevărată, deoarece El a împlinit profețiile mesianice:

- Când regele Irod cel Mare dorea să-L ucidă pe Mesia, el i-a întrebat pe preoții și cărturarii iudei unde urma să se nască El. În Matei 2:3-6, ei își reamintesc profeția lui Mica (5:1-3), conform căreia Mesia urma să se nască în Betleem.

- Profetul Isaia a scris: "Iată fecioara va rămînea însărcinată, va naște un fiu, și-i va pune numele Emanuel... și domnia va fi pe umărul Lui; îl vor numi: "... Minunat, Sfetnic, Dumnezeu tare, Părintele veșnicilor, Domn al păcii" (Isaia 7:14; 9:6).

- Matei citează din Isaia (vezi Matei 1:23) pentru a arăta împlinirea Cuvîntului lui Dumnezeu în evenimentul nașterii lui Isus. Dumnezeu este cu noi în Isus. El este Fiul lui Dumnezeu, Prințul păcii. Toate aceste titluri se referă la Acela care a venit din Ceruri. El a fost trimis de Tatăl pentru a aduce mîntuire omenirii. "El va mîntui pe poporul Lui de păcatele sale" (Matei 1:21).

- Zaharia a profețit că Regele nu va veni ca un cuceritor războinic, ci smerit, călare pe un măgăruș (vezi Zaharia 9:9).

În duminica Floriilor, Isus intra în Ierusalim exact în acest fel. De ce? "Toate acestea s-au întîmplat ca să se îplinească ceea ce fusese vestit prin proorocul" (Matei 21:4).

Robul Domnului care suferă (Isaia 53)

Probabil că cel mai mare pasaj profetic se află în cartea proorocului Isaia. Începînd cu capitolul 49, Isaia descrie pe slujitorul lui Dumnezeu, împăratul Mesia, care va suferi pentru a răscumpăra pe poporul său din păcatele sale. Capitolul 53 începe profețind, că acest slujitor va fi disprețuit, respins, mîhnit și plin de durere (vezi 53:3). Cît de bine îl ilustrează pe Isus care a venit să mîntuiască lumea, dar a fost respins, în special, de poporul Său (Ioan 1:1-12).

Isaia descrie, de asemenea, lucrarea răscumpărătoare a lui Mesia. El va suferi pedeapsa pentru păcatele omenirii (vezi Isaia 53:4-6). Petru ne reamintește că Cristos a murit pentru toată omenirea și că suferința Sa ne-a adus nouă mîntuirea.

În final Isaia descrie chiar cum va muri Mesia. În Evanghelii, constatăm că în Isus se împlinesc fiecare detaliu al acestei profeții (compară Isaia 53:7-9 cu Luca 23:32-33; și Matei 27:57-60).

Vechiul Testament a profețit de asemenea, învierea Sa triumfătoare. "Nu vei lăsa sufletul Meu

în locuința morților, nu vei îngădui ca prea iubitul Tău să vadă putrezirea" (Psalmul 16:10). După învierea lui Isus, Petru a citat această profeție în prima predică creștină (Fapte 2:27-31).

Mulți oameni L-au văzut pe Isus cel înviat. Ei știau că profeția s-a împlinit. Ei și-au amintit ceea ce spusese Isus după învierea Sa: "Iată ce vă spuneam când încă eram cu voi, că trebuie să se împlinească tot ceea ce era scris despre Mine în Legea lui Moise, în Prooroci și în Psalmi... așa este scris și așa trebuia să pătimească Cristos, și să învieze a treia zi dintre cei morți. Și să propovăduiască tuturor Neamurilor, în Numele Lui, pocăința și iertarea păcatelor, începînd din Ierusalim" (Luca 24:44-47).

Deci, care este diferența esențială dintre creștin și iudeu? Iudeul și creștinul răspund diferit la întrebarea: cine este Isus? A fost El Mesia, așa cum a pretins, sau un impostor? Sînt suficiente dovezi care să ne convingă că Isus este Mesia cel promis în scrierile Vechiului Testament. Fiecare dintre noi (fie iudeu, fie de alt neam) trebuie să privim atent la Isus și să răspundem la această întrebare în mod personal. Îl acceptăm ca Mesia, Mîntuitorul și Domnul promis de profeții Vechiului Testament? El este gata să-i primească pe toți cei care se încred în El: "În adevăr, nu este nici o deosebire între Iudeu și Grec: căci toți au același Domn, care este bogat în îndurare pentru toți cei ce-L cheamă" (Romani 10:12).

Care este diferența?

Ce cred "Creștinii"	Ce cred "Iudeii Ortodocși"
DUMNEZEU	
1. Dumnezeu Unic este revelat în Scriptură ca Tată, un Fiu și Duh Sfînt - Sfînta Treime, în esența unică a Dumnezeirii coexistă trei persoane care sînt co-egale și co-eterne (Matei 3:13-17; 28:19; 2 Corinteni 13:14).	1. "Ascultă, Israele, Domnul Dumnezeuul nostru, este singur Domn". Șema.
PĂCAT	
2. Omul a căzut prin Adam (în Adam) și se naște în păcat (Romani 5:12; Psalmul 51:5). Toți oamenii sînt condamnați înaintea lui Dumnezeu pentru păcatul lor: trufie, independență față de Dumnezeu, manifestate prin rebeliune în formă activă sau pasivă (Romani 1:18-23; 3:10, 23).	2. Omul nu se naște în păcatul original, dar nu se naște nici bun. El se naște liber, cu capacitatea de a alege între bine și rău. Fiecare om este răspunzător pentru el însuși.
MÎNTUIRE	
3. Omul este justificat înaintea lui Dumnezeu și obține mîntuirea prin moartea ispășitoare, pe cruce a lui Cristos. Mîntuirea este darul lui Dumnezeu prin credință (Romani 3:24; 1 Corinteni 15:3; Efeseni 2:8, 9).	3. Oricine, fie iudeu sau nu, își poate cîștiga mîntuirea prin dedicarea față de Dumnezeul Unic. Pentru viața de dincolo, nu se pune accent pe pregătirea omului în vederea ei ci pe comportamentul moral și etic în viața prezentă. (Altfel spus, omul se poate salva prin respectarea prevederilor Legii - cele 10 porunci, n.tr.)
ISUS CRISTOS	
4. Isus Cristos este singurul Fiu al lui Dumnezeu (Ioan 3:16), Mesia prezis de Isaia 53. El este Dumnezeu și Om. El a fost fără păcat și a murit pentru a răscumpăra pe toți oamenii din păcat (Marcu 10:45; Ioan 1:13-	4. Deși unii iudei îl acceptă pe Isus ca un bun învățător, ei nu-L acceptă ca Mesia deoarece: a. Isus nu a adus o pace care să dăinuie. b. Isus a fost declarat ca divin pe cînd iudeii îl așteaptă pe Mesia ca pe un om trimis de

14; 8:46; 10:30; Evrei 4:15; 1 Petru 2:24).

Dumnezeu să elibereze pe Israel din asuprire națională, nu să mîntuie individul din păcat.

Capitolul 6

ISLAM

Cum a folosit Mahomed Biblia?

Iată o întrebare bună pentru un concurs "cine știe câștigă": "Care este cea mai tânără dintre religiile majore ale lumii, dar atât de orientată spre misiune încît a egalat aproape creștinismul în ceea ce privește numărul convertiților din Africa?

Răspunsul la această întrebare este Islam, o religie care revendică 700 milioane de membri și domină 42 de țări în Asia, Europa și Africa.

Islam este numele corect pentru religia denumită adesea în mod incorect Mahomedanism. Cuvîntul "Islam" înseamnă "supunere" (față de Allah, Dumnezeul lui Mahomed care a fondat această religie). Membri acestei religii se autointitulează Muslimi, însemnînd "cei ce se supun".

Cum a devenit Mahomed profet

Mahomed s-a născut în Arabia, în orașul Mecca, în anul 570 d.Cr. El provenea dintr-o familie importantă și foarte respectată. La vîrsta de 25 de ani el s-a căsătorit cu o văduvă bogată numită Khadija. Ei au avut o căsătorie fericită, deși doar unul dintre copii, Patima, a trăit. Mahomed își petrecea cea mai mare parte a timpului său în meditații solitare. El a început să aibă multe viziuni tulburătoare. Odată i s-a părut că-l vede pe îngerul Gabriel, care i-a dat următoarea poruncă:

"Spune în numele Domnului care a creat,
A creat omul din cheaguri de sînge.
Spune, văzînd că Domnul este cel mai generos,
El e cel care l-a învățat pe om prin condei,
L-a învățat pe om care nu-L cunoștea".

Cuvîntul arab pentru "a spune" este Quran (adesea numit Korari) însemnînd zicere, recitare, relatare sau citire.

Astfel, Coranul, cartea sfîntă a musulmilor, este o relatare a revelațiilor date lui Mahomed. De-a lungul a 22 de ani, Mahomed a relatat și alte revelații. Încurajat de soția sa, el a început să predice pe străzile și piețele din Mecca. Mahomed nu a pretins că este de origine divină dar a insistat că Allah l-a chemat să fie profet.

Mahomed a urît idolatria și imoralitatea Arabilor care locuiau în Mecca, sau care veneau acolo să-și vîndă marfa. El a întîmpinat o opoziție înverșunată, dar pentru mulți ani a fost protejat de puternicul său unchi, Abu Talib.

În anul 620 au murit și Kadija și Abu Talib, iar dușmanii lui Mahomed au început să uneltească pentru uciderea lui și a discipolilor lui. La data de 16 iulie 622, el e forțat să fugă la Yatrib, un oraș favorabil lui, în nord. Această fugă, numită hegira, a marcat începutul

islamului. Calendarul islamic începe cu această dată, iar anii sînt numărați de la "A H." însemnînd "anul hegirei". Yatrib a fost numit Madinat an Nabi (orașul Profetului), în onoarea lui Mahomed, dar este mai bine cunoscut sub numele de Medina. Mahomed a devenit liderul politic și religios al orașului.

Nu după multă vreme, arabii din Mecca au organizat o armată pentru nimicirea lui Mahomed și a adeptilor săi. Lupta s-a terminat în 630 cu victoria forțelor islamice. Mahomed a intrat în Mecca. El a distrus toți idolii din Kaaba, templul principal, cu excepția meteoritului Piatra Neagră, considerat relicvă sacră. Mahomed a declarat Kaaba drept cel mai sfînt loc din islam. De atunci este locul spre care-și îndreaptă rugăciunile toți islamicii credincioși.

În următorii doi ani, Mahomed și-a întărit poziția sa de profet și conducător al Arabici. El a unit triburile într-o armată puternică pentru a cuceri lumea pentru Allah. Moartea sa în anul 632, nu a slăbit rîvna discipolilor săi care au răspîndit credința lor în Asia, Africa și chiar în Europa - și creșterea islamului continuă și astăzi.

Învățăturile Coranului

Coranul este Scriptura Sfîntă a Islamului. Este compus din 114 surah sau capitole. Ele au fost aranjate după lungimea lor, cele mai lungi în față, cu excepția primului. Toate ideile sînt atribuite lui Dumnezeu. Cuvintele lui Mahomed au fost înscrise de ucenicii săi pe orice, de la fragmente de pergament la coaste uscate de cămilă. După moartea sa, aceste fragmente au fost colectate și compilate într-o carte.

În ciuda faptului că o mare parte din Coran este confuză, islamicii pretind că este copia după originalul care se păstrează în cer. Pe măsură ce Islamul s-a răspîndit în lume, s-au dezvoltat diverse învățături și ziceri colectate în Hadit ("Tradiția"). O zicere din Hadit se numește Suna sau obicei. Ea descrie cum a gîndit sau a acționat Mahomed într-o anumită situație.

Cele șase doctrine islamice

Iată care sînt doctrinele de bază, în care trebuie să creadă orice islamic, din Maroc pînă în Filipine.

1. Dumnezeu. Există un singur Dumnezeu și numele lui este Allah. El este atotvăzător, atotștiutor și atotputernic.
2. Îngeri. Îngerul șef este Gabriel, despre care se spune că i-a apărut lui Mahomed. Există de asemenea și un înger căzut, numit Șaitan (de la ebraicul Satan). Și discipolii lui numiți djinn (demoni).
3. Scriptura. Islamicii cred în patru cărți inspirate de Dumnezeu. Tora lui Moise (Pentateuhul), Zabur (Psalmii lui David), Injil (Evanghelia) lui Isus și Coranul. Dar Coranul este ultimul cuvînt al lui Dumnezeu el are prioritate față de celelalte scrieri.
4. Mahomed. Coranul enumeră 28 de profeți ai lui Allah, printre care Adam, Noe, Avraam, Moise, David, Iona și Isus. Desigur, pentru Islam ultimul și cel mai mare profet este Mahomed.
5. Sfîrșitul. În "ziua din urmă" morții vor învia. Allah va fi judecător, oamenii vor merge în

cer sau în iad. Cerul este locul plăcerilor senzuale. Iadul este pentru cei care s-au opus lui Allah și profetului său Mahomed.

6. Predestinația. Dumnezeu a ales după cum I-a plăcut și nimeni nu poate schimba ceea ce a decretat El.

Cinci stâlpi ai credinței

În afară de cele șase doctrine ce trebuie crezute, există cinci datorii de împlinit.

1. Mărturisirea de credință. Pentru a deveni islamic, o persoană trebuie să repete public: "Nu există alt dumnezeu decât Allah, iar Mahomed este profetul lui Allah".

2. Rugăciuni. De cinci ori pe zi, musulmul trebuie să îngenuncheze și să se prosterne în direcția orașului sfânt, Mecca.

3. Milostenie. Legea islamică cere, astăzi, ca a patruzecoa parte din venitul credinciosului să fie dată la orfani, văduve, bolnavi și alți sărmani.

4. Ramadan. A noua lună din anul islamic, este numită Ramadan. Este cea mai mare dintre sărbători. Credincioșii postesc întreaga lună, dar numai în timpul zilei. După apusul soarelui începe petrecerea. În timpul Ramadanului, credinciosul nu trebuie să comită nici un act imoral. Dacă însă comite fapte imorale, postul este fără rost.

5. Pelerinajul la Mecca. Acesta se numește Hajj și trebuie făcut cel puțin o dată în viața credinciosului. Dar dacă el este în imposibilitate să meargă, poate trimite pe altcineva în locul său.

Cum contrazice Coranul Biblia

Biblia a avut o influență importantă asupra învățăturilor islamice. De pildă, arabul îl revendică cu mândrie pe Ismael, fiul lui Avraam, drept strămoșul Său. Credințele islamice despre natura lui Dumnezeu, învierea trupului și judecata sînt foarte asemănătoare cu învățăturile Bibliei (și de fapt sînt inspirate din Biblie n.tr.). Dar există și diferențe mari. Iată cîteva dintre ideile islamice opuse Bibliei:

1. Coranul susține că Isus nu este Fiul lui Dumnezeu, deși descrie nașterea din fecioară într-un pasaj similar celui din Luca 1:26-28 (Sura 3:45-47). Coranul îl consideră pe Isus un profet, egal cu Avraam, Iona și alții, dar Mahomed este considerat mult mai important decât ei. Sura 4:171 spune că: "Isus... a fost doar un mesager al lui Allah... Ideea unui fiu al Său este departe de maiestatea transcendentă a lui Allah". Mahomed a ignorat complet revendicările lui Isus despre Sine. Isus a zis de exemplu: "Eu și Tatăl, una sîntem" (Ioan 10:30); "Cine M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl" (Ioan 8:58).

Biblia afirmă că Dumnezeu însuși îl numește pe Isus Fiul Său (vezi Matei 17:5). Demonii tremură cînd îl recunosc pe Fiul lui Dumnezeu (vezi Matei 8:29). Toma îndoielnicul îl recunoaște ca "Domnul meu și Dumnezeul meu" (Ioan 20:28). Ioan îl identifică pe Cristos ca autorul creației (Ioan 1:1-5); la fel face Pavel în Coloseni 1:15-17, iar în Coloseni 2:9 spune: "În El locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii".

Mahomed a ignorat sau a negat aceste dovezi. Islamicii susțin că Biblia a fost modificată de creștini.

2. Coranul spune că Cristos nu a murit niciodată pe cruce. "Ei nu L-au ucis, nici nu L-au crucificat, dar lor li s-a părut așa" (Sura 4:157). Poate fi verosimilă o astfel de părere? Islamul susține că Allah L-a răpit pe Isus la cer chiar înainte de crucificare. Atunci cine a murit pe cruce? Răstignitul era de fapt Iuda machiat astfel încât i-a înșelat pînă și pe Maria, mama lui Isus, și pe ucenici.

Toate acestea sînt în dezacord total cu Biblia. Evangheliile ne spun că Iuda este cel ce L-a trădat pe Isus (vezi Marcu 14:10-11, 43-45), apoi s-a spînzurat ca urmare a remușcărilor (Matei 27:5). Iuda a murit atîrnat la capătul unei funii, nicidecum atîrnat pe crucea de pe Calvar.

Așa cum am văzut, crucificarea lui Cristos a fost profețită în Vechiul Testament. Relatările martorilor oculari despre acest eveniment sînt cuprinse în fiecare dintre cele patru Evanghelii. Moartea răscumpărătoare pe cruce a lui Cristos este evenimentul fundamental din Noul Testament (vezi 1 Corinteni 1:23; 2:2; 15:3-4; Galateni 2:20; 6:12, 14; Efeseni 2:16).

Isus Și-a prezis moartea de mai multe ori (vezi Matei 16:21). De ce a murit El? Biblia spune că El Și-a dat viața ca "răscumpărare pentru mulți" (Marcu 10:45). El a promis că sîngele Său "se varsă spre iertarea păcatelor" (Matei 26:28). Pavel arată că moartea lui Cristos pune capăt sacrificării animalelor la Templu (vezi Evrei 9) deoarece: "Cristos... S-a adus jertfă o singură dată, ca să poarte păcatele multora" (Evrei 9:28). Isus este "Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii" (Ioan 1:29).

3. Sura 4:111 declară că omul trebuie să-și rezolve singur problema păcatelor sale. Islamicii își cîștiga mîntuirea împlinind cei "cinci stîlpi ai credinței". Dacă nu reușește, este vina lui deoarece Coranul spune: "Oricine rătăcește (greșește ținta) poartă întreaga responsabilitate pentru rătăcirea Sa" (Sura 10:109).

Aceste idei sînt în contradicție cu gîndirea biblică. Isaia spune că "toți au păcătuit" (vezi Isaia 53:6). Pavel accentuează același adevăr în Romani 3:23. Deoarece toți sînt păcătoși, singura cale de mîntuire este prin credința în Isus Cristos. Iată ce ne spune fiecare carte a Noului Testament.

Mahomed a încercat sincer să desființeze idolatria, dar el s-a proclamat pe sine ca profet și a alcătuit o listă de reguli și porunci. Ca și iudaismul, religia islamică pune pe umerii omului o povară grea de responsabilitate. Isus Cristos a promis că va ridica aceste poveri: "Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă... Căci jugul Meu este bun și sarcina Mea este ușoară" (Matei 11:28,30).

Care este diferența între Islam și Creștinism? Foarte simplu: Mahomed care s-a crezut profet este mort, pe cînd Cristos este un Mîntuitor Viu.

Care este diferența?

Ce cred "Creștinii"	Ce cred "Islamicii"
DUMNEZEU	
1. Dumnezeu unic este revelat în Biblie ca Tată, Fiu și Duh Sfînt, într-o singură esență a	1. Nu există alt Dumnezeu decît Allah - Dumnezeuul.

Dumnezeirii există trei persoane: Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul și Dumnezeu Duhul Sfânt. Ele sînt co-egale și co-eterne (Matei 3:13-17; 28:19; 2 Corinteni 13:14).	
ISUS CRISTOS	
2. Isus este Cristosul, Fiul lui Dumnezeu, una cu Tatăl, Răscumpărătorul fără păcat al omului păcătos. Prin moartea sa pe cruce în locul nostru și prin învierea Sa dintre cei morți Isus a devenit pentru cei ce-L primesc Mîntuitorul lor. (Ioan 1:13-14; Evrei 4:15; 1 Petru 3:18; 1 Corinteni 15:3).	2. Isus Cristos a fost doar un om, un profet egal cu Adam, Noe, Avraam și Moise, dar ca toți aceștia, mult mai puțin importanți decît Mohamed. Cristos nu a murit pentru păcatele omului; de fapt Iuda, și nu Isus a murit pe cruce.
PĂCAT	
3. Păcatul este rebeliunea trușă, independența față de Dumnezeu manifestată în formă activă, sau pasivă (Romani 1:15-23; 3:10, 23).	3. Păcat este eșecul în a împlini voia lui Allah, în a împlini datoriile religioase prescrise în cei "Cinci stîlpi ai credinței",
MÎNTUIRE	
4. Cristos, Fiul lui Dumnezeu a murit pe cruce pentru păcatele noastre, după Scripturi (1 Corinteni 15:3-4).	4. Omul își cîștiga propria mîntuire prin faptele sale; el va fi pedepsit pentru păcatele sale.

Capitolul 7

HINDUISM

Fiecare om este dumnezeu

Pentru gîndirea apuseană, Hinduismul este o concepție stranie despre viață. Aceasta deoarece Europa și America (de Nord și de Sud), adică lumea apuseană, are o moștenire foarte diferită de aceea a Asiei.

Gîndirea apuseană a început în Grecia antică, unde oamenii ca Socrate, Platon și Aristotel au înțeles că universul are un plan și un scop. La aceste idei grecești timpurii, Iudaismul și Creștinismul au adăugat învățăturile Bibliei, care arată că planul și scopul universului reflectă natura unui Dumnezeu rațional și dătător de energie, care a creat tot ceea ce există. Știința s-a născut deoarece omul a crezut această explicație, adică a crezut că poate găsi legi în natură. De ce era el așa de sigur? Savantul de astăzi poate privi un microb, o plantă sau o stea, și vede un plan și un scop în existența lor. El poate vedea exact unde se potrivesc acestea în ordinea lucrurilor. Dar să ne aducem aminte că acest mod de gîndire s-a impus datorită faptului că omul a crezut în Dumnezeul Bibliei.

Omul oriental gîndește pe altă lungime de undă

Lucrurile s-au petrecut altfel în Orient. Omul oriental tipic, din China, India, Asia de Sud-Est, privește lumea într-un mod diferit. Religia lui îl învață că toate lucrurile din Univers, inclusiv el însuși, sînt fără importanță, deoarece sînt temporare. El crede că singurul lucru important este domeniul care există în afară și dincolo de lumea aceasta. El dorește să ajungă în acel domeniu și crede că poate ajunge doar dacă neagă complet lumea din jurul său. Puteți vedea cît de greu ar apărea o știință reală din această atitudine față de univers? Este adevărat că țări ca Japonia și China au făcut progrese științifice în ultima vreme, dar asta, deoarece în domeniul științei au adoptat modul apusean de a privi lucrurile.

O altă consecință a diferenței așa de mare între gîndirea apuseană și cea orientală este dificultatea de a se înțelege una pe alta sau chiar de a dori o apropiere reală. Este aproape imposibil să se explice una față de cealaltă. Totuși, să vedem ce putem înțelege despre religiile orientale, începînd cu Hinduismul. Vom încerca să urmărim curentul principal al Hinduismului fără să ne abatem pe nenumărate ramuri secundare. Vom observa dezvoltarea Hinduismului de la începuturile sale din Valea Indului pînă la sosirea sa la Hollywood sub forma Vendeta - o formă modernă, întîlnită atît la intelectuali cît și la "hippy".

Originile și dedesubturile Hinduismului

Hinduismul a început să crească în importanță în jurul anului 2000 î.Cr., cînd Arienii au cucerit Valea Indului. Ei au adus aici religia lor, o religie a imnelor, rugăciunilor și cîntărilor, care au fost scrise, cu timpul, în ceea ce se numește acum literatura Vedică. Vedele sînt considerate "înțelepciune revelată" și sînt tot atît de sacre pentru hinduși ca și Biblia pentru creștini.

Paginile Vedelor sînt populate cu mulți zei, ceea ce ne reamintește de panteonul grec sau roman. Ca și multe alte popoare antice, Arienii credeau că acești zei pot cauza moartea și dezastrul, așa că obiectivul religiei lor era să întrețină o bună dispoziție zeilor.

A apărut treptat grupul preoților, numiți Brahmani. Ei au devenit din ce în ce mai puternici,

pînă cînd au constituit clasa socială cea mai înaltă. Ei au adăugat o nouă literatură a Vedelor, numită Brahmane care descriu ceremonii sacrificiale complicate.

În jurul anului 500 î.Cr. au fost adăugate alte scrieri. Scopul lor era să stabilească un sistem rigid de clase sociale. Un imn spune cum patru clase au ieșit din capul, brațele, coapsele și picioarele zeului creator, Brahma. Cele patru clase erau: Brahmanii sau preoții; Cșatria sau războinicii și nobilii; Vaisia sau țăranii și Sudra sau sclavii. Primele trei clase se puteau bucura de tot ceea ce oferea religia lor, pe cînd Sudra nu erau admiși nici măcar să asculte citirea Vedelor sau să le folosească în găsirea mîntuirii.

Patru etape și patru obiective în viața hindusului

Brahmanii au prezentat un sistem complex pentru obținerea mîntuirii, pentru membrii primelor trei clase privilegiate. Fiecare băiat Hindu este în primul rînd inițiat (fetele nu sînt vrednice să fie menționate conform acestui sistem!). După inițiere e privit ca "născut a doua oară". Apoi el parcurge patru etape ale vieții: 1. student; 2. capul familiei cu soție și copii; 3. călugăr care meditează în căutarea iluminării; 4. rătăcitor fără cămin, care a renunțat la toate lucrurile lumii.

Hindusului îi sînt fixate patru obiective în viață: 1. să devină drept și virtuos; 2. să posede lucruri materiale; 3. să se bucure de viață prin dragoste, plăceri și aprecierea frumuseții; 4. să obțină victoria spirituală în viață.

Scrierile Upanișadelor, compuse între anii 800 și 300 î.Cr., susțin o altă cale pentru mîntuire. Aceste scrieri sînt considerate de asemenea sfînte pentru hinduși și conțin o imagine asupra lumii complet străină pentru mintea apuseană.

Upanișadele susțin că în afara acestei lumi se află Brahmanatman (ceva ca un Dumnezeu), singurul lucru care există cu adevărat și are sens. Ceea ce vede omul, lumea spațiului și timpului, se numește maya. Maya este doar temporară și nu are înțeles real. Totuși, orice trăiește și respiră are un atman, sau suflet, care este o parte din paramatman sau sufletul lumii. Fiecare atman individual, în timpul cît se află în maya, caută să ajungă înapoi în paramatman. Pînă aici ați înțeles? Bine, dar mai sînt încă multe lucruri de înțeles.

Reîncarnarea conduce, eventual, la Mokșa

Upanișadele susțin că singura cale prin care atman se poate reîntoarce acolo de unde aparține, este reîncarnarea, sau samsara. Atman-ul unei persoane poate începe sub forma unui vierme, apoi, prin moarte și renaștere merge din ce în ce mai sus în ordinea lucrurilor, pînă cînd devine o ființă umană. Odată ce atman-ul s-a reîncarnat într-un trup omenesc, el trebuie să progreseze în clase sociale mai înalte.

Ființa umană poate atinge o clasă socială mai înaltă, urmîndu-și darma - datoria sa de a împlini anumite lucruri în clasa socială în care este. Acestea sînt obligațiile morale, sociale și religioase - ele sînt de importanță vitală pentru un hindu. O altă cale pentru eliberarea sufletului este Yoga, o disciplină care controlează dorințele fizice astfel încît atman-ul poate ieși din ciclu de morți și renașteri și se unește cu paramatman. Odată ce atman-ul și-a pierdut identitatea prin contopire cu paramatman, sau realitatea adevărată, se spune că a trecut în mokșa (veșnicie). Prin aceasta, școala vieții a luat sfîrșit pentru hindu. El a fost promovat în veșnicie.

Hindușii cred că lumea nu are valoare

Hindu crede că lumea aceasta nu are valoare reală deoarece nu este permanentă, iar singura realitate poate fi percepută doar prin disciplină și meditație intensă.

El crede că sufletul său a parcurs un lung ciclu de nașteri, morți și renașteri și că este condamnat să continue acest ciclu pînă cînd va găsi eliberare în mokșa. El este convins că Upanișadele îi dau înțelepciunea de care are nevoie, pentru a respinge această lume în favoarea paramatman-ului etern către care se mișcă sufletul său. Învățătura Upanisadelor are încă o influență mare asupra învățătorilor religioși Hindu, în special asupra acelora prinși în curentul Vendata.

Totuși, în ciuda popularității de lungă durată, această învățătură a avut și critici în cadrul credinței Hindu. De pildă, în ceea ce privește eliberarea sufletului pentru a se "reîntoarce la Brahman", aceasta este probabilă doar după ce s-a ajuns în clasa socială a brahmanilor. Dar asta este foarte greu de realizat pentru marea masă de analfabeți care nu pot citi Upanișadele. Ei sînt condamnați la un ciclu fără sfîrșit de reîncarnări. În jurul anului 500 î.Cr., Gautama Buda a respins această concepție, susținînd că mîntuirea se poate obține prin "calea de mijloc". Budismul însă a dispărut în India, aproximativ în anul 1000 d.Cr., cînd a apărut o nouă formă de Hinduism. Acest "hinduism popular" a prins foarte repede. A apărut o nouă literatură, de pildă poemele epice ample Ramayana și Mahabharata. "Cîntecele zeilor" - Bogavad - Gita, care descriu o cale de mîntuire prin închinarea față de zeul Krișna. Au apărut de asemenea Puranas, povestiri erotice despre zei, foarte populare între sătenii hinduși.

Noul Hinduism permite existența a 330 milioane de zei. Aproximativ 200 milioane de hinduși venerază pe zeul Vișnu, și cred că el s-a revelat pe sine omului de cel puțin 10 ori, sub forma unei broaște țestoase uriașe, sau ca Buda sau ca Rama și Krișana (eroii poemelor epice).

Alte milioane de hinduși se închină zeului Șiva, zeul fertilității, ale cărui rituale sînt tot atît de degradante ca și cele ale popoarelor canaanite, a căror nimicire a fost poruncită de Dumnezeu copiilor lui Israel.

"Hinduismul popular arată că mîntuirea se poate obține prin una din cele trei căi: calea faptelor - adică urmîndu-și "darma" proprie, calea cunoașterii - așa cum se arată în Upanișade, și calea venerării unui zeu, de pildă Vișnu sau Siva. Ultima cale este cea mai abordabilă de către clasele de jos (majoritatea indienilor) deoarece oferă o cale ușoară pentru ca sufletele lor să urce într-o clasă superioară, sau eventual să se contopească cu Mokșa.

Pentru omul apusean... un talmeș-balmeș total dezordonat

Pentru gîndirea apuseană, Hinduismul apare ca un talmeș-balmeș fără ieșire (fără speranța de a putea fi ordonat). Este plin de schimbări, adăugări și contradicții. Orice încercare de a-l aranja într-un sistem logic seamănă cu încercarea de a repara un computer cu mînușile în mîini și cu ochii legați. Dar indienii se împacă foarte bine cu complicațiile Hinduismului, deoarece au crescut odată cu el, de la începutul istoriei lor. Este adînc încrustat în cultura lor și nici nu visează să-l pună sub semnul întrebării.

Acesta este cel mai important motiv pentru care Creștinismul nu a avut un impact însemnat asupra poporului Indiei. Există, desigur, indieni care l-au acceptat cu bucurie pe Cristos, dar

cei mai mulți dintre ei au respins Evanghelia deoarece ea pare că face parte prea mult din gândirea apuseană străină celor mai mulți indieni.

Cîteva forme de Hinduism au preluat unele idei creștine. Vendata este una dintre acestea. Conform acestei forme de Hinduism, zeul creator Brahman s-a încarnat de mai multe ori în formă umană și o va face din nou în viitor. Buda, Cristos, Krișna și mulți alții reprezintă încarnări ale lui Brahman. Aceștia sînt numiți avatari ("Super-mîntuitori").

Credincioșii Vendata îl consideră pe Sri Ramakrișna cea mai recentă încarnare a lui Brahman. Ramakrișna a trăit în Bengal către sfîrșitul secolului XIX. Se spune că el a practicat toate disciplinele spirituale ale Hinduismului, Creștinismului și Islamului și că el a ajuns de fiecare dată la o viziune a lui Dumnezeu. Astfel că el a putut declara: "Adevărul este unul singur; înțelepții îl denumesc în mod diferit"; și "Credințele diferite nu sînt decît căi diferite ce duc la aceeași realitate -Dumnezeu".

Vendata este deci tolerantă cu toate religiile. Aldoux Huxley, autorul cărții "Brave New World", și unul dintre discipolii înfocați ai Vendatei a spus: "Este perfect posibil pentru oameni să rămîină buni creștini, hinduși, budiști sau islamici și totuși să fie uniți în acord deplin asupra doctrinelor de bază ale Filozofiei Veșnice".

Dar ce spune Vendata despre Isus Cristos? Swami Prabavananda spune că un Hindu va accepta foarte ușor că Cristos reprezintă o încarnare divină și-L va adora fără rezerve, exact așa cum îl venerază pe Krișna sau pe alt avatar (învățător) pe care l-a ales. Dar el nu-L poate accepta pe Cristos ca pe singurul Fiu al lui Dumnezeu".

Ce a gîndit Gandi despre Isus Cristos

Marele lider Indian Mohandas K. Gandi a făcut o afirmație similară: "Este prea mult ca să cred că Cristos este singurul Fiu întrupat al lui Dumnezeu. Și că numai cel care crede în El poate avea viață veșnică. Dacă Dumnezeu ar putea avea fii, noi toți am fi fiii Săi. Dacă Isus era ca și Dumnezeu... atunci toți oamenii ar putea fi asemenea lui Dumnezeu, ar putea fi ca Dumnezeu"! Gandi a spus că el nu poate crede că a existat ceva miraculos sau misterios în moartea lui Cristos pe cruce.

Gandi ca și alți hindu, nu a putut accepta răspunsul creștin la problema păcatului. Și totuși simțea o nevoie adîncă pentru salvarea din păcat. El a scris: "Este o tortură fără întrerupere faptul că mă simt încă foarte departe de El, Cel care guvernează, după cum bine știu, fiecare respirație a vieții mele și a Cărui progenitură sînt. Știu că sînt ținut departe de El din cauza patimilor rele din mine, dar nu mă pot depărta de ele".

Cît de minunat ar fi fost dacă Gandi ar fi putut spune împreună cu apostolul Pavel: "O, nenorocitul de mine! Cine mă va izbăvi de acest trup de moarte? Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, prin Isus Cristos, Domnul nostru!... Acum dar nu este nici-o osîndire pentru cei ce sînt în Cristos Isus" (Romani 7:24-25; 8:1).

Isus Cristos: problema critică

Isus Cristos este subiectul dificil asupra căruia Hinduismul și creștinismul nu se înțeleg. Hindu crede că Dumnezeu S-a încarnat de multe ori în istoria omului. Biblia arată că Dumnezeu S-a încarnat o singură dată în toată istoria umană. Iar El nu a făcut asta pentru a

învăța pe om ci pentru "ca să poarte păcatele multora" (Evrei 9:28). Când El va veni din nou, o va face ca Judecătorul puternic al celor vii și al celor morți (vezi Apocalipsa 20:11-15).

Cristos a adus dovezi pentru revendicările Sale. În Ioan cap. 5, sînt citate: mărturia lui Ioan Botezătorul (v. 33); lucrările Sale proprii (v. 36); mărturia Tatălui (v. 37); și Scripturile (v. 39).

Învierea lui Cristos este o altă piatră de poticnire pentru Hinduși. Creștinul respinge învățătura hindusă despre reîncarnarea continuă și credința lor că Cristos este doar un alt învățător - avatar (super mîntuitor).

Crezul Vendata afirmă: "Noi nu respingem pe nimeni, fie el ateu, monist, politeist, agnostic sau teist. Singura condiție pentru a fi discipol o reprezintă modelarea unei personalități, dintr-o dată, la modul cel mai larg și cel mai intens. Noi nu insistăm asupra unui anumit cod de morală... Fiecare este binevenit cu particularitățile sale, dar el nu are dreptul să critice comportarea altora".

Prin contrast, Biblia ne spune că Dumnezeu a venit în Cristos. De ce a intrat El în istoria umană? El a venit ca să moară pentru mîntuirea omului. Biblia ne învață că El a înviat. Dar, pentru hindu, Cristos este doar unul dintre mulții, marii învățători; nu este deci nevoie de mîntuire deoarece ei nu recunosc realitatea păcatului.

De ce este prea mic dumnezeul hindus?

De fapt, Hinduismul este mai degrabă o filozofie decît o teologie (O știință despre Dumnezeu). Hindu face foarte mult caz de ("măreția") "imensitatea" zeului său impersonal - Brahma - acel "dincolo de" și în "spatele realității". Și unde îl caută oare hindusul pe Brahma? În el însuși. Pentru hindu, omul este Dumnezeu. Dumnezeu hindus este prea mic. Biblia spune că Dumnezeu ne-a dat viața veșnică și această viață este în Fiul Său (vezi 1 Ioan 5:11-12). Dacă-L avem pe Fiul, avem viața veșnică (nu o serie de reîncarnări mitice, absolut neverificate). Dacă nu-L avem pe Fiul, avem felul de viață a lui Gandhi: "... o tortură neîntreruptă... încă atît de departe de El...".

Creștinul, trebuie să fie atent la cuvintele lui Pavel: "Luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filozofia și cu o amăgire deșartă, după datina oamenilor, după învățăturile începătoare ale lumii, și nu după Cristos.

Căci în El locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii. Voi aveți totul deplin în El, care este Capul oricărei domnii și stăpîniri" (Coloseni 2:8-10).

Care este diferența?

Ce cred "Creștinii"	Ce cred "Hindușii"
DUMNEZEU	
1. Ființă sprirituală, personală în trei persoane, ca Tată, Fiu și Duh Sfînt (Matei 3:13-17; 28:19; 2 Corinteni 13:14).	1. Brahman este o ființă eternă abstractă, fără formă și fără atribute. Ia forma trinității ca și a milioane de zei mai mici.
ISUS CRISTOS	
2. Cristos este singurul născut din Dumnezeu Tatăl. El este Dumnezeu, dar este și om fără păcat; și El a murit pentru răscumpărarea	2. Cristos este doar una din multele încarnări ale lui Dumnezeu, sau unul din fii lui Dumnezeu. El nu a fost singurul Fiu al lui

noastră (Ioan 1:13-14; 10:30; 8:46; Evrei 4:15; Marcu 10:45; 1 Petru 2:24).	Dumnezeu. El nu a fost mai divin decât oricare om și nu a murit pentru păcatele omului.
PĂCAT	
3. Păcatul este rebeliunea trufașă și independența care separă pe om de Dumnezeu. Este falimentul în a împlini standardele fixate de Dumnezeu pentru om în Cuvîntul Său. Păcatul trebuie pedepsit, consecința sa fiind separarea omului de Dumnezeu (Romani 3:23; 6:23).	3. Binele și răul sînt termeni relativi. Orice ajută este bine; orice împiedică este rău. Omul nu poate evita "împiedicarea" de aceste obstacole în străduința sa de a se cunoaște pe sine. Dacă el nu reușește în viața în aceasta, va încerca din nou în altă formă reîncarnată.
MÎNTUIRE	
4. Omul este justificat prin moartea sacrificială și prin învierea lui Isus Cristos (Romani 3:24; 1 Corinteni 15:3).	4. Omul este justificat prin devoțiune, meditație, fapte bune și auto-control.

Capitolul 8

BUDISM

Tu însuși trebuie să te străduiești

Spre deosebire de religia Hindu, Budismul poate indica un fondator individual și o dată a începuturilor sale. Omul care a formulat Budismul a fost Siddarta Gautama, născut în religia Hindu în jurul anului 560 î.Cr. la Lumbini, în actualul Nepal, lângă granița cu India. Tradiția spune că atunci când s-a născut Gautama, un profet a proorocit că acest copil va deveni cel mai mare conducător din istoria omenirii. Apoi a adăugat că dacă Gautama va vedea patru lucruri: boală, bătrânețe, moarte și un călugăr care a renunțat la lume, el va renunța la poziția sa de conducător și va descoperi o cale de mântuire pentru omenire.

Tatăl lui Gautama, dorind să-l vadă un mare conducător pămîntesc, a construit un palat pentru fiul său. El a ordonat ca la palat să nu aibă acces niciun bolnav, bătrîn, călugăr sau cortegiu funerar. Gautama a crescut în acest fel protejat de lume. Mai tîrziu s-a căsătorit cu o fată frumoasă care i-a dăruit un fiu. Dar zeii aveau alte planuri pentru Gautama. Într-o zi, pe cînd se plimba prin parcul din jurul castelului, el a văzut un om acoperit cu bube groaznice, un bătrîn slujit de zile, un cadavru ce era dus la mormînt și un călugăr cerșetor, fericit și senin.

Gautama povestește mai tîrziu, că în acea noapte s-a gîndit la fața senină a călugărului, la faptul că viața este mai mult decît plăcerile din palatul său. Tîrziu, în noapte, după ce și-a privit, pentru ultima oară, soția și copilul dormind, a părăsit definitiv palatul său.

Gautama, la vîrsta de 29 ani, era hotărît să rezolve enigma vieții. El și-a ras capul, s-a îmbrăcat într-o mantie galbenă și a cutreierat țara ca un călugăr cerșetor. La început a studiat Upanișadele cu cei mai mari învățători dar el nu a fost satisfăcut de aceste scrieri. Apoi el a căutat mîntuirea prin auto-negare. El a postit pînă cînd a ajuns un schelet umblător dar nici aceasta nu i-a adus fericirea.

Gautama devine "cel iluminat"

În final, el s-a așezat sub un copac pentru 40 de zile și nopți. El a jurat că nu se va mișca de acolo decît după ce va descoperi ceea ce căuta. În aceste zile, Mara (cel rău) a încercat să-l facă să renunțe la căutarea lui. Apoi, la sfîrșitul celor 40 de zile, el a experimentat Nirvana (starea finală). El a simțit că a găsit mîntuirea. De atunci el a fost numit "Buda" - "cel iluminat".

După această experiență, Gautama Buda a mers din nou în lume, la oameni. El a început să predice și să învețe despre înțelesul vieții și despre calea sa de mîntuire. Curînd el a înființat Sanga - un ordin călugăresc. Pînă la moartea sa, 45 de ani mai tîrziu, deja multe mii acceptaseră religia sa.

În unele aspecte Budismul este similar cu Hinduismul, din care a ieșit, dar în altele este foarte diferit. Buda a negat divinitatea Vedelor și Upanișadelor, ele nu sînt de nici un folos pentru găsirea mîntuirii. De asemenea el a negat că omul ar avea atman care este o parte a paramatman-ului, și că lumea prezentă este maya (nereală). El a acceptat însă învățăturile hindu despre reîncarnare și despre Karma (datoria ce trebuie împlinită în funcție de starea în care se află omul).

Calea de mijloc și cele patru adevăruri nobile

Cea mai importantă teorie a lui Buda este "Calea de Mijloc" - o cale spirituală de mântuire care șerpuiește între religia complicată a Hindușilor și lumea senzualității pe care o cunoscuse. Buda s-a opus cu înverșunare sistemului castelor hinduse. Vă amintiți că hinduismul susține că intrarea în mokșa nu se poate face decât după intrarea în casta Brahmană. Buda a arătat că intrarea în veșnicie nu depinde de castă, ceea ce a făcut ca Budismul să devină foarte atractiv pentru clasele de jos. În locul învățăturilor greu de definit, confuze, ale Hinduismului, Buda oferă reguli clare, ferme, pentru discipolii săi. Când a predicat în Benares, India, el a prezentat cele patru principii majore ale Budismului. Acestea au fost numite, după aceea, "Patru Adevăruri Nobile":

1. Suferința este universală. Ea este implicată pur și simplu în viață. În fiecare din încarnările sale, persoana trebuie să sufere. Mântuirea (intrarea în Nirvana) înseamnă ieșirea din acest ciclu al suferinței.

2. Cauza suferinței este dorința egoistă; omul rămîne în acest ciclu fără sfîrșit deoarece este prea atașat de lume. Budistul denuște dorința "tana".

3. Suferința poate dispărea dacă este eliminată dorința. Deoarece a trăi înseamnă a suferi, și deoarece suferința este cauzată de dorință, dacă am elimina dorința ar dispărea suferința. Aceasta a fost cea mai mare descoperire a lui Buda: dacă o persoană ar putea elimina dorința, atunci suferința lui ar lua sfîrșit.

4. Eliminarea dorinței urmînd Calea de Mijloc - calea de opt ori nobilă.

Astfel Buda a realizat ceea ce hindușii nu puteau face. El a izolat cauza incapacității omului de a scăpa din cursa morții și a reîncarnării și i-a dat acestei cauze numele de "tana". Apoi el a elaborat un sistem prin care omul poate să se debaraseze de înșuși de "tana". Acest sistem este numit "Calea de opt ori nobilă". Aceasta constă din opt aspecte ale vieții:

1. înțelegere corectă;
2. aspirație corectă;
3. vorbire corectă;
4. comportare corectă;
5. activitate corectă;
6. efort corect;
7. focalizare corectă a interesului;
8. meditație corectă.

Buda a pretins că cel care poate urma această cale se eliberează din ciclul fără sfîrșit al morții și reîncarnării, și poate atinge Nirvana. Când Buda a fost întrebat cum este starea Nirvana, el a răspuns că nu a încercat să rezolve această problemă, deoarece misiunea lui este de a arăta omului cum să scape din suferința vieții, nu să descrie ceea ce va descoperi singur după ce va fi eliberat. Hinduismul spune că viața în această lume este fără sens. Budismul spune că viața în această lume este reală, ea implică o suferință reală și din cauza acestei suferințe lumea aceasta trebuie depășită. Budismul a fost întotdeauna foarte atractiv pentru orientali. Spre deosebire de ideile elitiste ale Hinduismului, Budismul explică în felul său problema omului și oferă un "plan de mântuire" la dispoziția tuturor. În prima mie de ani după Cristos, în timp ce Evanghelia se răspîndea în Europa, călugării budiști își proclamau credința de-a lungul drumurilor comerciale în China, Japonia, și Tibet. Astăzi, din Ceylon pînă în Japonia, există

probabil 500 milioane de oameni care urmează învățăturile lui Buda.

Formele budismului în secolul XX

În secolul nostru există o mare varietate de forme ale Budismului. În Tibet există închinarea la demoni; în Japonia - secta naționalistă militantă Soka Gokkai. Cele două forme principale ale Budismului contemporan sînt Hinayana și Mahayana.

Hinayana - "calea mai îngustă" - ne spune că doar cîțiva, cei mai norocoși, pot găsi Nirvana - doar cei care respectă total calea lui Buda. Deoarece acest nume - Hinayana - a fost dat de critici și considerat ca ceva depreciator, a fost înlocuit cu Budism Teravada. Teravada - calea bătrînilor - accentuează viața monastică. Adepții lui au devenit foarte bogați prin darurile în bani și pămînt pentru mînăstiri. Această formă a Budismului este dominantă acum în Ceylon, Burma, Thailanda, Cambodgia și Laos.

Mahayana - "calea mai largă" - susține că Buda a spus că mîntuirea este pentru toți oamenii. Buda a propovăduit că mîntuirea se obține doar prin efortul omului pe cînd Mahayana dezvoltă ideea unui zeu mîntuitor. Iată raționamentul lor: Buda a trăit pe pămînt 45 de ani, apoi el ar fi putut merge în Nirvana, dar a ales să rămînă pentru a mîntui omenirea; el poate fi invocat de cei credincioși.

Teravada și Mahayana diferă deci radical în ceea ce privește concepția despre Buda. Pentru Teravada, Buda a fost doar un învățător (așa cum a pretins el însuși) pe cînd Mahayana îl transformă în zeu - mîntuitor - pentru toți oamenii.

Prin aceasta, Mahayana devine cea mai populară formă de Budism. Este foarte influentă în China, Tibet, Japonia, Vietnam și Coreea.

Budismul se bucură încă de un succes extraordinar, nu numai în Asia ci chiar și în Apus, așa că trebuie să ne întrebăm cît de bine răspunde el nevoilor omenirii. Budismul pretinde că oriunde a pătruns a ridicat etica oamenilor, promovînd cinstea, moralitatea sexuală și cumpătarea. Pe de altă parte, Budismul critică creștinismul apusean pentru războaiele provocate și pentru folosirea bombei atomice. Asta este tot atît de eronat ca și în cazul cînd un evreu ar pretinde că Nazismul a fost produsul Creștinismului. Pe de altă parte budiștii au uitat că mare parte din necazurile din ultimii ani în Asia de Sud-Est au fost provocate de budiști calmi dar ambițioși.

Budismul pretinde că desființează suferința. Asta ar fi mai convingător dacă budiștii ar fi activi în sfera socială, unde pînă acum nu au făcut aproape nimic. Ei susțin că salvarea din suferință este problema personală a fiecăruia; nici nu visează că s-ar putea interfera cu nevoile altora. Budismul este o concepție fatalistă - suferința este o parte a vieții, ea poate fi înlăturată doar prin negarea totală a dorințelor. La 520 de ani după moartea lui Buda, Cristos oferea o viață din belșug, nu doar în viața de apoi ci aici, nu prin negarea dorințelor ci prin împlinirea lor în Cristos. Buda pretindea că a găsit o cale de mîntuire pe cînd Cristos spune că El este Calea. Cum se pot compara aceste revendicări?

Comparînd învățăturile lui Buda cu Biblia

Buda a zis că "a trăi înseamnă a suferi", dar el nu a dat un sens al suferinței. Biblia este de acord că suferința există în viața oricărui om, dar dă și o explicație a rostului ei. Romani 8:18-

23 spune că întreaga lume "suspină" și toți oamenii suferă din cauza păcatului. Romani 5 arată că prin căderea lui Adam, întreaga rasă umană a fost infectată de păcat, boală, suferință și moarte. Biblia de asemenea declară că omul este păcătos prin faptul că trăiește în păcat. Păcatul este definit în Biblie ca o rebeliune împotriva lui Dumnezeu.

Buda a observat că suferința apare din cauza dorinței pentru lucrurile acestei lumi. Aceste dorinți sînt denumite, în Biblie, ispite. Iacov 1:13-15 arată că omul este ispitit din lăuntru, prin poftele și dorințele păcătoase care caută să scape de sub control. Cînd o persoană cedează acestor ispite, el păcătuiește. Consecința păcatului este suferința și moartea spirituală (Romani 6:23).

Creștinii sînt de acord că suferința este cauzată de dorințele egoiste, dar nu sînt de acord cu Buda în ceea ce privește modul de a scăpa de aceste dorințe.

Buda a susținut că singura cale de a scăpa de ele este prin efortul propriu. De-a lungul secolelor, discipolii săi au încercat să reziste pe Calea de opt ori nobilă, dar ei au descoperit că "inima este nespus de înșelătoare și deznădăjduit de rea; cine poate s-o cunoască?" (Ieremia 17:9). Inima omului poate sabota cele mai bune intenții.

Pentru ca o persoană să se stăpînească pe sine, trebuie să aibe acces la o sursă de putere superioară, în afara lui, dar Buda nu admitea așa ceva deoarece el era agnostic. El a ignorat posibilitatea ca omul să fie ajutat de Dumnezeu. Apostolul Pavel ne reamintește (vezi Tit 3:3-8) că orice om este sclavul dorințelor, a poftelor egoiste, dar Cristos a venit în lume ca Om și ca Dumnezeu pentru a furniza tărie pentru învingerea acestor dorințe. Fără ajutorul lui Dumnezeu, singurul mod de a pune capăt dorințelor este moartea. Dar, cu Dumnezeu, noi putem deveni "făpturi noi" care mor față de dorințele egoiste (vezi Ioan 3:5; 2 Corinteni 5:17; Galateni 2:20).

Buda a spus că pentru a pune capăt dorinței trebuie parcursă calea de opt ori nobilă: gîndire, aspirație, vorbire, comportare, activitate, efort, focalizare a interesului, și meditație corectă. Aceste idei nobile sînt foarte asemănătoare cu cele enunțate de Isus în Predica de pe Munte.

Cum trece Creștinismul dincolo de Budism

Problema Budismului este că standardele sale sînt prea sus ca să poată fi împlinite prin puterea omului. Isus fixează standarde și mai înalte, dar El dă și tăria pentru a trăi o viață plăcută lui Dumnezeu.

Cristos ia parte la viața creștinului adevărat. În ajunul răstignirii, El a dat ucenicilor săi o ilustrație perfectă despre ce înseamnă un creștin reușit. El s-a comparat pe Sine cu o viță iar pe ucenici cu mlădițele acesteia, pentru că știa că oamenii erau familiari cu această plantă care crește în toată Palestina. Pentru oamenii de astăzi s-ar putea să fie mai familiară comparația cu o tufă de trandafiri sau un pom fructifer, dar mesajul rămîne același. Isus a spus: "Rămîneți în Mine, și Eu voi rămînea în voi. După cum mlădiță nu poate aduce roadă de la sine, dacă nu rămîne în viță, tot așa, nici voi nu puteți aduce roadă dacă nu rămîneți în Mine. Eu sînt Vița, voi sînteți mlădițele. Cine rămîne în Mine și în cine rămîn Eu, aduce multă roadă, căci despărțiți de Mine, nu puteți face nimic. Dacă nu rămîne cineva în Mine, este aruncat afară, ca mlădiță neroditoare și se usucă; apoi mlădițele uscate, sînt strînse, aruncate în foc, și ard. Dacă rămîneți în Mine și dacă rămîn în voi cuvintele Mele, cereți orice veți vrea și vi se va da" (Ioan 15:4-7).

Și Isus continuă să spună: "Voi trebuie să continuați a trăi în dragostea Mea. Dacă împliniți poruncile Mele veți trăi în dragostea Mea, tot așa cum și Eu am împlinit poruncile Tatălui Meu și trăiesc în dragostea Lui" (Idem v. 9, 10).

Isus Cristos asigură ucenicilor Săi două ingrediente vitale pentru o trăire eficace în credință: putere și autoritate. Măsura în care aceste elemente acționează în viața creștinului este direct proporțională cu ascultarea față de Domnul său și cu deschiderea vieții sale față de viața lui Cristos.

Fiecare om trebuie să decidă pentru sine

Cristos nu a dat doar o listă de porunci și ordine ce trebuie împlinite. El a promis să-l ajute pe creștin să crească, să-și schimbe viața și să se dezvolte, tot așa cum o viță de vie, o tufă de trandafiri sau un pom crește sub îngrijire potrivită.

Pe de altă parte, budistul are cele opt linii directoare pentru viața sa, dar Buda nu i-a promis nici o putere pentru a trăi conform lor. În plus, Buda nu are autoritatea să spună că cele opt principii sînt adevărate oricît de nobile ar părea ele. Cristos a spus: "Eu sînt calea" (Ioan 14:6) și Și-a dovedit autoritatea și puterea prin învierea Sa din morți. Aceeași putere și autoritate este disponibilă și pentru creștini, dar mulți dintre ei nu realizează pe deplin ce poate face Cristos, deoarece ei nu-și trăiesc viața cu adevărat în Cristos. Buda a spus: "Tu însuși trebuie să faci efortul". Cristos ne învață: "Întoarce-te la Mine și Eu îți voi da putere să-ți trăiești crezul cu adevărat".

Fiecare om, creștin sau nu, este pus în situația de a alege între a-și trăi aspirațiile prin efort propriu, sau a se dedica total lui Cristos, ca Mîntuitor și Domn. Cînd creștinul îl recunoaște pe Cristos doar ca Mîntuitor, fără să I se supună ca unui Domn, el se sărăcește pe sine și în anumite privințe ajunge tot atît de "bine" ca și budistul care se luptă singur, prin puterea sa, cu dorințele egoiste. Lecția pe care creștinul ar putea probabil să o învețe de la budist este că și după ce este "salvat" prin credința în Cristos, tot mai există în el dorințe egoiste. Aceste dorințe stîrnesc patimi care continuă să-i facă probleme deoarece el nu s-a dedicat în întregime Aceluia care a spus: "Fără Mine (adică fără a trăi întreaga ta viață în Mine) nu poți face nimic". Creștinul trebuie să-L recunoască și să-L dovedească efectiv, pe Cristos ca Domn în viața sa.

Care este diferența?

Ce cred "Creștinii"	Ce cred "Budiștii"
DUMNEZEU	
1. Dumnezeu este Atotcunoscător și Atotputernic (Iov 42:2; Psalmul 115:3; Matei 19:26).	1. Nu există un Dumnezeu personal.
ISUS CRISTOS	
2. El este singurul Fiu al lui Dumnezeu care a murit pentru păcatele oamenilor (Matei 14:33; 16:16; Ioan 1:34; 9:35-37; 1 Corinteni 15:3; Romani 5:6-8).	2. El a fost un învățător bun dar mai puțin important decît Buda.
PĂCAT	
3. Păcat este orice gînd sau faptă contrare voinței lui Dumnezeu. Omul este un mort	3. Păcat este orice împiedică progresul omului. Fiecare om este răspunzător de

spiritual din cauza păcatului (Romani 3:10, 23; 5:12; Efeseni 2:1).	propriul său păcat, (în fața cui? n.tr.)
MÎNTUIRE	
4. Mîntuirea este posibilă doar prin efortul lui Cristos (Fapte 4:12; Tit 3:5; Efeseni 2:8-10).	4. Omul este mîntuit doar prin efortul său propriu.

SECȚIUNEA III

SECTE PSEUDO-CREȘTINE

UNITARIANISM

"Noi nu sîntem constrînși de o anumită carte - Biblia, sau de o anumită persoană, cînd chiar dacă această persoană este Isus". Dana McLean Gredey.

MARTORII LUI IEHOVA

**"Cristos a revenit pe pămînt în împărăția Sa în anul 1914, dar nevăzut pentru lume".
Adevărul vă va face liberi. (El n-a fost Dumnezeu ci numai Fiul Lui. n.tr.)**

ȘTIINȚA CREȘTINĂ

"Dumnezeu este totul, prin urmare materia nu este nimic altceva decît o iluzie în mintea muritorului". Mary Baker Eddy.

MORMONISM

"Dumnezeu însuși a fost odată așa cum sîntem noi acum și este un om"

Capitolul 9

UNITARIANISM

Negarea categorică a tuturor doctrinelor biblice

Regele Solomon a scris cândva că "nu există nimic nou sub soare" (Eclesiastul 1:9). În cazul sectelor de astăzi, se poate spune că ele nu au inventat nici o erezie nouă. Din primul secol și pînă acum, au existat oameni care au negat că Isus ar fi exact ceea ce El a pretins a fi; și de asemenea că Isus ar fi făcut exact ceea ce se spune despre El că ar fi făcut.

Dar ce este o sectă? Ce cred membrii ei? Webster definește secta ca "o religie privită ca nebiblică, deci falsă; de asemenea un grup religios minoritar care susține credințe considerate nebiblice sau false". Așadar, o sectă este o organizație care s-a depărtat de Biblie, sau care se opune ei. Multe secte au apărut și au dispărut în decursul vremurilor. Numele lor se mai găsește doar în cărțile de Teologie. Concepțiile lor sînt studiate doar de savanți. Fără îndoială că sectele pe care le știm azi vor deveni într-o zi doar curiozități istorice, dar întrucît ele există acum, trebuie să știm ce învățături au.

Ce face secta să fie o sectă?

Majoritatea sectelor au următoarele caracteristici comune:

- Sectanții cred că toate bisericile creștine sînt greșite, doar grupul lor deține adevărul real despre Dumnezeu.
- Sectanții atacă divinitatea lui Isus Cristos și îl coboară la nivelul omului, sau îl ridică pe om la nivelul lui Cristos.
- Sectanții neagă mîntuirea doar prin credința în Cristos. Ei susțin că omul se poate îndreptăți înaintea lui Dumnezeu doar prin fapte bune sau prin supunere față de învățăturile sectei.
- Sectanții cred în afirmațiile conducătorilor lor, care pretind că au adevărata interpretare a Bibliei sau adăugări (valide) necesare Bibliei.
- Multe secte pretind că respectă Biblia, dar ei îi deformează învățăturile pentru a o face să spună propriile lor convingeri despre om, Dumnezeu, Duhul Sfînt, rai și iad, mîntuire și alte doctrine vitale.

(În sensul celor mai de sus Romano-Catolicismul și Ortodoxia Răsăriteană sînt deasemeni "secte", n.tr.)

O sectă mică, dar cu o influență mare

Afirmația lui Solomon, că nu există nimic nou sub soare, este adevărată pentru Unitarianism, o sectă puțin numeroasă dar cu influență mare. Unitarienii se consideră moderni și progresiști dar credințele lor se pot regăsi și în antichitate. Primii Unitarieni au fost Monarhiștii. Ei au fost proeminenți de la mijlocul secolului II pînă la sfîrșitul secolului III. Ei susțineau că nu există Trinitate, adică trei persoane: Tată, Fiu și Duh Sfînt, ci Dumnezeu este Unul singur.

În secolul IV, un învățat grec din Africa de Nord, Arie, a devenit un personaj important.

Susținând că nu există Trinitate, el a produs o atît de aprinsă controversă în Biserică, încît împăratul roman Constantin I, a convocat un Sinod al teologilor și liderilor Bisericii, sinodul de la Niceea, care să studieze problema Trinității. Rezultatele studiului, bazate pe dovezi biblice, au fost raportate în documentul denumit "Crezul de la Niceea". În el se arată că Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt sînt de aceeași "esență". În ciuda crezului de la Niceea, Unitarianismul a continuat să polueze viața Bisericii. Din secolul XVI pînă în secolul XVII, bisericile unitariene erau foarte influente în Polonia. Ele erau de asemenea populare în Anglia, în timpul domniei lui Iacov I.

Creșterea Unitarianismului în America

În secolul XVIII, Unitarianismul devenise important în America, ca o reacție la rigiditatea Calvinismului din bisericile Congregaționaliste din Noua Anglie. John Calvin, teolog francez, a influențat foarte mult congregaționalismul, presbiterianismul și alte curente protestante. În secolul XVIII, Unitarianismul a avut doi lideri mari, Jonathan Mayhew și Charles Chauncey, ambii implicați în reorientarea colegiului Harvard de la Creștinism la Unitarianism.

Alt lider important, William Ellery Channing, numit "Apostolul Unitarianismului", a murit în anul 1842. El a fost un cleric, purtător de cuvînt al protestanților din Noua Anglie, revoltați împotriva doctrinelor calviniste despre predestinare și corupția omului. Într-o predică din anul 1819 Channing a stabilit doctrinele de bază ale Unitarianismului. Aceasta a condus la formarea Asociației Unitariene Americane, în anul 1825. Există cîteva grupări în sînul Unitarianismului. Unii cred că Isus nu a fost chiar Dumnezeu, dar în același timp El nu a fost nici doar un om. Un alt grup, fondat în Noua Anglie de poetul și eseistul Ralph Waldo Emerson, are credința că orice lucru din Univers, chiar și omul, este o parte din marele Supra-Suflet. Alt grup a devenit foarte interesat în scrierile teologilor germani care au încercat să demonstreze că Biblia nu este Cuvîntul lui Dumnezeu. Astăzi aceste grupări sînt unite, prin legături slabe, în Asociația Universalistă Unitariană (formată în anul 1961). Peste un sfert de milion de oameni din întreaga lume se consideră acum Unitarieni.

Unitarianismul - o temelie a teologiei liberale

Oameni care au rămas membrii unor biserici creștine, dar au vederi similare cu Unitarienii se numesc "liberali". Unitarienii și liberalii sînt de acord asupra următoarelor puncte cheie:

- Ei nu cred că Biblia este Cuvîntul lui Dumnezeu. Unii dintre ei recunosc doar o parte a Bibliei ca fiind Cuvîntul lui Dumnezeu, restul fiind superstiții.

- Ei nu cred că Dumnezeu este o persoană. Ei cred că El este o Forță, un Suprasuflet, un impuls Primar sau chiar că El este mort!

- Ei îl consideră pe Isus doar un om, unul excepțional de talia lui Moise sau Buda. După părerea lor, contribuția principală a lui Isus a fost aceea de învățător.

- Teologia lor se schimbă tot timpul. Dr. Dana McLean Greely, lider al Unitarienilor, a formulat acest lucru astfel: "De fapt noi, unitarienii ne schimbăm tot timpul și nu sîntem constrînși de o anumită carte - Biblia - sau de o anumită persoană, - fie chiar și Isus, sau de un anumit oraș ca loc de formare sau de autoritate, ca Roma, Mecca, Boston etc.".

Ei cred că omul nu trebuie să se uite la Dumnezeu pentru mîntuire ci el, omul, trebuie să fie

propriul său mîntuitor. Un lider unitarian, Reverendul Cari M. Chorowsky, exprimă astfel poziția lor despre mîntuire: "Unitarienii recunosc în parte răul și responsabilitatea omului. Din cauza corupției totale a omului, probabil Dumnezeu a trimis în lume pe singurul Său Fiu ca să moară pentru oamenii păcătoși. Dar cei mai mulți unitarieni consideră această doctrină ca jignitoare, nebiblică și chiar imorală. Ea nu este compatibilă cu natura lui Dumnezeu și cu demnitatea omului, pe care Cel Etern l-a creat după chipul Său, iubindu-l cu o iubire veșnică".

Ideea existenței iadului e considerată jignitoare pentru Unitarieni

Unitarienii nu cred că omul este un păcătos. Ei cred că el este doar imperfect și că are nevoie de o "răscumpărare a caracterului". Cu alte cuvinte, este nevoie să duci o viață morală și să împlinești Legea de Aur.

În predica sa, "Unitarianism imediat" reverendul Stephen H. Fritchman dezvoltă ideea: "Unitarienii contemporani cred că fiecare om trebuie să-și realizeze singur mîntuirea, sau modelul de viață, prin gîndirea și efortul său. Puțini Unitarieni sînt motivați astăzi de teoria răsplății și a pedepsei, așa cum erau strămoșii lor. Viața morală validează imediat mîntuirea. Frica de iad sau promisiunea raiului nu mai au aproape nici un rol în viața de astăzi a unitarienilor".

Sau, cum spune Dr. Greeley: "În concepția unitarienilor nu există nici rai nici iad. Teologic, aceste idei sînt inacceptabile și repulsive, în lumina afirmării morale a omului". Deoarece nu există iad, este clar că nu este nevoie de mîntuirea prin Isus Cristos. Ideea iadului este o insultă adusă demnității omului.

După fuziunea Unitarienilor și Universalistilor, Dr. Greeley a declarat: "O veche maximă spune că diferența între Unitarieni și Universalisti este că în timp ce Universalistii consideră că Dumnezeu este prea bun pentru a-l condamna pe om, Unitarienii cred că omul este prea bun pentru a fi condamnat, ceea ce explică fuziunea teologică a ambelor doctrine."

Unitarianismul este un alt nume pentru Umanism

Acest aspect al Unitarianismului, glorificarea omului, a căpătat numele de Umanism. Umanismul, adesea numit "a patra credință", se întâlnește în școlile, colegiile, universitățile și în multe din bisericile noastre.

Termenul de "umanism" a fost popularizat prin publicarea în anul 1933 a "Manifestului Umanist" avînd ca autori 33 de personalități, unitarieni, liberali sau atei.

Ideea centrală a manifestului susține că omul este propriul său stăpîn, fiind esențialmente bun. Prima propoziție a manifestului spune: "Umaniștii religioși cred că Universul nu este creat ci există prin sine". Umaniștii au lansat doctrinele lor prin negarea activității creatoare a lui Dumnezeu. Iată alte cîteva afirmații: "Umanismul consideră că natura universului descrisă de știința modernă face inacceptabilă garantarea supranaturală sau cosmică a valorilor umane". "Nu sînt necesare emoții și atitudini religioase de felul celor asociate pînă acum cu credința în supranatural".

Fiecare sectă are cel puțin o verigă slaba, iar Unitarianismul nu face excepție. Părerea lor că omul este fundamental bun și că se îmbunătățește continuu se poate ușor combate. Chiar și un

studiu sumar al istoriei (atît antice cît și moderne) ne arată că "progresul" omenirii este scris cu sînge. O privire fugară prin ziarele de astăzi ne convinge de răutatea groaznică din fiecare om și din fiecare națiune.

Cum a ajutat Freud la combaterea Unitarianismului

Atît Unitarienii cît și Protestanții liberali spun că educația este soluția pentru problemele individuale și naționale. Dar Sigmund Freud, deși ateu, a declarat: "Cu cît omul devine mai civilizat, cu atît el este mai nevrozat". Privește în jur și vei constata că, în această privință, Freud are dreptate.

Dorința de a te debarasa de Dumnezeu și de a glorifica omul nu este nouă. Pavel identifică această dorință drept cauza tuturor necazurilor omului și faptelor sale păcătoase (vezi Romani 1:18-32). Pavel spune că oamenii: "Măcar că au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au proslăvit ca Dumnezeu, nici nu L-au mulțumit, ci s-au dedat la gîndiri deșarte, și inima lor fără pricepere s-a întunecat. S-au fîlit că sînt înțelepți, au înnebunit și au schimbat slava Dumnezeului nemuritor într-o icoană care seamănă cu omul muritor, păsări, dobitoace cu patru picioare și tîrtoare. De aceea Dumnezeu i-a lăsat pradă necurăției ca să urmeze poftele inimilor lor; așa că își necinstesc singuri trupurile, căci au schimbat în minciună adevărul lui Dumnezeu și s-au închinat făpturii în locul făcătorului care este binecuvîntat în veci! Amin. (Romani 1:21-25).

Comportarea morală a omului invalidează Unitarianismul

Omul a realizat lucruri minunate în știință și tehnologie. Totuși, Elton Trueblood, un savant quaker, a scris: "Chiar în momentul cînd au apărut condițiile tehnice pentru realizarea unității oamenilor pe întreg globul, noi sîntem într-o stare jalnică a condițiilor morale care sînt necesare pentru a face ca această unitate să fie o binecuvîntare".

Dacă Unitarienii ar avea dreptate că educația este singurul lucru necesar pentru a face omul mai bun, atunci naziștii germani ar fi trebuit să fi fost niște supraoameni morali. Dar atunci cînd natura coruptă a omului nu este constrînsă, rezultatele sînt înspăimîntătoare.

Să fim realiști și onești. Omul este astăzi într-o condiție morală din care nu poate ieși singur. Unde poate apela pentru ajutor? Cel mai logic ar fi să caute răspunsul în Biblie, chiar în cartea pe care Unitarienii și liberalii luptă atît de mult s-o discrediteze. Nu pare probabil să existe ceva vital și tulburător într-o carte care este atît de greu de discreditat?

Dacă privim în Biblie, nu vom fi dezamăgiți. Biblia este o sursă de informație excelentă despre om. Ea are de spus despre om mai mult decît orice carte de psihologie sau sociologie care s-a scris vreodată.

În primul rînd, Biblia evidențiază primul eșec al omului - mîndria. Solomon a scris: "Prin mîndrie se ațîță numai certuri (Proverbe 19:10). Iacov a pus punctul pe i cînd a denunțat lăcomia ca una din sursele de necaz ale omului în lume:

"De unde vin luptele și certurile între voi? Nu vin oare din poftele voastre, care se luptă în mădularele voastre? Voi poftiți și nu aveți; ucideți, pizmuiți și nu izbutiți să căpătați; vă certati, și vă luptati; și nu aveți, pentru că nu cereți. Sau cereți și nu căpătați, pentru că cereți rău, cu gînd să risipiți în plăcerile voastre" (Iacov 4:1-3).

Alegerea: te încrezi în om sau în Dumnezeu

Biblia scoate în evidență faptul că nu te poți bizui pe om. Unitarienii vor să ne determine să ne încredem în Umanitate, dar Biblia avertizează: "Mai bine este să cauți un adăpost în Domnul, decât să te încrezi în om" (Psalmul 118:8).

Solomon, de asemenea, a scris: "Mulți oameni își trîmbițează bunătatea, dar cine poate găsi un om credincios? Cine poate zice: "Mi-am curățit inima, sînt curat de păcatul meu"? (Proverbe 20:6,9).

Biblia, de asemenea accentuează faptul că omul este muritor. Cînd Dumnezeu a umilit mîndria lui Solomon, regele - în decăderea lui morală - a scris: "Căci soarta omului și a dobitocului este aceeași; aceeași soartă au amîndoi; cum moare unul, așa moare și celălalt, toți au aceeași suflare, și omul nu întrece cu nimic pe dobitoc; căci totul este deșertăciune (Eclesiastul 3:19).

Care este ieșirea din condiția umană? Poate omul ignora dovezile despre ceea ce este el și să accepte părerile lansate de Dr. Greeley? "Unitarianismul sau o altă concepție asemănătoare reprezintă religia într-o viitoare societate democratică. Nu sînt sigur dacă această religie va purta numele credinței noastre, dar știu că sinteza spiritului științific și al aventurii religioase va influența întreaga lume".

Din fericire, Unitarianismul are o alternativă biblică: "Să ascultăm dar încheierea tuturor învățăturilor: Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om. Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată, și judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bine, fie rău" (Eclesiastul 12:13-14).

"Căci, dacă este ceva în Cristos, este o făptură nouă. Cele vechi s-au dus: iată că toate lucrurile s-au făcut noi" (2 Corinteni 5:17).

Omul dorește să se schimbe. Cum poate reuși? El are la îndemînă, pe de o parte, soluția Unitarienilor, liberalilor și umaniștilor iar pe de altă parte revendicările lui Isus Cristos. Ce soluție va alege el? Destinul omenirii și destinul etern al individului poate să încline în balanță.

Care este diferența?

Ce cred "Creștinii"	Ce cred "Unitarienii"
DUMNEZEU	
1. Dumnezeu este revelat în Biblie ca Tată, Fiu și Duh Sfînt - Trinitatea (Matei 3:13-17; 28:19; 2 Corinteni 13:14).	1. "Dumnezeu este Unul". Ei neagă doctrina Trinității; neagă un Dumnezeu personal și folosesc termenul "Dumnezeu" pentru a desemna procese vii în natură sau în conștiința curentă a omenirii.
BIBLIA	
2. Biblia este inspirată de Dumnezeu și este singura călăuză și autoritate pentru credință (2 Timotei 3:15-17; 2 Petru 1:19-21; 1 Tesaloniceni 2:13).	2. Biblia este o colecție de legende, mituri și scrieri filozofice. Ei neagă autoritatea și veridicitatea Bibliei.
ISUS CRISTOS	
3. Cristos este divin, o parte a Trinității -	3. Isus nu a fost nici mai mult nici mai puțin

Dumnezeu însuși. El se referă frecvent la Sine ca la Dumnezeu (Ioan 8:12-30, 58).	divin decât orice om. (Ei neagă, deci, divinitatea lui Cristos).
PĂCAT	
4. Omul este prin natura sa moștenită, un păcătos și nu există decât o singură cale pentru a birui natura sa păcătoasă: credința în harul lui Dumnezeu (Efeseni 2:8-9; 4:20-24).	4. Omul este esențialmente bun și se poate mântui prin educație și astfel poate să ajungă la "răscumpărarea caracterului".

Capitolul 10

MARTORII LUI IEHOVA

Nu există iad; muncind din greu poți câștiga Raiul

Cînd am scris prima oară această carte, notam: "Comparativ cu alte secte, Martorii lui Iehova sînt un grup mic. Ei pretind că sînt un sfert de milion în Statele Unite". La această ediție, după 14 ani, numărul lor a crescut la jumătate de milion în Statele Unite și două milioane și un sfert în întreaga lume.

Martorii lui Iehova sînt o provocare pentru creștini, din următoarele motive:

1. ei au înregistrat o creștere fenomenală în ultima vreme; probabil că vor continua să crească deoarece își predică mesajul lor într-o lume care se află la un pas de războiul nuclear;
2. învățăturile lor se află în opoziție netă cu Evanghelia;
3. ei sînt dușmanii declarați ai Bisericii creștine pe care o consideră de la cel Rău;
4. ei neagă divinitatea lui Isus Cristos, Persoana și lucrarea Duhului Sfînt și multe alte doctrine vitale;
5. ei pretind că învățăturile lor constituie singura explicație corectă despre Biblie.

Acestea pot fi suficiente ca să determine pe creștin să se informeze despre învățăturile periculoase ale acestei secte. Totuși, prea puțini creștini sînt pregătiți să întîmpine pe acești înfocați "misionari" care sună din ușă-n ușă, înarmați cu literatură și cu versete din Scriptură.

Istoria martorilor lui Iehova

Fondatorul sectei este Charles Taze Russel. El s-a născut în anul 1852 în Allegheny, Pennsylvania. Ca tînr, el a experimentat o teribilă frică de iad. El scria adesea pe ziduri avertizări despre focul iadului. La vîrsta de 17 ani, Russell a avut o lungă discuție cu o persoană care nu credea în existența iadului. El s-a convins că această persoană are dreptate. La 18 ani a intervenit următoarea schimbare. Asistînd, într-o biserică, la o discuție despre a doua venire a Domnului, el a devenit foarte interesat în data venirii Lui. De secole, iluștrii învățați ai Bisericii se luptă cu problema revenirii Domnului; dar Russell a "simțit" că a rezolvat-o foarte repede.

Broșura lui conține un șir lung, complicat, de versete din Biblie, incorect interpretate și necorelate între ele, împreună cu o metodă încîlcită de calcul a timpului. Rezultatul calculului său a fost că Isus Cristos va reveni în 1874. Mai tîrziu, Russell a schimbat data în 1914. Această revenire urma să fie una spirituală, nu fizică, Cristos neputînd fi văzut. Asta contrazice Apocalipsa 1:7. Cea mai mare parte din concepțiile lui Russell sînt legate de a doua venire.

În anul 1874, Russell a fost ales pastor al grupei pe care o conducea, într-un curs de studiu biblic, de patru ani. Aceasta a marcat începutul existenței sectei, deoarece acesta era anul presupusei revenirii a lui Cristos și el era liderul grupului căruia i se va revela Cristos.

În 1879 Russell începe să publice revista "Sentinela Sionului" și "Vestitorul Prezenței lui

Cristos". Aceasta a ajutat la extinderea influenței mișcării lor. În 1880 erau deja 30 de noi grupuri în șapte state. În 1881 s-a format "Societatea de Tractate și Santinela Sionului" (Zion's Watchtower and Tract Society). Ea fost autorizată în anul 1884. Mișcarea Martorii lui Iehova era acum legală.

Russell s-a căsătorit cu Maria Frances Ackley în 1879 pe care a numit-o secretară și casieră a societății și editor asociat a "Sentinelii". De-a lungul anilor ea a devenit foarte dezamăgită de modul cum soțul ei îi trata articolele. Martorii lui Iehova pretind că acesta este motivul pentru care ea a părăsit și secta și soțul. În 1913 doamna Russell a dat divorț de soțul său, motivele fiind: "Îngâmfare, egoismul și tirania soțului precum și comportarea nepotrivită față de alte femei".

În iunie 1912 Rev. J.J. Ross, pastor baptist în Hamilton, Ontario, l-a denunțat pe Russell într-o broșură. Imediat, Russell l-a chemat pe Ross în judecată. La tribunal, Russell a fost prins cu o minciună. El a fost întrebat dacă știe limba greacă, în care este scris originalul Noului Testament. "Desigur" a răspuns el. Dar când a fost pus să citească literele grecești a recunoscut că nu spusese adevărul.

Russell a pretins că este ordinar, dar pus sub jurământ a recunoscut că nu-l ordinară nimeni. Asemenea înșelătorii premeditate spun totul despre omul care pretindea că deține singura interpretare corectă a Cuvântului lui Dumnezeu. Martorii lui Iehova pretind acum că ei nu cred în învățăturile lui Russell, dar o examinare atentă a scrierilor lor respinge această pretenție. După ce a murit Russell, în 1916, a fost ales în locul său, Joseph Franklin Rutherford, cunoscut ca "Judecătorul Rutherford". Sub conducerea lui, mișcarea a crescut în salturi.

Rutherford a stabilit cartierul general al sectei în Brooklyn, New York. Deși era un administrator capabil, el a avut probleme cu legea. În mai 1918, Rutherford împreună cu alți opt lideri ai societății, au fost arestați și acuzați de "conspirație prin incitare la nesupunere și refuzul efectuării stagiului militar în armata Statelor Unite". În 20 iunie, ei au fost găsiți vinovați și au fost condamnați la 20 de ani temniță în închisorile federale. Totuși, în mai 1919, au fost puși în libertate în urma petițiilor trimise guvernului de Martorii lui Iehova.

Această condamnare a lui Rutherford nu i-a descurajat pe "martori". În al 2-lea război mondial, 3500 de "martori" au refuzat efectuarea serviciului militar și au fost întemnițați. Ei refuză de asemenea să depună jurământul față de drapel și nu se supun legilor statului, deoarece Rutherford i-a învățat că orice guvern uman este satanic.

Oficiul din Brooklyn, închis în timpul judecării și condamnării lui Rutherford și a colegilor lui, s-a redeschis la 1 octombrie 1919 și prosperă și acum. Rutherford a murit la 8 ianuarie 1942, iar Nathan Homer Knorr a fost ales președintele Societății. Knorr s-a născut în Bethlehem, Pennsylvania. În 1905, a devenit un lucrător al societății la vârsta de 18 ani, angajându-se la cartierul general de la Brooklyn. De acolo el a promovat direct în vârful piramidei.

Knorr nu s-a asemănat prea mult cu primii doi lideri. El a evitat publicitatea, numele lui a apărut rar în ziare. Sub conducerea sa a fost pus accentul pe programele de pregătire a martorilor. Ei au publicat o traducere a Bibliei, care servește mai bine doctrinelor societății, numită "Noua Traducere Mondială a Scripturilor Creștine" (The New World Translation of the Christian Scriptures). Traducătorii Bibliei au rămas anonimi. Mulți scriitori biblici sînt bucuroși să-și semneze lucrarea lor, dar martorii își semnează foarte rar lucrările.

Sub conducerea lui Knorr, mișcarea martorilor a crescut nu numai în Statele Unite ci și în alte 185 de țări ale lumii.

Învățăturile Martorilor lui Iehova

Martorii lui Iehova sînt foarte cunoscuți pentru mărturia lor la colțurile străzilor sau de la ușă la ușă. De ce sînt ei atît de activi? Deoarece, pentru a-și cîștiga mîntuirea, ei cred, că trebuie să mărturisești foarte mult. Ei nu cred în iad, ei nu se tem de pedeapsa veșnică, dar se tem că nu vor putea satisface standardele lui Dumnezeu pentru mîntuire. Russell a negat existența iadului, dar a pus în loc teroarea lui Dumnezeu. De ce "lucrează" atît de mult un martor? Nu pentru că-L iubește pe Dumnezeu ci pentru că este terorizat de Dumnezeu, în locul iadului, Russell a pus ceva mult mai îngrozitor - moartea sufletului ca și a trupului.

Isus a vorbit adesea despre iad. L-a denumit "Gheena", locul torturii (vezi Matei 5:22, 29, 30; 10:28; 18:9; 23:15, 33). Apocalipsa 19:20 și 20:10, 14, 15 îl descrie ca un "iaz de foc".

Russell nu a putut accepta aceasta. El a argumentat că iadul nu este rezonabil și este contrar dragostei lui Dumnezeu. În locul iadului, el a inventat doctrina anihilării, care spune că sufletul unui om moare atunci cînd moare și trupul. Totuși, o persoană poate evita anihilarea, dacă acceptă să predice învățăturile martorilor lui Iehova.

Organizația este împărțită în două grupări majore, existînd și altele mai mici. Cei care dețin poziții importante și iau decizii majore sînt incluși în numărul celor 144.000. Acest număr apare în Apocalipsa 7:4-8, și este interpretat de majoritatea creștinilor ca o referire simbolică la cele 12 triburi ale lui Israel. Martorii lui Iehova spun că acest text vorbește despre cei 144.000 de martori aleși de Dumnezeu pentru a fi lideri speciali.

A doua grupare majoră sînt cei ce merg din ușă-n ușă, numiți "alte oi" sau ianadabi. Ei nu au același viitor etern ca cei 144.000 și trebuie să muncească din greu pentru a-și cîștiga mîntuirea. Acesta este motivul zelului și dedicării lor.

Învățăturile martorilor vorbesc despre un mare eveniment care, spun ei, va avea loc foarte curînd: bătălia Armaghedonului. În Biblie, aceasta este ultima bătălie împotriva Israelului (vezi Apocalipsa 16:16). Dar martorii au interpretarea lor tipică, ieșită din context, care afirmă că Armaghedonul va fi o devastare termonucleară mondială. De-o parte vor fi toate națiunile pămîntului, liderii Creștinismului (care sînt, după cum susțin martorii, uneltele diavolului) și toți păgînii. De partea cealaltă vor fi Martorii care nu vor trebui să lupte, deoarece însuși Iehova va lupta pentru ei.

Rezultatul războiului va fi îngrozitor. Vor muri peste două miliarde de oameni. Creștinismul va dispărea de pe fața pămîntului și toate națiunile vor fi distruse. Nici un vrăjmaș al martorilor nu va supraviețui, doar martorii lui Iehova vor rămîne în viață după Armaghedon.

În următorii 1000 de ani după Armaghedon, vor fi multe lucruri foarte plăcute pentru martori. În primul rînd, cei care mor din grupul "144.000" vor merge imediat în cer pentru a domni împreună cu Isus. "Celelalte oi", supraviețuitorii marii bătălii, vor curăța rămășițele războiului și se vor pregăti pentru marea judecată care va veni.

Apoi, mulțimile vor învia. Marile personalități, ca Avraam, Moise și David vor învia primii.

După eroii Vechiului Testament, vor învia "celelalte oi". Apoi Iehova va recrea pe toți oamenii care nu au avut nici o șansă să audă adevărul despre Iehova. Ceilalți vor rămâne anihilați. În timpul celor 1000 de ani, aceste miliarde de oameni vor fi "educați". În ziua judecății ei vor alege între a-L accepta sau a-L respinge pe Iehova. Cei care-L resping vor fi anihilați. Ceilalți, care-L acceptă vor rămâne veșnic pe pământ.

Putem găsi așa ceva în Biblie? Nici vorbă! Nicăieri în Biblie nu scrie că omul are a doua șansă în fața judecății. 1 Corinteni 15 spune că doar cei ce cred în Isus Cristos vor fi înviați la revenirea Sa și doar cei care cred în El (și vor fi atunci în viață) vor fi luați cu El în cer.

La Apocalipsa 20 spune că după domnia de o mie de ani a lui Cristos, cei care nu au fost creștini vor fi înviați și judecați după faptele lor. Nu este menționată nici o "perioadă de educație" în acest timp. Apocalipsa 20:15 spune foarte clar că: "cine n-a fost scris în cartea vieții, a fost aruncat în iazul de foc". Un lucru care-i face unici pe Martorii lui Iehova este ura lor înverșunată împotriva creștinilor. Ei savurează ideea distrugerii tuturor creștinilor în bătălia Armaghedonului. Ei au lansat, de asemenea, un mit fantezist despre Cristos. Martorii cred că Cristos nu este egal cu Dumnezeu, El doar a fost creat de Dumnezeu. Pentru ei, singurul Mîntuitor este Iehova.

Cînd Cristos trăia în cer, El era cunoscut ca îngerul Mihail. Totuși, cînd El a venit pe pământ, a fost dezbrăcat de natura Sa angelică și a devenit pur și simplu un om.

Pe cruce El a murit doar ca om, ori moartea unui om nu este suficientă pentru ispășirea întregii lumi. Martorii susțin că Isus a fost înviat doar în spirit, nu și în trup. Ei nu pot explica ce s-a întîmplat cu trupul lui Cristos. Pentru ei, ca și pentru mulți alții care se îndoiesc, mormîntul gol cu giulgiul nedesfăcut (vezi Ioan 20:5) este un mister de nerezolvat.

Pentru a fi capabil să înfrunte învățăturile martorilor, creștinul trebuie să fie absolut sigur de mîntuirea sa bazată pe răstignirea și învierea lui Cristos. El trebuie să spună ca și Pavel: "Dacă se propovăduiește că Cristos a înviat din morți, cum zic unii dintre voi că nu este o înviere a morților?... Dacă nu este o înviere a morților nici Cristos nu a înviat... și dacă n-a înviat Cristos, credința voastră este zadarnică, voi sînteți încă în păcatele voastre, și prin urmare cei ce au adormit în Cristos, sînt pierduți... Dar acum, Cristos a înviat din morți, pîrga celor adormiți" (1 Corinteni 15:12,16,17,20).

Și pe acest eveniment minunat este fundamentată credința și nădejdea noastră în viața veșnică.

Care este diferența?

Ce cred "Creștinii"	Ce cred "Martorii lui Iehova"
DUMNEZEU	
1. Dumnezeu este Ființă eternă, personală și spirituală în trei persoane - Trinitatea: Tată, Fiu și Duh Sfînt (Matei 3:13-17; 28:19; 2 Corinteni 13:14).	1. Există o singură ființă eternă, Dumnezeu Iehova, creatorul și păstrătorul Universului și a tuturor lucrurilor. Ei neagă doctrina Trinității.
NEMURIRE	
2. Biblia spune că omul are un spirit etern, nemuritor (Genesa 1:26; 5:1; Iov 32:8; Fapte 7:59; 1 Corinteni 11:7).	2. Omul nu are un spirit nemuritor. Spiritul nu există separat de trup.
ISUS CRISTOS	
3. Cristos este divin, o parte a Trinității,	3. Cristos nu a fost Dumnezeu, ci doar prima

Dumnezeu însuși (Ioan 1:1; Coloseni 1:15-19; 2:9; 1 Ioan 5:7-8).	creatură a lui Dumnezeu. Ei neagă divinitatea lui Cristos.
ISPĂȘIREA	
4. Moartea lui Cristos a fost plata suficientă pentru păcatele omului (Romani 3:24-25; Coloseni 1:20; 1 Petru 2:24; 2 Corinteni 5:20).	4. Moartea lui Cristos asigură ocazia ca omul să muncească pentru mântuirea sa: o viață umană perfectă pentru eternitate pe un pământ asemănător Edenului.
ÎNVIEREA LUI CRISTOS	
5. Cristos a înviat din mormânt în trup (Ioan 2:21; 20:24-29; Luca 24:36-43).	5. Cristos a înviat ca un "spirit divin". Ei neagă învierea în trup a lui Cristos.
REVENIREA LUI CRISTOS	
6. Cristos va reveni în mod fizic pe pământ (1 Tesaloniceni 4:16-17; Matei 24:30; Zaharia 12:10; Apocalipsa 1:7).	6. Cristos a revenit pe pământ invizibil, în 1914 iar acum conduce pământul din ceruri.
IADUL	
1. Există o pedeapsă veșnică pentru păcat (Matei 5:22; 8:11-12; 13:42, 50; 22:13; Luca 13:24-28; 2 Petru 2:17; Iuda 13; Apocalipsa 4:9-11).	7. Nu există iad sau pedeapsă veșnică. Cei care nu se vor ridica la standardele lui Iehova, vor fi anihilați, adică nu vor mai exista și nu vor mai ști nimic.

Capitolul 11

ȘTIINȚA CREȘTINĂ

Neagă realitatea dar nu pot evada din ea

"Dumnezeu este totul în toate. Dumnezeu este bun. Binele este inteligență. Dumnezeu, spirit, fiind totul, materia nu există. Viața, Dumnezeu, binele atotputernic, neagă moartea, răul, păcatul și boala - Boala, păcatul, răul și moartea neagă binele, pe Dumnezeul cel atotputernic și Viața".

Aceste fraze ermetice, asemănătoare mai mult cu Hinduismul mistic decât cu Creștinismul deschis, sînt învățăturile de bază ale Științei Creștine. Formulate mai clar, în cazul cînd este posibil ca acest limbaj ciudat să fie formulat mai clar, aceste propoziții sună astfel:

1. Dumnezeu se află în orice și este orice.
2. Dumnezeu este bun și tot ceea ce este bun este rațional.
3. Deoarece Dumnezeu este Rațiune sau Spirit, orice lucru care nu este Spirit nu există. Materia nu este Spirit deci ea nu există.
4. Prin urmare, lucrurile legate de materie ca boală, păcat, moarte și rău nu există. Numai ceea ce este bun există de fapt.

Mary Baker Eddy - Tinerețea sa

Frazele de mai sus reprezintă gîndirea revelată de scrierile fondatoarei științei creștine - Mary Baker Eddy. Ea s-a născut într-o familie de calviniști rigizi din New Hampshire, la data de 15 iulie 1821. Tatăl ei, Mark Baker, respecta cu strictețe învățăturile lui John Calvin, în special asupra unor teme ca ziua judecării, mînia lui Dumnezeu asupra păcătoșilor, pedeapsa veșnică asupra necredincioșilor. Mary se certa crunt cu tatăl ei asupra acestor teme, aceste certuri stînd la originea respingerii învățăturilor creștine biblice.

Mary a fost deseori bolnavă în copilărie, așa că a fost lipsită de o mare parte din educația școlară. Ea a trebuit să-și completeze singură educația. La vîrsta de 22 de ani, s-a căsătorit cu George Glover care a murit după 6 luni. Curînd, Mary a născut un băiat, George.

După 10 ani, Mary s-a căsătorit cu Daniel Patterson, un dentist. Se spune că el nu îi era credincios, așa că după 13 ani ei s-au separat și cîțiva ani mai tîrziu au divorțat.

Viața ei a fost dominată de suferință fizică și mintală. Probabil de aceea a devenit interesată de zvonurile despre un anume vindecător prin credință, Phineas Quimby din Portland, Maine. Mary a fost tratată de Quimby și a declarat că este vindecată. Ea a devenit o adeptă înfocată a lui Quimby. A încercat să-i folosească metodele, - hipnotism și puterea mîinilor, pentru a-i vindeca pe alții. Mary era convinsă că Quimby descoperise metodele de vindecare ale lui Isus. Ea chiar a ținut o conferință asupra acestui subiect. Curînd însă, Mary și-a pierdut interesul pentru Quimby. Ea și-a început propria sa carieră în vindecări, negînd că ar datora ceva învățăturilor lui Quimby. Dar alții nu sînt de acord cu ea asupra acestui ultim punct.

Contribuția lui Quimby la Știința Creștină

În ciuda opiniei oficiale a sectei "Știința Creștină", cei care au studiat legătura între Mary Baker și Quimby, au declarat că ea a copiat mari părți din manuscrisul lui Quimby. Există cu siguranță multe lucruri similare. Quimby și-a denumit sistemul său: "Știința lui Cristos", iar doamna Eddy l-a numit pe al său "Știința Creștină". Și unul și altul au descris vindecarea, ca fiind victoria "adevărului asupra erorii". Ambii au negat existența materiei. Quimby avea ceva noțiuni de filozofie, dar doamna Eddy era complet amatoare și a avut dificultăți mari încercând să explice ideea aceasta. La scurt timp după moartea lui Quimby, Mary (la acea vreme doamna Patterson) a alunecat pe trotuarul înghețat și s-a lovit. Ea a pretins mai târziu că această căzătură a fost declarată fatală de doctorul ei. Trei zile mai târziu, ea a luat Biblia, a deschis-o la Matei 9:2-8 și a citit relatarea despre vindecarea paralticului de către Isus. Atunci ea a înțeles adevărul vindecător și s-a ridicat, complet vindecată. Totuși, există câteva aspecte ce trebuie lămurite în această vindecare. Doctorul ei, Dr. Alvin M. Cushing, a dat o depozitie sub jurământ (13 august 1904) precum că el nu a declarat fatal acel accident al ei, și că nu i s-a povestit nimic de vreo vindecare miraculoasă.

Mary Baker Eddy a declarat că data vindecării sale, - în ciuda verosimilității precare - reprezintă începutul Științei creștine. Ea a spus că această dată (februarie 1866) coincide cu a doua venire a lui Cristos, eveniment spiritual, vizibil doar în înființarea acestei secte (Știința creștină).

Știința creștină -12 lecții pentru 300 dolari.

Prin anul 1870, Mary preda sistemul său în 12 lecții doar pentru 300 dolari. Cei care audiau aceste lecții erau declarați vindecători și pretindeau sume tot așa de mari ca și medicii licențiați.

În 1875 Mary a terminat de scris "Știință și Sănătate". Nici un editor nu a vrut s-o tipărească, dar ea a reușit să-și publice cartea cu ajutorul a trei dintre asociații ei. În 1877 Mary s-a căsătorit cu Asa Gilbert Eddy, un fost elev al ei. El a fost primul căruia i-a fost acordat titlul de "Doctor practicant în Știința creștină" în 23 august 1879. Cartierul general a fost stabilit în Boston. Doamna Eddy a fost desigur, primul pastor al bisericii și a dominat conducerea ei pînă la moartea sa. Chiar și după publicare, doamna Eddy a continuat să lucreze asupra cărții "Știință și Sănătate". Ea a dat noul ei manuscris lui James Henry Wiggin, un pastor unitarian pensionar, și l-a rugat să mai schimbe pe ici, pe colo, pe unde este nevoie.

Wiggin, a povestit mai târziu, în New York World, din 6 noiembrie 1906, reacția sa: "Caligrafia, ortografia, și punctuația erau înspăimîntătoare, dar ceea ce m-a deranjat cel mai mult, era gîndirea și structura generală a lucrării. Erau pasaje care contraziceau total lucruri spuse mai înainte și referiri incorecte la chestiuni filozofice și istorice. Eram convins că singurul mod în care puteam face revizia cerută, era să încep de la prima pagină și să rescriu toată cartea".

Biblia greșeste, Știința Creștină e divină

Doamna Eddy pretindea în "Știință și Sănătate" că Biblia era singura ei "autoritate" și singurul ei "manual". Dar ea contrazicea această pretenție, afirmînd că un adept al Științei creștine trebuie să folosească cartea ei drept manual, deoarece este inspirată de Dumnezeu și deoarece conține "Vocea Adevărului pentru veacul acesta și afirmațiile complete ale Științei Creștine".

Mai mult decît atît, doamna Eddy afirmă că Biblia greșeste în cel puțin "trei sute de mii de

locuri" în Noul Testament, pe când Știința creștină este "infailibilă și divină". Doamna Eddy a scris de asemenea că părțile istorice ale Bibliei nu sînt importante, ci doar cele spirituale.

Ce înseamnă toate acestea pentru un adept al sectei Știința Creștină? Pur și simplu că lucrarea "Știință și Sănătate" atît de plină de erori și contradicții, este mult superioară Bibliei. Doamna Eddy a pretins că Biblia este folositoare doar dacă este interpretată de "Știință și Sănătate". Doriți să vedeți o mostră de interpretare a Bibliei în "Știință și Sănătate"? De pildă, să luăm natura omului. Doamna Eddy pretinde că în Geneza, primul capitol este corect, pe cînd capitolul doi este greșit. Ea a interpretat primul capitol în sensul că Dumnezeu l-a creat pe om un spirit pur. "Omul nu este materie; el nu este făcut din creier, sînge, oase și alte elemente materiale. Scriptura ne informează că omul este făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Materia nu este în acea asemănare... Omul este spiritual și perfect... El este... reflectarea lui Dumnezeu, sau a Minții și deci este etern; el nu are o minte separată de Dumnezeu; toate calitățile omului derivă din divinitate. Toate însușirile omului îi parvin de la Dumnezeu. Omul nu posedă viața, sau inteligența sau puterea creativă proprie, ci reflectă spiritual tot ce aparține Creatorului". De aceea, spune ea, omul nu este păcătos; nașterea și moartea sa sînt doar iluzii, și deoarece Dumnezeu este în orice, omul este exact ca și Dumnezeu. Desigur, Dumnezeu nu poate fi bolnav, deci nici omul. Boala, prin urmare, nu există, ea fiind doar închipuirea unei "minți muritoare", așa cum o numește ea.

Ea pune pe seama "minții muritoare" tot ceea ce apare a fi rău în această lume imaginară. Dar ea nu-și pune întrebarea: care este cauza acestei "minți muritoare"? Filozofia ei nu se poate ocupa cu probleme evident dificile: dacă toate lucrurile care există sînt bune, deoarece Dumnezeu este în ele, atunci cum poate exista "mintea muritoare" care este rea?

Isus Cristos nu a fost niciodată om ci doar spirit

Un alt efort nefericit de interpretare este modul cum ea a încercat să-L definească pe Isus Cristos în acord cu Știința Creștină. Ea a spus că Isus nu a fost un om real, ci doar spirit. Pentru a deduce aceasta, ea a făcut o distincție artificială între cele două părți ale numelui Său, Isus (numele Său personal) și Cristos (numele Lui oficial). Ea scrie: "Cristosul spiritual este infailibil; Isus, ca umanitate materială, nu este Cristosul".

Cînd vrea să dezvolte această idee ea dă de necaz. Ea spune, de pildă:

"Cristosul invizibil este imperceptibil pentru așa numitele simțuri personale, pe cînd Isus a apărut ca o existență în trup. Această personalitate duală a ceea ce nu se vede și a ceea ce se vede, a ceea ce este spiritual și a ceea ce este material, a eternului Cristos și a trupescului Isus manifestat în carne, a continuat pînă la înălțarea Domnului".

Există foarte multe probleme aici. În primul rînd, deși neagă realitatea lumii materiale, ea este nevoită să folosească cuvinte pe care oricine le asociază cu lumea materială. De asemenea vorbește despre "așa numitele" simțuri personale, dar uită să califice "existența în trup". Aceasta conduce la altă întrebare: dacă "existența în trup" este ireală, de ce să-ți mai bați capul cu ea? De ce să încerci să-L explici pe Isus ca vizibil și "manifestat în carne", dacă însăși carnea nu există?

Evaluarea sa cu privire la Persoana și lucrarea lui Isus Cristos, este expusă în "Știință și Sănătate": "Așa cum o picătură de apă este una cu oceanul, o rază de lumină una cu soarele, tot așa Dumnezeu și omul, Tatăl și Fiul, sînt una în ființa lor".

Cu alte cuvinte, Isus nu e diferit de alți oameni deoarece ei toți sînt parte a lui Dumnezeu. Aceasta desigur neagă divinitatea esențială și particulară a lui Cristos.

"Discipolii lui Isus nu au realizat multe lucrări minunate, pînă nu L-au văzut pe Isus după răstignire, cînd au aflat că El nu murise" (pg. 45, 46). Doamna Eddy încearcă să rezolve problema mormîntului gol ca și gnosticii, care spuneau că Isus este doar un spirit, niciodată un om, așa că El în realitate, nu a murit, nici nu a înviat din morți. Apostolul Ioan a scris Evanghelia sa pentru a respinge pe gnostici, și ea este de asemenea un răspuns eficient pentru Știința Creștină.

"În demonstrația sa finală, numită înălțarea, care încheie episodul pămîntesc al lui Isus, el s-a înălțat deasupra cunoașterii fizice a ucenicilor și simțurilor lor materiale și astfel ei nu l-au mai văzut" (pg. 46). Din nou se pune întrebarea, care "simțuri materiale"?

"Eternul Cristos și trupescul Isus manifestat în carne, a continuat pînă la înălțarea Domnului, cînd conceptul uman, material numit Isus a dispărut" (pg. 334). Cînd se ocupă de problema mormîntului gol, doamna Eddy apelează la o explicație folosită de marii preoți: "Ucenicii Lui au venit noaptea, pe cînd dormeam noi, și L-au furat" (Matei 28:13).

"Sîngele material al lui Isus nu a fost mai eficace pentru spălarea păcatului cînd a fost vărsat pe "lemnul blestemat" decît atunci cînd curgea prin venele Lui, atunci cînd El se ocupa de treburile Tatălui Său (pg. 25). Din nou, ne întrebăm, care "sînge material", care "păcat", care "treburi"?

Toate aceste lucruri țin de lumea materială, care în viziunea ei, nici nu există.

Acestea sînt cîteva dintre afirmațiile despre Isus Cristos aflate în "Știință și Sănătate", cartea sacră a sectei "Știința Creștină" scrisă de Mary Baker Eddy.

Alte afirmații neagă Trinitatea, persoana Duhului Sfînt, existența păcatului, nevoia mîntuirii, învierea din morți, judecata finală, raiul și iadul.

"Știința Creștină": ce e adevărat din acest titlu?

Doamna Eddy a pretins că "în afara Științei Creștine totul este vag și ipotetic, opusul adevărului", dar este clar că ea a făcut o greșeală grosolană alegînd acest nume: "Știința Creștină". Creștinii biblici constată că afirmațiile ei sînt departe de învățăturile creștinismului, în timp ce oamenii de știință nu pot fi de acord cu negarea realității materiei.

Ce a făcut "Știința Creștină" pentru doamna Eddy? După cartea "Doamna Eddy: Biografia unei Minți Virgine", semnată de E.F. Dakin, doamna Eddy și-a petrecut anii tîrzii ai vieții în singurătate și în teroarea îngrozitoare a "magnetismului animal malefic". Ea credea că oamenii pot face rău altora prin gînd, și ultimul ei soț, după cum își imagina ea, a murit prin arsenic "administrat mintal". Pentru a para acest rău, discipolii au fost obligați să păzească ușa dormitorului ei. Ea nu avea încredere în nimeni, devenea tot mai iritabilă. Nu putea găsi alinare în cartea pe care o scrisese pentru a explica raportarea la viață din perspectiva Științei Creștine. La 89 de ani, tristă și singură, a trebuit să întîmpine moartea, ea, Mary Baker Eddy care îi negase atîta timp realitatea.

Care este diferența?

Ce afirmă "Creștinismul"	Ce afirmă "Știința Creștină"
DUMNEZEU	
1. Dumnezeu este o Persoană. El a creat universul și l-a creat pe om după chipul Său (Genesa 1:1, 26). Dumnezeu, ca Persoană, vede, aude, vorbește, își reamintește, știe (Genesa 6:5; Exod 2:24; Numeri 11:1; Psalmul 79:8; 2 Timotei 2:19)	1. Dumnezeu este un Principiu impersonal, nu o Persoană. Doamna Eddy a scris: "Dumnezeu este tot ... sufletul sau mintea omului spiritual; El este Principiul Divin al întregii existențe!"
ISUS CRISTOS	
2. Cristos este una cu Dumnezeu. Isus a zis: "Eu și Tatăl una sîntem" (Ioan 10:30) Creștinii găsesc în Scriptură multe dovezi despre divinitatea lui Cristos: Ioan 1:1; Filipeni 2:5-8; 1 Ioan 2:22-23.	2. Isus nu a fost Dumnezeu. Știința și sănătate afirmă: "Isus Cristos nu e Dumnezeu..." (p. 361). Ei îl consideră pe Cristos un om extraordinar, un mare învățător dar îi neagă divinitatea .
MATERIE	
3. Ceea ce omul vede, atinge, simte, miroase și aude este real. Isus a demonstrat realitatea materiei. El a devenit trup (Ioan 1:14). Lui îi era foame (Matei 4:2). El a dat altora să mănînce (Matei 14:16).	3. Doar Principiul (Dumnezeu) există și orice altceva este o "iluzie". Nu există materie; lucrurile materiale (trupul unei persoane etc...) nu sînt reale.
PĂCAT	
4. Păcatul este real. El își are originea în inima și în mintea omului, și-l desparte pe om de Dumnezeu. Consecința finală a păcatului este moartea (Isaia 59:2; Marcu 7:21-23; Romani 5:12; 6:33).	4. Păcatul, răul și moartea nu există. "Știința și Sănătatea" afirmă: Deoarece Dumnezeu este Totul, nu este loc pentru opusul Său, deci răul, fiind opusul binelui, este ireal (p. 234).
ISPĂȘIRE ȘI ÎNVIERE	
5. Sângele vărsat de Cristos ispășește păcatele omului (1 Petru 2:24) iar Cristos a murit și a înviat din morți în trup (Ioan 20:16,17, 20,27).	5. Sângele lui Cristos vărsat pe cruce nu-l spală pe om de păcate, iar ucenicii Săi s-au înșelat crezîndu-L mort pe cînd El era viu în mormînt (p. 330, 349 Știința și Sănătate).

Capitolul 12

MORMONISM

Un nou "profet" scrie o nouă "Scriptură"

În noaptea de 21 Septembrie 1823, un băiat, în vîrstă de 17 ani care se ruga, a privit în sus și l-a văzut pe îngerul Moroni care stătea lângă patul său. Moroni i-a spus băiatului unde poate găsi un set de table de aur - o carte conținînd "Evangelhia veșnică desăvîrșită" așa cum a fost ea dată de Mîntuitorul, antecilor locuitori ai Americii. Aceasta este povestea, așa cum a fost spusă de băiatul Joseph Smith Jr.

Ziua următoare, după cum povestește Smith, el a găsit tablele îngropate, într-o cutie de piatră, în coasta unei coline numită Cumorah, lângă casa sa din Palmyra, New York. Dar Moroni nu l-a lăsat pe băiat să ia tablele decît pe data de 22 Septembrie 1827.

Cu nouă luni înainte de această dată, Smith a fugit cu Emma Hale. Smith a spus că, din cauza persecuției, s-a mutat în casa socrului său în Harmony, Pennsylvania.

Acolo el a început să traducă tablele cu ajutorul a două pietre magice, "Urim" și "Tumim". Un fermier din New York pe nume Martin Harris, a devenit interesat în proiectul lui Smith și s-a gîndit să plătească publicarea cărții. Dar înainte de a face acest lucru el s-a gîndit să verifice autenticitatea cărții. Harris a dus copiile făcute de Smith după scrierile din tablele de aur, la profesorul Charles Anthon de la Universitatea Columbia. Smith a scris mai tîrziu că Anthon a identificat scrierile ca fiind "egiptene, caldeene, asiriene și arabe", și a spus că traducerea făcută de Smith este mai exactă decît "orice văzuse el pînă atunci tradus din egipteană".

Opinia unui profesor despre "tablele de aur"

Cînd profesorul Anton a auzit de pretenția lui Smith, a publicat o scrisoare datată 17 februarie 1834, în care expune punctul său de vedere.

New York, N.Y. Febr. 17, 1834

Domnului E.D. Howe

Painesville, Ohio

Stimate Domn:

Am primit, în dimineața aceasta, scrisoarea Dvs. din ziua de nouă a acestei luni și nu am întîrziat să vă răspund. Întreaga poveste despre expertiza mea asupra inscripției mormone, cum că eu aș fi declarat că este vorba de hieroglifice egiptene, este falsă. Acum cîțiva ani, un fermier, modest și vădit credul, a trecut pe la mine cu un bilet de la Dr. Mitchell, din orașul nostru, acum decedat, în care mi se cerea să descifrez dacă este posibil, o lucrare pe care mi-o va înmîna fermierul și pe care, mărturisirea Dr. Mitchell, nu reușise s-o înțeleagă. Examinînd lucrarea în cauză, mi-am dat seama cu ușurință că este vorba de o înșelătorie sau de o farsă. Cînd l-am întrebat pe cel ce mi-a adus-o, cum a obținut scrierea, el mi-a relatat, după cum mi-aduc aminte acum, următoarele: "O carte de aur", constînd din table de aur legate împreună cu sîrmă din același material, sub forma unei cărți, a fost dezgropată în partea de nord a statului New York, și împreună cu cartea o pereche de "ochelari de aur" enormi. Aceștia erau așa de mari, încît atunci cînd o persoană încerca să se uite prin ei, ambii săi ochi priveau prin aceeași lentilă, ochelarii fiind prea mari pentru lățimea feței umane. Oricine examina tablele prin ochelari, putea nu numai să le citească ci și să le înțeleagă complet. Totuși, numai un singur

tînăr cunoștea ce era scris în acele table, și anume tînărul în posesia căruia era lada care conținea cartea și ochelarii".

Acest tînăr locuia în mansarda unei case țărănești, ferit de privirile indiscrete și acolo, din cînd în cînd, descifra caracterele din carte, cu ajutorul ochelarilor și le nota. Copiile astfel obținute erau date celor interesați. Fermierul nu mi-a povestit nimic despre tablele care erau descifrate "prin darul lui Dumnezeu". Totul era influențat de ochelarii uriași. Fermierul a adăugat că i s-a cerut să contribuie, cu o sumă de bani, la tipărirea "cărții de aur", al cărui conținut va contribui, după cum i s-a spus, la schimbarea totală a lumii și la salvarea ei de la ruină. Atît de insistente au fost solicitările privind banii, încît el s-a decis să-și vîndă ferma și să dea banii celor care doreau să tipărească tablele de aur. Totuși, ca ultimă măsură de precauție, el s-a hotărît să vină la New York pentru a consulta opinia celor învățați, despre înțelesul lucrării pe care o adusese cu el, și care, i se dăduse ca fiind aparte a cărții de aur. Auzind această ciudată poveste, mi-am schimbat părerea despre lucrare, și în loc s-o mai privesc ca pe o farsă jucată învățaților, am început să înțeleg că este vorba de un plan pentru a-l înșela pe țaran și a-i lua banii. I-am comunicat bănuielile mele și l-am avertizat să se ferească de escroci. El mi-a cerut o opinie de-a mea în scris, ceea ce eu, evident, am refuzat să-i dau, apoi el a plecat luîndu-și lucrarea cu el.

Lucrarea era de fapt o singură mîzgălitură, constînd din caractere deformate dispuse în coloane și scrise de o persoană care fusese în posesia unei cărți cu diverse alfabete. Litere grecești și ebraice, cruciulițe și înflorituri, litere romane inversate sau plasate în poziție orizontală; toate acestea erau aranjate în coloane perpendiculare și totul sfîrșea într-o formă rudimentară de cerc, împărțit în diferite compartimente, garnisite cu diferite semne ciudate și evident copiate după Calendarul Mexican dat de Humboldt, dar copiate în așa fel încît să nu fie trădată sursa provenienței lor. Sînt familiarizat cu conținutul acestei lucrări deoarece am discutat-o cu prietenii mei de cînd a început tulburarea mormonă și-mi amintesc perfect că nu conținea nici urmă de "hieroglifice egiptene".

V-am relatat astfel tot ceea ce știu despre originile Mormonismului și vă rog, ca o favoare personală, să publicați această scrisoare imediat ce veți descoperi numele meu menționat din nou de către acești fanatici mizerabili.

Al dumneavoastră cu respect,

Charles Anthon, LL.D.

Universitatea Columbia.

Avertizarea profesorului nu a avut efect asupra lui Martin Harris, deoarece el și-a ipotecat ferma pentru a obține banii necesari publicării, în 26 Martie 1830, a cărții lui Mormon. Mai tîrziu Harris a recunoscut că el nu a văzut niciodată tablele, deoarece "ele erau acoperite cu o cîrpă".

Se presupune că alți doi oameni au văzut tablele, Oliver Cowdery și David Whitmer. Ultimul a părăsit biserica Mormonă, fiind acuzat de furt și plastografie. În ciuda acestor lucruri, mărturia celor trei Martori (Harris, Cowdery și Whitmer) se găsește la începutul fiecărei cărți a lui Mormon.

Este Cartea lui Mormon Cuvîntul lui Dumnezeu?

Așa cum este menționat în articolul 8 din articolele de credință mormonă, ei privesc cartea lui Mormon ca pe Cuvîntul lui Dumnezeu. Foarte ciudat este faptul că, deși se pretinde că este tradusă din "egipteană modificată" între anii 1827 și 1830, stilul ei este același cu a Bibliei, traducerea King James din 1611! Ca exemplu să ne uităm la paragraful II Nephi 29:6,9,10:

"Nebun ce ești, care spui: O Biblie, avem o Biblie și nu mai avem nevoie de altă Biblie... Și deoarece Eu am vorbit un cuvînt tu nu ai nevoie să presupui că Eu nu mai pot vorbi altul... De aceea, deoarece ai o Biblie, nu trebuie să presupui că ea conține toate cuvintele Mele, nici că Eu nu o să fac să se scrie și altele în plus".

Cartea lui Mormon relatează o istorie despre două migrațiuni către America de Nord. Prima migrațiune a avut loc, aproximativ, în anul 2250 î.Cr., cînd un grup de oameni numiți Iarediți, au părăsit Turnul Babel și au traversat Oceanul Pacific în opt bărci mari. Cînd ei au debarcat pe coasta de vest a Americii Centrale, ei au construit orașe mari și au prosperat, cu ajutorul multor cai, măgari, elefanți și de asemenea "curelomi" și "cumomi" ultimii fiind descriși ca foarte folositori.

Dar Iarediții nu s-au împăcat prea bine unii cu alții. După cîteva bătălii sîngeroase, au fost uciși toți, cu excepția a doi dintre ei, Coriantumr și Șiz. Dar Coriantumr a reușit să-i taie capul lui Șiz, astfel că "Șiz a ridicat mîinile și a căzut; și după ce s-a luptat pentru viața lui, a murit" (Ether 15:31).

Al doilea grup care a venit în America, spune cartea lui Mormon, a fost Lehi și familia sa. Lehi a fost un profet iudeu, care a sosit în America în anul 600 î.Cr. El și nepotul său Nephi au construit o corabie și întreaga familie a navigat către America de Sud. Dar anumite familii descendente din Nephi și din fratele său Laman, s-au răsculat împotriva lui Dumnezeu, care i-a blestemat și ei au devenit negri (II Nephi 5:21). Mormonii cred că indienii americani sînt urmașii lui Laman. Asta înseamnă că toți indienii sînt israeliți negri în loc să fie mongoli, așa cum pretind toți antropologii.

Urmașii lui Nephi, care nu s-au răsculat împotriva lui Dumnezeu, s-au mutat în America Centrală și de Nord, unde au construit o mare civilizație cu orașe importante. În anul 34 d.Cr. Isus a venit din cer la ei, i-a învățat despre botez, împărtășanie și le-a expus toată Predica de pe Munte (III Nephi 11:28).

În anul 385, lîngă colina Cumorah, toți lamaniții și nephiții au fost uciși într-o mare bătălie. Singurul supraviețuitor a fost Moroni, fiul lui Mormon, care i-a apărut lui Joseph Smith Jr.

În afară de "traducerea" cărții lui Mormon, Joseph Smith a "revizuit" pasaje din Biblia King James. El a adăugat noi revelații, în special în Geneza. Aceste adăugări, citate în "Perla de Mare Preț", stabilesc printre altele, că Satan a dorit să răscumpere omenirea, dar a fost refuzat de Dumnezeu, iar Adam a fost botezat prin (scufundare) imersiune.

De asemenea, a fost adăugată în Genesa 50, o profeție despre venirea lui Joseph Smith, Jr. însuși: "Și acel vizionar pe care îl binecuvîntez... și numele lui va fi Joseph, după numele tatălui său.... iar lucrurile pe care le va face Domnul prin mîna lui va aduce poporul Meu la mîntuire".

Astfel de scrieri sînt cu totul sacre pentru mormoni. A treia carte scrisă de Smith "Doctrină și

Legământ", este de asemenea considerată sacră.

Cum au migrat Mormonii în Utah

Cînd Joseph Smith avea în jur de 25 de ani el a organizat un mic grup de discipoli în "Biserica lui Isus Cristos a sfinților contemporani". Anul următor, prin "revelație specială" i s-a spus să părăsească statul New York.

Smith a condus nucleul bisericii sale la Kirtland, Ohio, unde numărul lor a crescut la 1600. Apoi ei s-au mutat cu toții în "țara Sionului" - Zion Missouri. Deoarece ei au revendicat orașul "pentru Domnul" - adică pentru ei înșiși, - au fost scoși afară de locuitorii orașului.

În anul 1839 s-au mutat în Illinois și au trăit într-o comunitate numită "Nauvoo" (Smith pretindea că asta înseamnă "loc frumos" în ebraică) pe fluviul Mississippi. În curînd, ziarul local Nauvoo Expositor (comentatorul din Nauvoo) a început să-i critice pe mormoni - printre altele pentru credința lor în poligamie.

"Legiunea" mormonă a devastat sediul ziarului, urmarea acesteia fiind arestarea lui Smith. Pe data de 27 iunie 1844, o mulțime furioasă a atacat închisoarea și Smith a fost împușcat, devenind astfel primul martir mormon.

Noul lider al lor a devenit Brigham Young. El a condus grupul de mormoni într-o călătorie lungă și primejdioasă prin preerie. În 24 iulie 1847 ei au ajuns în marele Salt Lake din statul Utah și Young anunță: "Acesta este locul". Și de atunci acesta a fost locul mormonilor.

Biserica mormonă numără acum peste 2,5 milioane de membri numai în Statele Unite, majoritatea fiind în Utah. Aproximativ șapte din opt mormoni locuiesc în Statele Unite. Mecca mormonă constă în templul și cartierul general din Salt Lake City, dar există temple importante și în Los Angeles, Hawaii, Elveția și în alte nouă locuri din lume. Templul este sacru pentru mormoni, deoarece doar acolo au loc ceremoniile căsătoriilor cerești și a botezului pentru cei morți.

Aceste practici au o mare putere mîntuitoare, conform învățăturii mormone. Totuși, destul de straniu, ele nu apar în Cartea lui Mormon, dar au fost adăugate mai târziu de Smith în cartea "Doctrină și Legământ".

De la revelația nouă la "doctrinile noi"

După ce Joseph Smith a formulat premiza despre "noua revelație" în Cartea lui Mormon, el a mai scris apoi două cărți care sînt sursa majorității învățăturilor anti-creștine din Mormonism: "Perla de Mare Preț" și "Doctrină și Legământ". Mormonii au, de exemplu, o concepție nebiblică despre Dumnezeu. Ei pretind că Dumnezeu nu este Spirit ci constă dintr-o substanță materială. Ei spun, de asemenea, că există mulți zei (politeism) și că oamenii sînt zei.

În al său "Jurnal al discursurilor", Joseph Smith scria: "Dumnezeu însuși a fost odată așa cum sîntem noi acum și El este un om glorificat".

Smith a scris, de asemenea în Doctrină și Legământ: "Tatăl a avut un trup de carne și oase, palpabil, ca al omului".

Iar în predica sa "Divinitatea creștină - Pluritatea dumnezeilor" - Joseph Smith declara: "Doctrina pluralității dumnezeilor este tot atât de proeminentă în Biblie ca și oricare altă doctrină. Este prezentă peste tot în Biblie. Este în afara oricărei controverse... Mințile zeilor au hotărât un singur Dumnezeu pentru noi; când privești astfel acest subiect, te simți îndemnat a admira frumusețea, sfințenia și perfecțiunea zeilor".

Biblia afirmă că există un singur Dumnezeu și că Dumnezeu este Duh (vezi Ioan 4:24). Mormonii nu pot contrazice această afirmație categorică, așa că Joseph Smith a oferit propria sa "versiune inspirată" a acestui verset, schimbându-i complet înțelesul. După el, versetul este "Dumnezeu a promis Duhul Său" și nu "Dumnezeu este Duh". Toți savanții în greacă, din trecut și din prezent, sînt de acord că acest verset se traduce "Dumnezeu este Duh". Nu există altă posibilitate de interpretare - cu excepția cazului cînd cineva (cazul lui Joseph Smith) decide arbitrar ca textul din limba greacă să spună ceea ce el dorește să spună.

Mormonii pleacă, la analiza păcatului, din această perspectivă deformată despre Dumnezeu. Păcatul original nu a fost ceva rău în ochii lor. Ei cred că păcatul a fost necesar pentru Adam și Eva. Mormonul Eldon Hicks, în cartea sa "Ghidul Asociației" afirmă:

„Căderea Evei și a lui Adam a fost o schimbare necesară în scopul asigurării paternității muritoare pentru copiii în duh ai lui Dumnezeu, care erau gata și așteptau experiența pămînteană". Această învățătură este consecventă cu opinia lor despre natura umană ca fiind divină și în progres spre dumnezeire. Admițînd această premiza, nu este de mirare că mormonii nu găsesc nimic greșit în poligamie (căsătorii pluraliste, multiple).

Cînd Joseph Smith a înființat secta, la sfîrșitul anului 1820, el a inclus această avertizare în Cartea lui Mormon: "Fiecare bărbat dintre voi nu are dreptul decît la o singură soție; să nu aveți concubine". Dar după cîțiva ani, Smith a primit (de la cine?) o "revelație specială" care permitea poligamia. El însuși a avut aproape 50 de soții, iar succesorul său, Brigham Young s-a căsătorit cu 27 de femei și a crescut 56 copii.

Cînd practica poligamiei a împiedicat intrarea în Uniune a statului Utah, în anul 1890, un oficial mormon a avut o revelație oportună, care interzicea poligamia. De fapt, sistemul doctrinar mormon încurajează sau trece cu vederea poligamia.

Conform cu învățătura mormonă, căsătoriile cerești produc în mod continuu copii în duh (fără trup) care așteaptă să se nască din părinți muritori pentru ca apoi ei să-și poată cîștiga mîntuirea în împărăția Cerească. Concluzia este că un bun mormon trebuie să aibe cît mai multe soții și cît mai mulți copii pentru ca acei copii în duh să se poată naște.

Chiar dacă liderii bisericilor nu sînt de acord cu poligamia, mulți mormoni o practică în secret. În ciuda dezmințirilor mormonilor, practicarea poligamiei continuă și în prezent în secta care se auto-intitulează "Mormonii Fundamentalisti".

Conform unui articol din iunie 1967, din "Ladies Home Journal", existau în acea perioadă zece mii de familii poligame numai în capitala Salt Lake City. William Rogers, fost asistent special al procurorului general al statului Utah, precizează: "Astăzi, în Utah, sînt mai multe familii poligame decît în vremea lui Brigham Young. Cel puțin 30.000 de bărbați, femei și copii trăiesc acum, în acest stat în familii poligame - și numărul lor este în creștere rapidă".

În 1965, într-un articol asupra mormonismului - ziarul New York Times, cunoscut ca fiind

circumspect, concluzionează: "Este foarte posibil ca astăzi să trăiască, în Utah, mai mulți oameni în poligamie decât în perioada 1852-1890, când "Biserica Sfinților Contemporani" pleda deschis pentru această practică". Alte opinii care se corelează cu doctrina mormonă despre poligamie, sînt cele referitoare la nașterea lui Isus și la nunta din Cana. Mormonii susțin că Mîntuitorul nostru a fost produsul, nu a intervenției directe a Duhului Sfînt, ci al relației sexuale între înviatul zeu Adam și Maria. Nunta din Cana, la care Isus a schimbat apa în vin, a fost chiar nunta Sa. Brigham Young scria că Isus s-a căsătorit în Cana cu surorile lui Lazăr, Maria și Marta, iar mai tîrziu cu Maria Magdalena.

Aceste păreri seamănă cu ideile păgîne din antichitate, despre zeificarea sexului și a fertilității, despre căsătoria între zei și muritori. Aproape că nu mai este nevoie să comentăm aceste concepții. Nu este de mirare la ce concluzii despre mîntuire a ajuns Joseph Smith dacă a plecat de la asemenea imagini deformată despre Dumnezeu, păcat, om și căsătorie. El a afirmat că cerul are trei împărății: Teastă, Terestră și Celestă. Toți oamenii, spun mormonii, vor fi mîntuiți și vor exista într-unul din aceste trei nivele ale raiului. De fapt, Mormonismul susține doctrina mîntuirii prin credință plus fapte, (așa cum sînt dictate de biserică) plus botezul. Cei morți pot fi botezați prin procură pentru mîntuirea lor. Mormonii cred că familia, ca unitate, va exista și în eternitate, că cei din rai, ca zei, vor continua să producă copii în duh. De aceea ei pun accent așa de mare pe căsătoriile pluraliste și pe ritualul botezului pentru cei morți.

Căsătoria celestă este un ritual ce trebuie să aibă loc în templul mormon; cînd un cuplu se căsătorește după acest ritual, ei sînt "sigilați" în căsătorie pentru vecie, adică după moartea lor, în rai, ei vor continua să fie căsătoriți și să producă copii. Această opinie contrazice ceea ce a spus Isus Cristos:

"... căci la înviere, nici nu se vor însura, nici nu se vor mărita, ci vor fi ca îngerii lui Dumnezeu în cer" (Matei 22:30).

Un alt ritual necesar este botezul pentru cei morți, care este destinat să confere viața veșnică celor care deja sînt morți. Un mormon își stabilește arborele genealogic pentru a găsi cît mai mulți strămoși. Apoi merge la templu și este botezat prin scufundare pentru fiecare strămoș al său. Prin aceasta, atît el cît și strămoșul său mort capătă mîntuirea.

Mormonii își bazează doctrina botezului pentru cei morți pe 1 Corinteni 15:29; "Altfel, ce ar face cei ce se botează pentru cei morți? Dacă nu înviază morții nicidecum, de ce se mai botează ei pentru cei morți?"

Este adevărat că teologii sînt împărțiți, în ceea ce privește interpretarea acestui verset din Scriptură. Cu toate acestea, este evident că acest verset nu spune că o persoană decedată, care cîtă vreme a trăit nu și-a încredințat viața lui Isus Cristos, poate să-și cîștige viața veșnică prin botezul care se administrează unui descendent al său, în numele ei.

Învățătura clară a Scripturii este că omul trebuie să creadă în Domnul Isus Cristos și va fi mîntuit. Mîntuirea este o chestiune personală și trebuie rezolvată cu Dumnezeu în timpul vieții sale pămîntești. Biblia ne învață că mîntuirea este personală - nu prin procură (vezi Fapte 16:31; Romani 10:1-10; Ioan 1:12). Contextul din care este luat 1 Corintezii 15:29, vorbește despre nădejdea creștinilor în înviere. În întreg capitolul 15 din 1 Corinteni, Pavel se referă la oameni care au crezut în Isus Cristos și care L-au cunoscut ca Mîntuitorul lor personal.

Întregul sistem mormon se bazează pe scrierile "revelate" ale unui om, Joseph Smith. Cartea lui Mormon a fost dovedită de către arheologi, antropologi și cercetători ai Bibliei, ca fiind falsă.

Celelalte scrieri ale lui Smith "Perla de Mare Preț" și "Doctrină și Legăminte", constituie răsadnița unei teologii care a respins și contrazis totalmente credința creștină biblică, istorică.

Mormonismul pune un accent special pe trăirea curată și pe faptele bune, dar cel mai bun lucru care poate fi spus despre teologia sa, a fost scris de Walter Martin în "Kingdom of the Cult's" (Împărăția Sectelor): "Se pot cerceta labirinturile mitologiei păgâne, dar nu se poate găsi ceva ce poate egala haosul structurii pe care au construit-o mormonii și au mascat-o sub o terminologie creștină folosită incorect".

Care este diferența?

Ce cred "Creștinii"	Ce cred "Mormonii"
DUMNEZEU	
1. Dumnezeu este Atotputernic Etern și Unic. El este singurul Dumnezeu și este Duh (Psalmul 145:13; Ioan 4:24; I Timotei 1:17).	1. Dumnezeu este o, existență materială care a fost cândva un om, așa cum noi sîntem acum. Omul poate deveni în final zeu; există mulți zei.
BIBLIA	
2. Biblia, dată de Duhul lui Dumnezeu, este o carte încheiată și nu are nevoie de completări. De fapt, completările sînt interzise (Deuteronom 4:2; 12:32; Proverbe 30:5,6; Galateni 1:18; Evrei 1:1-2; Apocalipsa 22:18-19).	2. Mormonii au "Scripturi noi" iar scrierile lui Joseph Smith sînt considerate revelații inspirate de Dumnezeu - completările la Biblie sînt făcute de Dumnezeu în secolul XIX.
PĂCAT	
3. Omul nu este asemenea lui Dumnezeu, ci păcătos și separat de Dumnezeu. Omul se poate apropia de Dumnezeu și poate avea o relație cu El doar prin credința în Cristos. Omul, separat de Cristos, este pierdut (vezi Romani 5:12-19; 6:23; Efeseni 2:12; Ioan 1:29; Galateni 3:13).	3. Omul devine în mod progresiv un dumnezeu. Păcatul lui Adam în Eden a fost necesar pentru a asigura paternitate pentru copiii în duh ai lui Dumnezeu, care erau gata și așteptau experiența vieții pămîntene.
MÎNTUIREA	
4. Mîntuirea este darul fără plată asigurat prin harul, lui Dumnezeu pentru toți cei ce cred și acceptă planul Său (Efeseni 2:8-9; Ioan 12:26; 14:1, 3, 6; I Ioan 3:1-2).	4. Mîntuirea se obține prin fapte; toți oamenii vor petrece eternitatea într-un nivel al Raiului cu mai multe etaje. Nivelul va fi determinat de numărul faptelor bune ale omului.

Note:

- (1) în traducerea românească "cumpănă"
- (2) n.tr. de asemenea greco-catolicii și biserica ortodoxă răsăriteană.
- (3) în limba engleză Christian Science.
- (4) "neprihănit" nu înseamnă "fără păcat" ci "îndreptățit, socotit drept, justificat".
- (5) NIV - New International Version - o nouă traducere în limba engleză

- (6) în limba greacă: Petros = piatră
- (7) în limba greacă: Petra = stîncă
- (8) infailibil = care nu poate greși
- (9) „ex-catedra” – adică atunci cînd vorbește în numele Bisericii Universale (Romano-Catolice)
- (10) numărul acesta apare în Apocalipsa 13:18 și se referă la Anticrist
- (11) î.Cr.= înainte de Cristos
- (12) d.Cr.= după Cristos